

Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus

Forord

Naturtypen åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone er tatt inn som sårbar på den første rødlista over naturtyper som ble utgitt i 2011. Naturtypen er foreslått som kandidat for å bli utvalgt naturtype i medhold av naturmangfoldloven § 52, da den blant annet regnes som hot-spot i forhold til arts mangfold. Det er i den forbindelse utarbeidet et faggrunnlag for naturtypen åpen kalkmark i Oslofeltet i 2011. Definisjonen i faggrunnlaget snevrer inn noe i forhold til definisjonen av naturtypen åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone. Åpen kalkmark er en ny kartleggingsenhet i naturtypekartleggingen, som består av kalkrike grunntyper av Åpen grunnlendt naturmark i lavlandet og Nakent berg i systemet Naturtyper i Norge.

For å øke kunnskapen om naturtypen åpen kalkmark har det vært gjort flere runder med kartlegginger. Denne kartleggingen er en supplerende kartlegging i Oslo og Akershus. Samtidig kartlegges den prioriterte plantearten dragehode som lever på åpen kalkmark. Rapporten kan ses på som kunnskapsinnhenting og kan brukes til bedring av kunnskapsgrunnlag for å vurdere naturtypen som utvalgt naturtype.

Målet med denne kartleggingen er også å øke vår kunnskap om utbredelsen til naturtypen åpen kalkmark i Oslo og Akershus. Denne rapporten inneholder 104 lokaliteter med naturtypen åpen kalkmark i kommunene Asker, Bærum, Nesodden, Oppegård, Frogn og Oslo. Kartleggingen ble gjennomført i 2013 og 2014. Undersøkelsene er gjort og rapportert av Norsk institutt for naturforskning (NINA). Det rettes en takk til Harald Bratli, Oddvar Pedersen, Odd Stabbetorp, Jan Wesenberg og Erik Framstad i NINA. Prosjektleder hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus har vært Karoline Bredland og Suzanne Wien.

Vi håper at denne kartleggingen bidrar til å gi kommunene bedre verktøy for å bidra til god planlegging og bevaring av noen av våre mest artsrike områder i Oslo og Akershus.

Oslo, 17.06.2015

Are Hedén
fung.fylkesmiljøvernsjef

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

RAPPORT NR. 3/2015

Tittel:

Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus

Rapport nr.:

3/2015

Dato:

11.06.2015

Forfatter(e):

Harald Bratli, Norsk institutt for naturforskning
Oddvar Pedersen, Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
Odd Stabbetorp, Norsk institutt for naturforskning
Jan Wesenberg

Antall sider:

154

Prosjektansvarlig:

Erik Framstad
Anne-Marie Wikla

Prosjektleder:

Harald Bratli
Karoline Bredland/Suzanne Wien

ISBN: 978-82-7473-241-4

ISSN: 0802-582

Sammendrag:

Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark er foretatt i Oslo og Akershus. Kartleggingen ble gjennomført i 2013 og 2014, og omfatter kommunene Asker, Bærum, Nesodden, Oppegård, Frogn og Oslo. Til sammen 104 lokaliteter er kartfestet og beskrevet i henhold til Miljødirektoratets instruks for kartlegging av naturtyper. Flest lokaliteter ble kartlagt i Bærum kommune, med 49 lokaliteter totalt, fulgt av Asker og Oslo med 19 lokaliteter hver, og Nesodden med 14 lokaliteter. I kommunene som ligger i grunnfjellsområder øst for Oslofjorden ble én lokalitet kartlagt i Frogn og to i Oppegård. I gjennomsnitt hadde lokalitetene et areal på 2,68 daa, med variasjon i størrelse fra 0,1 til 21,5 daa. Delnaturtypene åpen grunnlendt kalkmark og nakent berg ble registrert i 61 % av lokalitetene. I gjennomsnitt dekket nakent berg 24,6 % av arealet i disse lokalitetene. Av de 104 lokalitetene hadde 66 % verdi svært viktig (A), 18 % verdi viktig (B) og 16 % verdi lokalt viktig (C). En oversikt over rødlistede arter og fremmede arter funnet i lokaliteten er også vist, herunder er den prioriterte arten dragehode kartlagt.

7 emneord: Åpen grunnlendt kalkmark, åpen kalkmark, kalkberg, naturtypekartlegging, dragehode, rødlistede arter, fremmede arter

Referanse:

Bratli, H., Pedersen, O., Stabbetorp, O. & Wesenberg, J. 2015. Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernavdelingen, 3/2015

Forside- og baksidebilder:

Forside: Åpen grunnlendt kalkmark med aksveronika *Veronica spicata*, Rolfstangen, Bærum kommune. Foto: Harald Bratli, NINA 2014.

Bakside: Åpen grunnlendt kalkmark med hiorterot *Seseli libanotis*. Møllerenes, Bærum kommune.

Innhold

Forord.....	1
1 Innledning.....	4
2 Metodikk.....	6
3 Resultater.....	8
3.1 Fordeling av lokaliteter.....	8
3.2 Fordeling av rødlistearter og fremmede arter.....	10
4 Diskusjon.....	17
5 Lokaliteter.....	21
6 Referanser.....	151
7 Vedlegg.....	153

1 Innledning

Kartleggingen av naturtyper i kommunene har pågått siden 1999. Kartleggingen er forankret i Stortingsmelding 58 (1996-97) "Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling". Målsetningen har vært å skaffe så god oversikt som mulig over forekomster av viktige naturtyper og artsforekomster på hver enkelt kommunes areal slik at man i størst mulig grad kan ta hensyn til dette i arealplanlegging. Miljødirektoratet (tidligere Direktoratet for naturforvaltning) har utarbeidet en egen håndbok, DN-håndbok 13, "Kartlegging av naturtyper - verdsetting av biologisk mangfold" (Anonym 2007), til arbeidet med kartlegging av naturtyper. Håndboken har i undersøkelsesperioden vært under revisjon med foreløpige faktaark for naturtypen "Åpen kalkmark". Dette er en kartleggingsenhet sammensatt av to typer, åpen grunnlendt kalkmark (Figur 1) og kalkberg (Figur 2).

I Oslofjordregionen forekommer typen kystnært på kalkrike bergarter innenfor Oslofeltet (Reiso et al. 2011, Wollan et al. 2011, Bakkestuen et al. 2014). Naturtypen holdes naturlig åpent på grunn av grunt jordsmonn, dels også erosjonsutsatthet i bratte skrenter, og eksponering mot vær og vind, slik at trær ikke klarer seg der. Sannsynligvis er også langsom suksessjon etter landheving en faktor av en viss betydning, samt muligens tidligere ekstensiv beitebruk og annen utnyttning til ulike formål. Økende nedbør er en annen faktor som kan utgjøre trussel for naturtypen og dens artsmangfold.

Naturtypen har en høy konsentrasjon av sørøstlige, varmekjære arter som er knyttet til kalkrikt substrat. Dette har vært godt kjent i mange år. Allerede i 1870 omtaler Axel Blytt spesielt dette floraelementet i sin Christiania-flora (Blytt 1870). En analyse av habitattilknytning for arter på Norsk Rødliste for 2006 viste også at mange rødlistede arter er knyttet til naturtypen (Sverdrup-Thygeson et al. 2008), og kartlegging og dokumentasjon av artsmangfold ble igangsatt i ARKO-prosjektet (Wollan et al. 2011, Bakkestuen et al. 2014). I ARKO (Arealer for Rødlistearter – Kartlegging og Overvåking) er det siden 2009 foretatt systematisk kunnskapsoppbygging om hotsothabitatet og artsmangfoldet med vekt på habitatspesialister og rødlistearter. Videre er naturtypen omhandlet i flere tidligere undersøkelser (for eksempel Rustan 1981, Rustan & Bronger 1982, Bjureke 2002, Bendiksen et al. 2005), i forbindelse med verneplan for Oslofjorden (Markussen 1999) og i ulike naturtypekartlegginger til Naturbase (for eksempel Abel et al. 2013). Samtidig forekommer naturtypen i landets mest befolkningsrike område med høy befolkningstilvekst, og stort press på arealer til ulike formål, ikke minst i strandsonen, der typen har sine hovedforekomster. På bakgrunn av dette ble Åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone vurdert som sårbar (VU) i Norsk rødliste for naturtyper grunnet lite forekomstareal, arealinngrep og andre tilstandsendringer (Erikstad og Bakkestuen 2011). Det er også utarbeidet et faggrunnlag (Reiso et al. 2011) i forbindelse med at typen er foreslått som utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven. Et overvåkingsprogram for naturtypen er utviklet i ARKO-prosjektet (Bakkestuen et al. 2014). Det er også utarbeidet faggrunnlag for flere arter tilknyttet naturtypen, men foreløpig er kun dragehode *Dracocephalum ruyschiana*, valgt ut som prioritert art etter naturmangfoldloven med egen forskrift (Stabbetorp & Endrestøl 2011, Anonym 2011). I typen inngår også kalkrike berg, både knauser, bergvegger og hellere. Artsmangfoldet i denne naturtypen domineres av kryptogamer, først og fremst lav- og mosearter, men også en del spesialister blant karplanter og sopp forekommer. Kalkbergene har ikke vært gjenstand for samme systematiske kartlegging som den grunnlendte kalkmarka, men det er godt kjent at dette er viktig habitat for mange rødlistede lav og moser (se for eksempel Wollan et al. 2011). Noen undersøkelser er blant annet foretatt i forbindelse med verneplan for Oslofjorden (Markussen 1999), og typen inngår i ARKO og vil bli rapportert i den forbindelse.

Prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark i Oslofeltet og den prioriterte arten dragehode utenfor verneområder i Oslo og Akershus" startet sommeren 2013 og ble videreført i 2014. I prosjektet skal naturtypen kartlegges, med vekt på nye forekomster, utenfor vernede områder. Den prioriterte arten dragehode *Dracocephalum ruyschiana*, som er rødlistet som sårbar (VU) etter Norsk Rødliste 2010 (Kålås et al. 2010), skal kartlegges samtidig med naturtypen. I rapporten redegjøres det for gjennomføringen av arbeidet med beskrivelse av lokalitetene.

Figur 1. Åpen grunnlendt kalkmark på Malmøya, Oslo kommune med knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum* og tiriltunge *Lotus corniculatus*. Foto: Harald Bratli 2013.

Figur 2. Markert kalkvegg sørøst for Rodeløkken, Bygdøy, Oslo kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

2 Metodikk

I tidligere håndbok for kartlegging av naturtyper har åpen kalkmark ikke vært en egen kartleggingsenhet (Anonym 2007). Ved oppstart av naturtypekartleggingen i 1999 var enheten kalkrike enger i bruk for å fange opp arealer med naturtypen, men mange forekomster er også kartlagt under naturtypene kalkrike strandberg, sørvendt berg og rasmark, dels også slåttemark eller naturbeitemark. Siden naturtypen ofte dekker små arealer, ble mange lokaliteter innlemmet i større skoglokaliteter. Ved revisjon av DN-håndbok 13 i 2007 ble kalkrike enger tatt inn under slåttemark og naturbeitemark. En del av disse forekomstene ble senere omkodet til Åpen grunnlendt naturmark i lavlandet, som ble introdusert som ny kartleggingsenhet i forbindelse med revisjon av naturtypeveilederen, først som Åpen grunnlendt naturmark (kode D19), så som Åpen kalkmark (kode D20, senere endret til kode B13). Innen hovedenheten Åpen kalkmark finnes utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, som er de aktuelle delnaturtypene i denne undersøkelsen.

Bakgrunnen for at naturtypene nå omfattes av egen kartleggingsenhet i naturtypeveilederen er at typen Åpen grunnlendt naturmark i lavlandet ble introdusert med naturtypesystemet Naturtyper i Norge (Halvorsen et al. 2011). Åpen grunnlendt naturmark i lavlandet forekommer ofte i veksling med typen nakent berg over relativt korte avstander. Av praktiske årsaker ble kalkrike grunntyper av disse to innlemmet i kartleggingsenheten åpen kalkmark. Åpen kalkmark er derved en ny kartleggingsenhet i naturtypekartleggingen, som består av kalkrike grunntyper av Åpen grunnlendt naturmark i lavlandet og nakent berg i systemet Naturtyper i Norge.

Registrering av nye forekomster med åpen kalkmark var hovedfokus i denne kartleggingen. Områder innenfor verneområder skulle ikke undersøkes, unntatt der forekomster utenfor verneområder strakk seg inn i det vernede arealet. En mer detaljert kartlegging i enkelte områder har medført at forekomster med åpen kalkmark er skilt ut fra større lokaliteter med andre naturtyper, typisk kalkskog. Noen rekartlegginger av tidligere lokaliteter, feilklassifisert etter gjeldende veileder, er også foretatt, typisk enheter som kalkrike strandberg, slåttemark og kalkrike enger, der det var behov for grenseendringer eller hvor lokalitetsbeskrivelsene var mangelfulle.

Feltarbeidet ble planlagt ut fra gjennomgang av tidligere registreringer tilgjengelig i Naturbase, søk etter kjennetegnende arter i Artskart, samt våre erfaringer med naturtypen og artsinventaret i Oslo og Akershus. Feltarbeidet ble utført gjennom hele feltsesongen i 2013 og 2014 (fra mai til september, med hovedvekt på juni-august, Figur 3).

Figur 3. Feltarbeidet ble hovedsakelig utført i strandsonen i Indre Oslofjord, noen ganger også på privat grunn. Foto: Harald Bratli 2013.

Avgrensning av lokaliteter er utført under feltarbeidet med støtte i ortofoto, eventuelt supplert med håndholdt GPS. Det er lagt vekt på nøyaktig avgrensning i stor målestokk, da naturtypen ofte opptrer naturlig mosaikkartet med andre naturtyper og dekker små arealer (Figur 4). Selv små arealer kan være artsrike og inneholde mange habitatspesialister. Videre medfører det store arealpresset behov for finmasket arealforvaltning for å fange opp små forekomster. Samtlige kommuner med naturtypen i Indre Oslofjord er besøkt. I feltsesongen 2014 ble en del øyer og holmer uten ordinær fergeforbindelse befart med båt. Naturtypen forekommer unntaksvis også i små lommer med kalkrik påvirkning i grunnfjellsområder, slik som i Ekebergskråniga og ved Linnekastet i Oppegård. Vi har derfor også utført søk på noen potensielle steder utenfor Oslofeltet på østsiden av Bunnefjorden og sørover i Oslofjorden. Undersøkelsene har pågått samtidig med undersøkelser av åpen grunnlendt kalkmark og nakent berg i Oslofjordområdet i ARKO-prosjektet (Bakkestuen et al. 2014) og informasjon fra ARKO-prosjektet er innarbeidet i noen av lokalitetene.

I lokalitene er alle karplanter registrert. I tillegg er noen arter i andre artsgrupper, først og fremst rødlistede lav, registrert. Rødlistede arter er nøyaktig stedfestet med håndholdt GPS. Dragehode er spesielt kartlagt der den er påtruffet. Kartleggingen og verdivurdering er utført i henhold til DN-håndbok 13 (Anonym 2007) og revidert naturtypeveileder (gjeldende faktaark for henholdsvis 2013 og 2014). Kart og egenskapsdata leveres i henhold til Miljødirektoratets instruksjoner. Rødlistestatus følger gjeldende rødliste for 2010 (Kålås et al 2010). Fremmede arter (etter Gederaas et al. 2012) er notert der de er påtruffet, i mange tilfeller med nøyaktig GPS-angivelse. Lokalitetene er gitt verdi A (svært viktig), B (viktig) eller C (lokalt viktig). Verdivurdering er basert på størrelse, artsmangfold (primært rødlistearter), tilstand og påvirkning. Forekomster med rødlistearter er vektlagt i metoden for verdivurdering i faktaarket. Framtidige justeringer av rødlistestatus for de registrerte artene kan derfor influere på verdivurderingen. Eksempelvis er mange lokaliteter som er små eller er noe påvirket, gitt verdi A dersom de har forekomst av aksveronika *Veronica spicata*, som i rødliste for 2010 har status sterkt truet (EN).

Innsamling av en del karakteristiske arter, samt vanskelig identifiserbare arter ble foretatt for sikker identifikasjon og dokumentasjon av arbeidet. Innsamlet materiale er eller vil bli deponert ved herbariene ved Naturhistorisk museum, Oslo (herb. O). Materialet vil dermed være tilgjengelig for framtidig forskning og forvaltning. Krysslister er registrert i databaser ved henholdsvis Naturhistorisk museum og NINA for overføring til GBIF/Artskart. Navn på artene følger Artsnavnebasen.

Figur 4. Åpen grunnlendt kalkmark og kalkberg på sørsiden av Søndre Langøy. Foto: Harald Bratli.

3 Resultater

3.1 Fordeling av lokaliteter

Til sammen ble 104 lokaliteter kartlagt i løpet av prosjektperioden med henholdsvis 44 i 2013 og 60 i 2014 (se Vedlegg 1). Lokalitetene lå i kommunene Oslo, Oppegård, Nesodden, Frogn, Asker og Bærum (Figur 6). Flest ble kartlagt i Bærum kommune, med 49 lokaliteter totalt, fulgt av Asker og Oslo med 19 lokaliteter hver og Nesodden med 14 lokaliteter. I kommunene som ligger i grunnfjellsområder øst for Oslofjorden ble én lokalitet kartlagt i Frogn og to i Oppegård (Tabell 1). I gjennomsnitt hadde lokalitetene et areal på 2,62 daa, men det var stor variasjon i størrelse. Den største dekket 21,5 daa, men den minste hadde et areal på 0,1 daa. Begge delnaturtyper; åpen grunnlendt kalkmark, og nakent berg ble registrert i 64 av lokalitetene (61,5 %). I gjennomsnitt dekket nakent berg 24,6 % av arealet i disse lokalitetene.

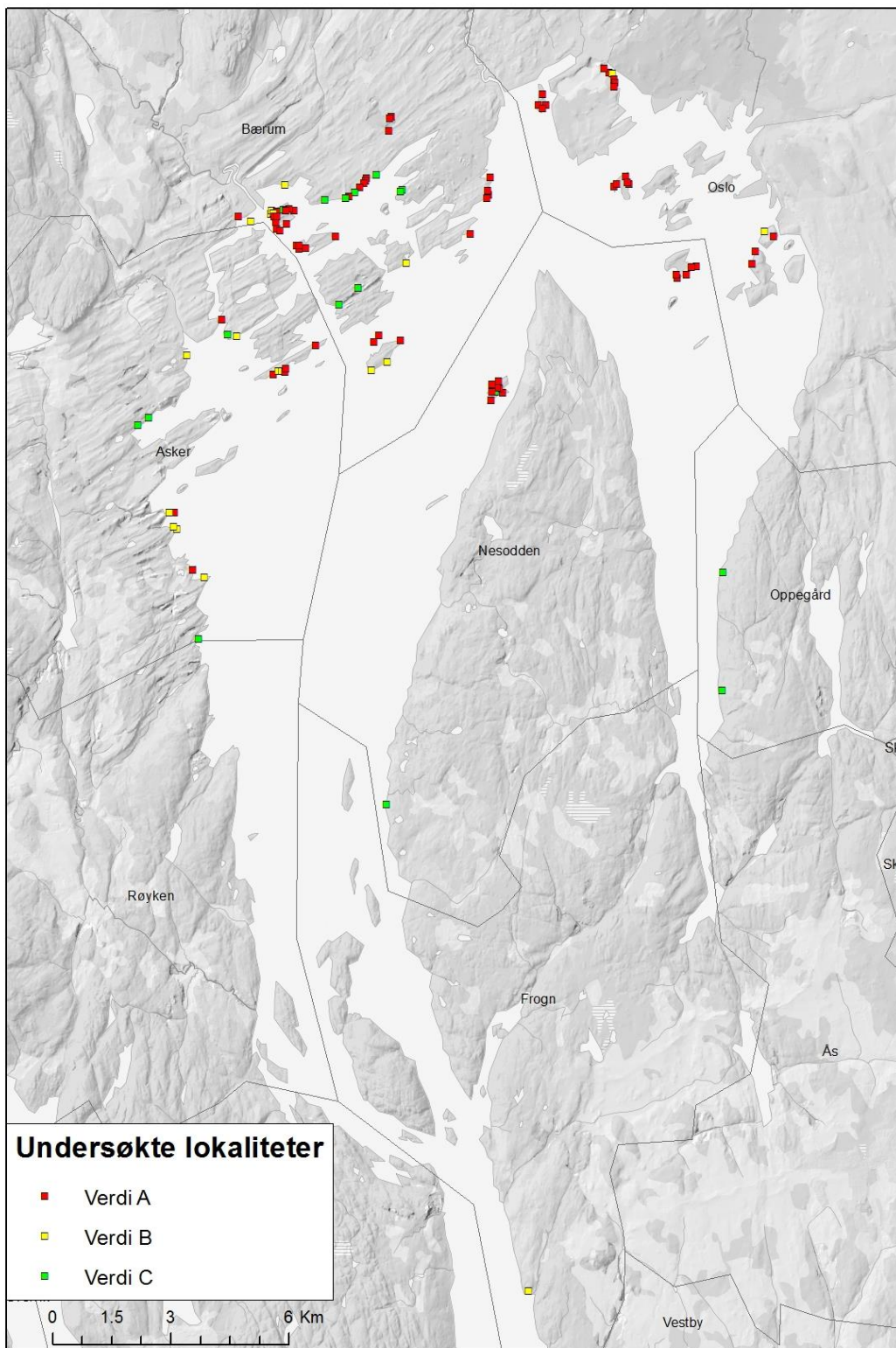
En stor andel av lokalitetene ble gitt verdi svært viktig. Av de 104 lokalitetene hadde 66 % verdi svært viktig, 18 % verdi viktig og 16 % verdi lokalt viktig (Tabell 1).

Tabell 1. Fordeling av undersøkte lokaliteter med åpen kalkmark etter kommune og verdi. A – verdi svært viktig, B – verdi viktig, C – verdi lokalt viktig.

Kommune	Verdi A	Verdi B	Verdi C	Sum
Asker	7	8	4	19
Bærum	32	8	9	49
Frogn		1		1
Nesodden	12		2	14
Oppegård			2	2
Oslo	17	2		19
Sum	68	19	17	104

Figur 5. Fagerrogn *Sorbus meinichii*, en nær truet art som forekommer i naturtypen. Fra Malmøya, Oslo kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

Figur 6. Geografisk plassering av de undersøkte lokalitetene.

3.2 Fordeling av rødlistearter og fremmede arter

Dragehode ble funnet i ni lokaliteter som inngår i denne undersøkelsen (Tabell 2). Av disse var samtlige unntatt én lokalitet på Kalvøya (BN00046084, Kalvøya, nordsiden av Østre Kalvøybukt) i Bærum tidligere kjent. Der forekommer arten i kant av krattvegetasjon, dels under einer og rogn, på toppen av ryggen, sørvendt. Til sammen ble ca. 15 planter funnet med 19 blomsterstander over et areal på ca. 1 × 5 m.

Tabell 2. Lokaliteter som inngår i denne undersøkelsen med forekomst av dragehode *Dracocephalum ruyschiana*.

Lokalitetsnummer	Kommune	Områdenavn
NIOAK36	Asker	Langåra, odde på sørsiden midtre del
NIOAK23	Bærum	Kalvøya, skrent sørøst for klubbhuset
BN00046084	Bærum	Kalvøya, nordsiden av Østre Kalvøybukt
NIOAK68	Bærum	Kalvøya, sør for Bikkjebukta 2
BN00064016	Oslo	Killingen sørvest
NIOAK028	Oslo	Nakholmen, ved båtbyggga
BN00064003	Oslo	Nakholmen nordøst (Loffen)
BN00064154	Oslo	Nakholmen vest I
BN00064135	Oslo	Nakholmen vest II

Rødlistede karplanter som ble funnet i de undersøkte lokalitetene er vist i Tabell 3 (se også Figur 5, Figur 7, Figur 8 og Figur 9). Til sammen 19 ulike karplantearter og én underart ble funnet. Antallet pr. lokalitet varierte mellom én og åtte i de lokalitetene der rødlistearter ble funnet, med et gjennomsnitt på 3,6 arter/underarter pr. lokalitet. Den vanligste rødlistekarplanten var knollmjørdurt *Filipendula ulmaria*, som ble funnet i 75,2 % av lokalitetene. Ask *Fraxinus excelsior* var også hyppig forekommende med en andel på 61,9 % av lokalitetene, mens alm *Ulmus glabra* ble funnet i 35,2 %. Aksveronika *Veronica spicata* var også frekvent, med funn i 58,1 % av lokalitetene. Det var funn av én eller flere rødlistede karplanter i 93,3 % av lokalitetene (97 av totalt 104 lokaliteter). Merk at forekomstene med storlind *Tilia plathyphyllos* og trolig også liguster *Ligustrum vulgare* er forvillet eller plantet. Tas disse vekk synker gjennomsnittet rødlistede karplanter pr. lokalitet til 3,5 og det totale antall rødlistede arter/underarter funnet i lokalitetene til 18.

Rødlistede lav-, mose- og sopparter som ble funnet i de undersøkte lokalitetene er vist i Tabell 4 (se også Figur 11 og Figur 12). Rødlistede lavararter ble funnet i 44 av lokalitetene, som utgjør 68,8 % av de lokalitetene som hadde forekomst av nakent berg, mens sopparten grann styltesopp ble funnet i tre lokaliteter og grov styltesopp i én lokalitet. Småklokkemose ble funnet i fire lokaliteter. De mest frekvente lavartene var *Squamarina degellii* og *Thyrea confusa*, med funn i henholdsvis 26,6 % og 23,4 % av lokalitetene som også hadde nakent berg. Kalkskiferlav *Lobothallia radiosia* (Figur 10) ble funnet i 10,9 % av lokalitetene, mens *Squamarina cartilaginea* ble funnet i 9,4 %. Antallet rødlistede lavararter varierte mellom én og tre i de lokalitetene der rødlistede lavararter ble funnet. For både lav, moser og sopp er disse tallene underestimerer, da man må regne med at mange forekomster spesielt av sopp og moser ikke ble fanget opp. En art som for eksempel småklokkemose er mer vanlig (egne observasjoner).

En oversikt over fremmede arter funnet i de undersøkte lokalitetene er vist i Tabell 5. Til sammen 85 arter ble notert, og av dem var to i kategorien ingen kjent risiko. Innen kategorien svært høy risiko var det 24 arter. Fremmede arter forekommer i 92,3 % av de undersøkte lokalitetene (96 av 104 lokaliteter). I snitt var det 6,4 arter pr. lokalitet, og antallet varierte mellom én og 19 i de lokalitetene der fremmede arter ble funnet. Den mest frekvente arten var hundegras *Dactylis glomerata* (kategori ikke vurdert), som fantes i ca. halvparten av lokalitetene, tett fulgt av vinterkarse *Barbarea vulgaris* (45,7 %), gravbergknapp *Phedimus spurius* (40,9 %), og sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (40,9 %), alle i kategori svært høy risiko. Også burot *Artemisia vulgaris*, blankmispel *Cotoneaster lucidus* og syrin *Syringa vulgaris* var frekvente arter. Fjærnellik *Dianthus plumarius* var lokalt dominerende i enkelte lokaliteter (Figur 13).

Figur 7. Smaltimotei *Phleum phleoides*, en sterkt truet art som er kjennetegnende art for habitatet. Foto: Harald Bratli 2013.

Figur 8. Stjernetistel *Carlina vulgaris*, en nær truet art som er kjennetegnende art for habitatet. Foto: Harald Bratli 2013.

Figur 9. Aksveronika *Veronica spicata*, en sterkt truet art som er kjennetegnende art for habitatet. Foto: Harald Bratli 2014.

Figur 10. Kalkskiferlav *Lobothallia radiosa*, Rabben, Asker kommune. Foto: Harald Bratli 2013.

Figur 11. Grann styltesopp *Tulostoma brumalis* (EN, sterkt truet), Kalvøya, Bærum kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

Figur 12. Småklokkemose *Encalypta vulgaris* (VU, sårbar), Rolfstangen, Bærum kommune. Foto: Harald Bratli 2015.

Tabell 3. Rødlistede karplanter som ble funnet i lokalitetene som inngår i denne undersøkelsen. Status er kategori etter Norsk Rødliste i 2010 (Kålås et al. 2010), CR – kritisk truet, EN – sterkt truet, VU – sårbar, NT – nær truet. Antall – antall lokaliteter, Andel – andel lokaliteter i prosent. Storlind *Tilia platyphyllos* og liguster *Ligustrum vulgare* forekommer kun som forvillede eller plantet innenfor lokalitetene.

Latinsk navn	Norsk navn	Status	Antall	Andel (%)
<i>Tilia platyphyllos</i>	storlind	CR	1	0,96
<i>Gentianella uliginosa</i>	smalsøte	EN	1	0,96
<i>Phleum phleoides</i>	smaltimotei	EN	15	14,42
<i>Veronica spicata</i>	aksveronika	EN	61	58,65
<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	dragehode	VU	9	8,65
<i>Androsace septentrionalis</i>	smånøkkel	NT	6	5,77
<i>Carlina vulgaris</i>	stjernetistel	NT	20	19,23
<i>Cotoneaster niger</i>	svartmispel	NT	13	12,5
<i>Erigeron acer</i> ssp. <i>droebachiensis</i>	drøbakbakkestjerne	NT	1	0,96
<i>Filipendula vulgaris</i>	knollmjørdurt	NT	79	75,96
<i>Fraxinus excelsior</i>	ask	NT	65	62,5
<i>Ligustrum vulgare</i>	liguster	NT	8	7,69
<i>Lithospermum officinale</i>	legesteinfrø	NT	1	0,96
<i>Rubus caesius</i>	blåbringeber	NT	1	0,96
<i>Saxifraga osloënsis</i>	oslosildre	NT	6	5,77
<i>Silene nutans</i>	nikkesmelle	NT	17	16,35
<i>Sorbus aria</i>	sølvasal	NT	2	1,92
<i>Sorbus meinichii</i>	fagerrogn	NT	2	1,92
<i>Ulmus glabra</i>	alm	NT	37	35,58

Figur 13. Fjærnellik *Dianthus plumarius* ved Lindholmen, Ildjernet, Nesodden kommune. Foto: Oddvar Pedersen 2014.

Tabell 4. Rødlistede lavararter og sopp som ble funnet i lokalitetene som inngår i denne undersøkelsen. Status er kategori etter Norsk Rødliste i 2010 (Kålås et al. 2010), EN – sterkt truet, VU – sårbar. Antall – antall lokaliteter, Andel – andel lokaliteter i prosent, Andel med berg – andel lokaliteter med nakent berg i prosent.

Latinsk navn	Norsk navn	Status	Antall	Andel (%)	Andel med berg (%)
<i>Lobothallia radiosia</i>	kalkskiferlav	VU	7	6,73	10,94
<i>Squamarina cartilaginea</i>		VU	6	5,77	9,38
<i>Squamarina degelii</i>		EN	17	16,35	26,56
<i>Thyrea confusa</i>		VU	15	14,42	23,44
<i>Tulostoma brumale</i>	grann styltesopp	EN	3	2,88	4,69
<i>Tulostoma fimbriatum</i>	grov styltesopp	EN	1	0,96	1,56
<i>Encalypta vulgaris</i>	småklokkemose	VU	4	3,85	6,25

Tabell 5. Fremmede karplanter som ble funnet i lokalitetene som inngår i denne undersøkelsen. Status er kategori etter Norsk Svarteliste i 2012 (Gederaas et al. 2012), SE - Svært høy risiko, HI - Høy risiko, PH - Potensielt høy risiko, LO - Lav risiko, Ikke vurdert og NK - Ingen kjent risiko. Antall – antall lokaliteter, Andel – andel lokaliteter i prosent.

Latinsk navn	Norsk navn	Status	Antall	Andel
<i>Acer pseudoplatanus</i>	platanlønn	SE	2	1,92
<i>Allium schoenoprasum</i> ssp. <i>schoenoprasum</i>	matgrasløk	SE	7	6,73
<i>Amelanchier lamarckii</i>	kanadablåhegg	SE	1	0,96
<i>Amelanchier spicata</i>	blåhegg	SE	8	7,69
<i>Arabis caucasica</i>	hageskrinneblom	SE	1	0,96
<i>Barbarea vulgaris</i>	vinterkarse	SE	48	46,15
<i>Cerastium tomentosum</i>	filtarve	SE	10	9,62
<i>Cerastium biebersteinii</i>	sølvarve	SE	2	1,92
<i>Cotoneaster bullatus</i>	bulkemispel	SE	3	2,88
<i>Cotoneaster dielsianus</i>	dielsmispel	SE	3	2,88
<i>Cotoneaster divaricatus</i>	sprikemispel	SE	43	41,35
<i>Cotoneaster horizontalis</i>	krypmispel	SE	9	8,65
<i>Cotoneaster lucidus</i>	blankmispel	SE	38	36,54
<i>Laburnum anagyroides</i>	gullregn	SE	2	1,92
<i>Lepidium latifolium</i>	strandkarse	SE	1	0,96
<i>Lupinus polyphyllus</i>	hagelupin	SE	1	0,96
<i>Melilotus albus</i>	hvitsteinkløver	SE	20	19,23
<i>Phedimus hybridus</i>	sibirbergknapp	SE	2	1,92
<i>Phedimus spurius</i>	gravbergknapp	SE	43	41,35
<i>Populus balsamifera</i>	balsampoppel	SE	1	0,96
<i>Rosa rugosa</i>	rynkerose	SE	18	17,31
<i>Solidago canadensis</i>	kanadagullris	SE	15	14,42
<i>Sorbus intermedia</i>	svensk asal	SE	11	10,58
<i>Vinca minor</i>	gravmyrt	SE	1	0,96
<i>Bergenia cordifolia</i>	hjerterbergblom	HI	4	3,85
<i>Bromopsis inermis</i>	bladfaks	HI	1	0,96
<i>Bunias orientalis</i>	russekål	HI	5	4,81

Latinsk navn	Norsk navn	Status	Antall	Andel
<i>Cotoneaster tomentosus</i>	filtmispel	HI	2	1,92
<i>Lonicera caprifolium</i>	kaprifol	HI	2	1,92
<i>Lysimachia nummularia</i>	krypfredløs	HI	2	1,92
<i>Lysimachia punctata</i>	fagerfredløs	HI	2	1,92
<i>Mahonia aquifolium</i>	mahonie	HI	2	1,92
<i>Melilotus altissimus</i>	strandsteinkløver	HI	7	6,73
<i>Prunus cerasifera</i>	kirsebærplomme	HI	1	0,96
<i>Prunus cerasus</i>	kirsebær	HI	1	0,96
<i>Sambucus racemosa</i>	rødhyll	HI	3	2,88
<i>Senecio inaequidens</i>	boersvineblom	HI	1	0,96
<i>Senecio viscosus</i>	klistersvineblom	HI	7	6,73
<i>Symphytum officinale</i>	valurt	HI	2	1,92
<i>Syringa vulgaris</i>	syryn	HI	30	28,85
<i>Acer ginnala</i>	sibirlønn	PH	1	0,96
<i>Campanula rapunculoides</i>	ugrasklokke	PH	3	2,88
<i>Cymbalaria muralis</i>	murtorskemunn	PH	1	0,96
<i>Euphorbia cyparissias</i>	sypressvortemelk	PH	3	2,88
<i>Geranium pyrenaicum</i>	askerstorkenebb	PH	1	0,96
<i>Laburnum xwatereri</i>	hybridgullregn	PH	2	1,92
<i>Lepidium campestre</i>	markkarse	PH	5	4,81
<i>Lepidium ruderales</i>	stankkarse	PH	1	0,96
<i>Linum perenne</i>	blålin	PH	2	1,92
<i>Noccaea caerulea</i>	vårpengeurt	PH	19	18,27
<i>Phedimus aizoon</i>	rakbergknapp	PH	1	0,96
<i>Potentilla thuringiaca</i>	tysk mure	PH	8	7,69
<i>Rosa glauca</i>	doggrose	PH	4	3,85
<i>Saponaria officinalis</i>	såpeurt	PH	1	0,96
<i>Sedum sexangulare</i>	kantbergknapp	PH	1	0,96
<i>Senecio squalidus</i>	steinsvineblom	PH	1	0,96
<i>Veronica persica</i>	orientveronika	PH	1	0,96
<i>Viburnum lantana</i>	filtkorsved	PH	1	0,96
<i>Alyssum alyssoides</i>	grådodre	LO	1	0,96
<i>Asparagus officinalis</i>	asparges	LO	10	9,62
<i>Berteroa incana</i>	hvitdodre	LO	9	8,65
<i>Dianthus barbatus</i>	busknelik	LO	1	0,96
<i>Dianthus plumarius</i>	fjærnelik	LO	5	4,81
<i>Echium vulgare</i>	ormehode	LO	14	13,46
<i>Lepidothea suaveolens</i>	tunbalderbrå	LO	2	1,92
<i>Luzula luzuloides</i>	hvitfrytle	LO	1	0,96
<i>Malva moschata</i>	moskuskattost	LO	3	2,88
<i>Melilotus officinalis</i>	legesteinkløver	LO	4	3,85

Latinsk navn	Norsk navn	Status	Antall	Andel
<i>Oenothera biennis</i>	nattlys	LO	2	1,92
<i>Potentilla recta</i>	stormure	LO	1	0,96
<i>Ribes uva-crispa</i>	stikkelsbær	LO	5	4,81
<i>Sempervivum tectorum</i>	takløk	LO	2	1,92
<i>Parthenocissus inserta</i>	villvin	NK	2	1,92
<i>Rhus typhina</i>	hjordtesumak	NK	1	0,96
<i>Aegopodium podagraria</i>	skvallerkål	Ikke vurdert	3	2,88
<i>Aquilegia vulgaris</i>	akeleie	Ikke vurdert	2	1,92
<i>Artemisia vulgaris</i>	burot	Ikke vurdert	41	39,42
<i>Cota tinctoria</i>	gul gåseblom	Ikke vurdert	12	11,54
<i>Dactylis glomerata</i>	hundegras	Ikke vurdert	53	50,96
<i>Helianthus annuus</i>	solsikke	Ikke vurdert	2	1,92
<i>Hordeum distichon</i>	toradbygg	Ikke vurdert	1	0,96
<i>Lolium perenne</i>	raigras	Ikke vurdert	8	7,69
<i>Phleum pratense ssp. pratense</i>	engtimotei	Ikke vurdert	2	1,92
<i>Schedonorus pratensis</i>	engsvingel	Ikke vurdert	4	3,85
<i>Stachys byzantina</i>	lammeøre	Ikke vurdert	1	0,96

Figur 14. Åpen grunnlendt kalkmark og nakent kalkberg på Langåra, Asker kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

4 Diskusjon

Åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet er definert som et hotspot-habitat i ARKO-prosjektet (Bakkestuen et al. 2014). Med hotspot-habitat menes i denne sammenheng habitater som har høy konsentrasjon av rødlistede arter. Men naturtypen er også svært artsrik med et høyt artsantall av karplanter og arter i andre artsgrupper, som lav, moser, sopp og insekter (Sverdrup-Thygeson et al. 2008, 2011, Bakkestuen et al. 2014). Bakkestuen et al. (2014) fant i alt 463 karplantearter i 136 lokaliteter med åpen grunnlendt kalkmark fra både indre, midtre og ytre Oslofjord. Vi fant i alt 403 karplantearter i de 104 lokalitetene som inngår i vår undersøkelse, men av disse var 20 lokaliteter felles med ARKO. Bakkestuen et al. (2014) fant i gjennomsnitt flest arter pr. lokalitet i Indre Oslofjord, både for antall arter totalt, antall habitatspesialister og antall rødlistearter. I snitt var det 56 arter pr. lokalitet i vår undersøkelse mot 66,9 i Indre Oslofjord i Bakkestuen et al. (2014). Antall rødlistede habitatspesialister var også høyere med 3,3 arter pr. lokalitet i Bakkestuen et al. (2014), mot 2,4 i vår undersøkelse, selv om arealet i gjennomsnitt var lavere i Bakkestuen et al. (2014) i gjennomsnitt 0,9 daa, mot 2,6 daa i vår undersøkelse. Vi fant rødlistede karplanter i 92,4 % av lokalitetene, mens Bakkestuen et al. (2014) fant rødlistearter i 97 % av lokalitetene i Indre Oslofjord i deres undersøkelse. En mulig forklaring på ulikheter i areal mellom undersøkelsene kan være at Bakkestuen et al. (2014) benyttet en finere oppdelt kartlegging der bare åpen grunnlendt kalkmark ble tatt med, mens i vår undersøkelse inneholdt flere lokaliteter også mye nakent kalkberg, dessuten små partier med andre naturtyper som grusstrender, og noe opparbeidet areal (f.eks. grusveier, brygger). Uansett årsak til forskjellene viser begge undersøkelser at åpen grunnlendt kalkmark har et høyt artsantall både av karplanter totalt og av rødlistede karplanter. På tross av at mange lokaliteter er små og tydelig påvirket av slitasje og annen negativ arealbruk, viser undersøkelsene også at habitatet har høy frekvens av rødlistearter med funn i over 90 % av undersøkte lokaliteter.

Bakkestuen et al. (2014) fant at antallet arter totalt, antall habitatspesialister og antall rødlistearter økte signifikant med lokalitetenes areal. Andre forklaringsvariabler, som ferdsel med tunge kjøretøy, slitasje og fremmede arter, bidro imidlertid ikke til å forklare antall arter totalt, antall habitatspesialister eller antall rødlistearter. Lokalitetenes størrelse er med andre ord viktig, men selv små lokaliteter kan være artsrike og har ofte forekomster med sjeldne arter og rødlistearter. Det er derfor fornuftig å sette minimumsareal for kartlegging av naturtypen lavt.

I tillegg til direkte trusler i form av nedbygging (Figur 15) og andre arealinngrep er mange av lokalitetene sterkt preget av slitasje (Figur 16). Grunnlendte forhold, ofte med relativt spredt vegetasjon på grovt substrat i hellende terreng og liten slitestyrke gjør at vegetasjonen mange steder er slitt helt vekk, slik at bare grus og nakent berg er igjen. Også kryptogamsamfunn på bergknauser og kalkhellere er utsatt for slitasje. Tilstrømmingen til kystnære kalkmarkslokaliteter vil antagelig øke i årene framover, og det er grunn til å følge utviklingen i arealer der friluftaktiviteten er størst. Slitasjeproblemet ble påpekt allerede av Sunding (1972) på bakgrunn av observerte vegetasjonsendringer som følge av økt tilstrømming til Kalvøya etter åpning av gangbroen i 1964. Sunding (1972) hevder at vegetasjonstypen er slitasjesvak og antyder at arter som rundbelg, bergskrinneblom, nakkebær, blodstorkenebb, bergmynte, de fleste moser og lav, og i noen grad blant annet bakkemynte, knollmjørdurt og flatrapp, tåler slitasje dårlig. I ARKO-prosjektet var det imidlertid ingen signifikant sammenheng mellom slitasje og slitasjebetinget erosjon angitt i henhold til Naturtyper i Norge (NiN versjon 1, Halvorsen et al, 2009). Eksperimentelle studier for å klarlegge betydningen av slitasje anbefales for å øke kunnskapen. Mange lokaliteter skjemmes dessuten av forsøpling.

Et stort antall fremmede arter ble funnet i undersøkelsen (Figur 17). Dette er tydelig i lokaliteter på fastlandet, nær bebyggelse og på øyer med hyttebebyggelse, men fremmede arter ble notert i omtrent alle lokaliteter. Høyt innslag av fremmede arter kan fortrenge stedegent artsmangfold, men ingen signifikante sammenhenger med forekomst av fremmede arter ble funnet i ARKO (Bakkestuen et al. 2014). Betydningen av fremmede arter på artsantallet av rødlistearter bør likevel følges nøye. Det samme gjelder andre arter som begunstiges av eutrofiering og forstyrrelse.

Figur 15. Bebyggelse medfører arealtap og økt slitasje i nærområdene. Rolfstangen, Bærum kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

Figur 16. Slitasje i grunnlendt kalkmark på Langåra, Asker kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

Figur 17. Sterkt fuglegjødslet holme dominert av bergknapp og vinterkarse. Foto: Harald Bratli 2014.

Åpen grunnlendt kalkmark oppfattes som en naturlig åpen naturtype mellom nakent berg og fastmarksskogsmark, typisk på steder som er i langsom suksesjon etter landhevning og/eller på steder der jordsmonnsdannelsen går svært langsomt på grunn av vindpåvirkning eller tørke-stress (Figur 14). Reduksjon av lengre perioder med tørkestress i vekstsesongen grunnet mer og/eller hyppigere nedbør gir bedre forhold for blant annet furu, som etablerer seg med småtrær i mange forekomster. Gjengroing er derfor et problem i mange forekomster (Figur 18). Det er sannsynlig at mange forekomster tidligere ble utnyttet til ekstensivt beite, kanskje også slått, og det er gradvise overganger mot semi-naturlige typer. Imidlertid er det mange år siden husdyrholdet opphørte på øyene og i kystnære områder i Indre Oslofjord. Trolig har historisk bruk av disse arealene vært mangfoldig. Både beite og hogst til ulike formål har vært drevet. Fram til 1600-tallet krevde saltkoking langs kysten mye ved (Marthinsen & Winge 1983). En stor andel av gårdene i Asker og Bærum hadde saltskyld, og navnet Sarbuvollen kommer av saltbuvollen, et sted man kokte salt fra sjøvann. Det samme gjorde kalkbrenningen som var en viktig næring for mange gårder i Asker og Bærum (Kittelsen 2005). Dessuten gikk det sikkert mye ved til alle husmannsplassene og strandsitterplassene langs fjorden. Rydding av busker og trær er, uavhengig av tidligere historisk bruk, et nødvendig tiltak i mange lokaliteter som gror igjen med busker og trær, inkludert fremmede arter. Skjøtsel med beite i lokalitene endrer artssammensetningen i retning mot semi-naturlig eng. Beite- og tråkktolerante arter favoriseres, mens arter tilknyttet til naturmark blir skadelidende (Figur 19). Beite medfører også noe gjødslingseffekt. I forbindelse med skjøtselstiltak anbefales det å sette i gang for- og etterundersøkelser for å klarlegge betydningen av aktuelle tiltak og om de virker etter hensikten. Derved har man også mulighet for tilpasset forvaltning ettersom man høster erfaring.

I sjeldne tilfeller forekommer åpen grunnlendt kalkmark også i grunnfjellsområder, der hvor det lokalt er kalkrik påvirkning, for eksempel små lommer med kalk i berggrunn eller skjellsand. I 2013 ble det derfor utført søk etter forekomster på østsiden av Oslofjorden, i Oslo, Oppegård, Nesodden og Frogn. Noen få lokaliteter i dette området ble kartlagt som åpen kalkmark, men de fleste forekomstene vi fant, ble vurdert å være for fattige. Grensen mellom grunnlendt kalkmark og mer fattige lågurttyper er imidlertid gradvis og følgelig i grensetilfeller vanskelig å fastslå nøyaktig. En del kalkkrevende arter vil kunne opptre også i grunnlendt lågurtmark, men da mer sparsomt. Forekomst av kjennetegnende arter, som knollmjørdurt, er antagelig et brukbart skillekriterium, i tillegg til mengde av en del andre kalkkrevende arter.

Kartleggingsstatus for Åpen kalkmark er nylig vurdert som ufullstendig (Blindheim et al. 2014), men det antas at de fleste lokaliteter av en viss størrelse er kartlagt. Status for kalkberg vurderes som dårligere. Dette er i samsvar med vår egen kjennskap med både ulike botaniske registreringer og naturtypekartlegging av typen. Vi tror de viktigste lokalitetene er fanget opp, men det vil fortsatt være behov for supplerende kartlegging. Selv små arealer av naturtypen viser seg å være artsrike og inneholder ofte rødlistede arter. Videre er det behov for revisjon av en del forekomster som er kartlagt tidligere, slik at disse dokumenteres bedre og blir i tråd med gjeldende instruksjoner for naturtypekartlegging. Dette gjelder både lokaliteter som tidligere er kartlagt som kalkrike enger, kalkrike strandberg, sørvendte berg og rasmarker, kantkratt og slåttemark, og dessuten lokaliteter der det kun er foretatt en omkodning av naturtype uten at selve lokalitetsbeskrivelsen er revidert. Karplantefloraen er generelt rimelig godt kjent i Indre Oslofjord, og i de fleste forekomstene som inngår i denne undersøkelsen, er det tatt opp lister av alle karplanter. Selv for en godt kjent artsgruppe som karplanter kan man imidlertid ikke regne med at alle arter fanges opp ved ett enkelt besøk, slik også tester av observatøruavhengighet og detekterbarhet indikerer. Dette har mange årsaker, dels knyttet til observatøren og dels til andre årsaker. Observatørens kjennskap til floraen og evnen til å oppdage arter varierer, og tid til rådighet og værforhold spiller også en rolle. Konsentrasjonen varierer også gjennom en feltdag og avtar hvis man inventerer mange lokaliteter pr. dag. I tillegg kommer forhold som har med selve lokalitetene og artene. Mange planter er små eller anonyme og skiller seg lite morfologisk fra andre arter. Arter som forekommer med bare ett eller få individer er vanskeligere å oppdage enn arter som er vanlige. En del arter er bare tilstede i deler av feltsesongen, eksempelvis en del vårplanter, mens andre ikke er årvisse, som enkelte ettårige arter, marinøkler og orkidéer.

Mange arter i andre artsgrupper er mangelfullt fanget opp. I denne undersøkelsen er mange nye forekomster med rødlistede kalkbergslav oppdaget. Denne artsgruppen har en rekke sjeldne arter på nakent kalkberg og bør prioriteres i videre kartlegging. Mange av disse artene er anonyme og dels

vanskelige å artsbestemme i felt. Også blant sopp er det mange spesialister knyttet til åpen grunnlendt kalkmark. Bakkestuen et al. (2014) fant 70 arter med sterk tilknytning til habitatet, og av disse var 35 taksa rødlistet. Blant mosene finnes flere sjeldne habitatspesialister (se for eksempel Høitomt 2012, Høitomt & Hassel 2013), og separat kartlegging av moser i habitatet er igangsatt. Blant invertebrater er det også et høyt mangfold knyttet til åpen grunnlendt kalkmark med mange sjeldne arter, eksemplifisert med handlingsplanarter som dragehodeglansbille *Meligethes norvegicus* (Stabbetorp & Endrestøl 2011), lakrismjeltblåvinge *Plebejus argyrognomo* (Endrestøl & Bengtson 2012), niobeperlemorvinge *Argynnis niobe* og prikkkrutevinge *Melitaea cinxia* (Endrestøl & Bengtson 2013). Både for kryptogamer og invertebrater er kunnskapen mangelfull generelt og i konkrete Naturbaselokaliteter spesielt. Naturen er dessuten dynamisk, arter kommer og går. Samlet betyr alle disse forholdene at man ikke kan forvente at forekomstene er ferdig inventert, og at nye arter, inkludert rødlistearter, vil dukke opp.

Figur 18. Åpen grunnlendt kalkmark og nakent kalkberg gjengroende med små furutrær. Fra Borøya, Bærum kommune. Foto: Harald Bratli 2013.

Figur 19. Beitetpåvirket åpen grunnlendt kalkmark på Bygdøy, Oslo kommune. Foto: Harald Bratli 2014.

5 Lokalteter

Bjerkåsholmen sør

ID:	NIOAK01
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 8406, 2884 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	C
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal:	1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	27.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i november 2013, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av en sørvendt kalkskrent sør for Bjerkåsholmen helt sør i Asker kommune på grensa til Røyken kommune. Den ligger på sørsiden av en liten kolle med noen hus og hytter på nord- og vestsiden av lokaliteten. Mot sør grenser lokaliteten til grusstrand langs fjorden og i overkant av lokaliteten er det kalkskog. Mot øst ligger en marina. Berggrunnen består av skifer og kalkstein med dolomitt (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingene D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med kantkratt, og kalkrik bergvegg og bergknaus-vegetasjon. Noen få furu- og grantrær står i skrenten, i tillegg til små spisslønn, osp og rogn. Alm *Ulmus glabra* (nær truet, NT) ble også notert. Kratt med einer, roser og syrin var nokså framtrødende, men det var foretatt noe rydding på vestsiden nedenfor en hytte. En markert loddrett bergvegg strekker seg gjennom hele lokaliteten. På toppen av denne er det litt kantvegetasjon i overgang mot kalkskog.

Artsmangfold:

Vegetasjonen i den rasmarkpregete skrenten er glissen, men artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante var rødlistearten nikkesmelle (NT), samt strandløk *Allium vineale*, markmalurt *Artemisia campestris*, fingerstarr *Carex digitata*, piggstarr *Carex muricata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, bergmynte *Origanum vulgare*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, dunkjemppe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hvitbergknapp *Sedum album*. Oppe på toppen av skrenten var det en del melbær *Arctostaphylos uva-ursi*. I selve bergveggen fantes få karplanter, men murburkne *Asplenium ruta-muraria* ble notert. Av lavararter ble skålglye *Collema polycarpon* og *Psora globifera* registrert, begge typiske på kalkberg, sistnevnte forholdsvis sjelden.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes trolig noe til fising og lignende friluftsliv.

Fremmede arter:

Lokaliteten var ganske tydelig påvirket av fremmede arter, blant annet vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), filterve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), gul gåseblom *Cota tinctoria*, gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), doggrose *Rosa glauca* (PH - Potensielt høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Rydding av noe kratt. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap, men her nokså preget av industri og annet utbygd areal i veksling med kalkskrenter og skogkledde åser.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var middels høyt, men de mest kravfulle karplantene mangler. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord og rødlistearter i kategori nær truet forekommer. Tydelig innslag av fremmede arter og et noe gjengrodd preg med en del busker, trekker ned. Etter vårt skjønn gir dette til verdi C.

Elnestangen nord

ID:	NIOAK02
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 8421, 3040 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	B
Mulige trusler:	Slitasje
Areal:	0,7 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	27.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslofeltet". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i november 2013, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av en nordvendt bergknaus ved fjorden på nordsiden av Elnestangen i Asker kommune. Den ligger i et friområde med gressplen og er sterkt preget av ferdsel. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingene D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er kalkrik bergknaus-vegetasjon, samt noe slitt urterik kant. En ask *Fraxinus excelsior* ble notert. Ask står på rødlista som nær truet (NT). Ellers er lokaliteten uten tresjikt, men noe kratt med syrin finnes.

Artsmangfold:

Vegetasjonen på knausen er slitt og tråkkpreget, men har noen arter typisk for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene var rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, engknoppurt *Centaurea jacea*, engsvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea* hvitbergknapp *Sedum album*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, rødkløver

Trifolium pratense og stemorsblom *Viola tricolor*. Lokaliteten er avgrenset på grunn av forekomster med den rødlistede og sjeldne kalkbergslaven *Squamarina degelii* (sterkt truet EN).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes mye til ulike friluftsmål.

Fremmede arter:

Syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med kalkknauser langs fjorden, men her dominert av bebyggelse og plen.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var ikke spesielt høyt og vegetasjonen er sterkt påvirket av friluftsliv. Størrelsen og arts mangfold kvalifiserer til verdi C. Lokaliteten er inkludert på grunn av en forekomst med *Squamarina degelii* (EN), men verdien er redusert til verdi viktig (B), da lokaliteten er slitt og relativt artsfattig.

Odde nordøst for Vennelslund

ID: NIOAK03
Kommune: Asker
Posisjon: NM 8353, 3162 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: B
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 27.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i november 2013, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00047629 Vennelslund, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på en odde nordøst for Vennelslund, nord for Vollen i Asker kommune. Den er en del av en naturtomt med kalkskog, der de ytterste delene av odden består av åpen vegetasjon og nakent berg i overgangen mot grusstrand langs fjorden. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingene D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med kalkrik bergvegg og bergknaus-vegetasjon. Lokaliteten er stort sett uten trær, bare noen spredte hengebjørk *Betula pendula*, furu *Pinus sylvestris*, sommereik *Quercus robur* og selje *Salix caprea* ble notert. Krattvegetasjon var heller ikke spesielt framtrødende. En markert loddrett bergvegg vender mot sørøst i den sørligste delen av lokaliteten.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante som ble registrert var rødlistearten nikkesmelle *Silene nutans* (NT) flere steder, samt

bakkemynte *Acinos arvensis*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, rognasal *Sorbus hybrida*, kattefot *Antennaria dioica*, bakkesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga* og sølvmure *Potentilla argentea*. I selve bergveggen fantes få karplanter, men lavararter som skålglye *Collema polycarpon* ble registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes til diverse strandliv, og bærer preg av det rundt et båthus med brygge, men vegetasjonen er ellers lite slitt.

Fremmede arter:

Litt asparges *Asparagus officinalis* (LO - Lav risiko) og strandsteinkløver *Melilotus altissimus* (HI - Høy risiko) ble notert langs stranda uten at lokaliteten ble nevneverdig negativt påvirket av det. Ellers ble vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko) og sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko) registrert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med kalkskrenter og berg mellom fjorden og skog innenfor.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er middels høyt og de mest kravfulle karplantene mangler, men vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Lite preg av gjengroing og innslag av fremmede arter er positivt. Lokaliteten er middels stor. Funn av rødlistearten nikkesmelle (NT) og typisk vegetasjon for åpen grunnlendt kalkmark gir verdi B.

Koiatangen, ytterst

ID: NIOAK4
Kommune: Asker
Posisjon: NM 8343, 3169 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: B
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 1,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 27.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i november 2013, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00047630 Koiatangen, en naturbeitemark med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på en odde nord for Vollen i Asker kommune. Den er en del av et friluftsområde, der de ytterste delene av odden består av åpen vegetasjon og en kalkskrent dels med litt rasmarkpreg langs fjorden. På oversiden av kalkskrenten inngår også åpen grunnlendt kalkmark i en smal sone mot plen innenfor. En brygge ligger også i nærheten. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingene D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med litt kantkratt, og kalkrik bergvegg og bergknaus-vegetasjon. Litt hengebjørk *Betula pendula*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, einer *Juniperus communis* og småtrær med sommerek *Quercus robur* inngår. I tillegg ble ask *Fraxinus excelsior* og alm *Ulmus glabra* notert, begge rødlistet som nær truet (NT). Det var foretatt en del rydding av busker og trær i lokaliteten, blant annet slik at kalkrike bergvegger fikk høyere innstråling.

Artsmangfold:

Vegetasjonen i lokaliteten er forholdvis glissen, men artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante var rødlistearten stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT), som hadde bra forekomster på løs skifergrus i sørvendt skrent. Ellers ble notert bakkemynte *Acinos arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, fingerstarr *Carex digitata*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, hundetunge *Cynoglossum officinale*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hvitbergknapp *Sedum album*, bakkesvingel *Festuca ovina*, blåveis *Hepatica nobilis*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga* og sølvmure *Potentilla argentea*. I kalkbergene fantes markmalurt *Artemisia campestris* og bergknapparter, samt en del kalkbergslav. Av størst interesse var funn av *Thyrea confusa*. Arten er rødlistet som sårbar (VU).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes trolig noe til fiske og lignende friluftsliv og er noe påvirket av stier og tråkk. Litt utilgjengelig beliggenhet reduserer påvirkningen.

Fremmede arter:

Lokaliteten var noe påvirket av fremmede arter, blant annet gul gåseblom *Cota tinctoria*, gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), doggrose *Rosa glauca* (PH - Potensielt høy risiko) og klistersvineblom *Senecio viscosus* (HI - Høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med kalkskrenter ned mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt høyt, men en del av de mest kravfulle karplantene i vegetasjonstypen mangler. Vegetasjonen er likevel typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter er relativt beskjedent. Lokaliteten noe gjengrodd, men rydding er foretatt. Lokaliteten er middels stor. Funn av rødlisteartene stjernetistel (NT) og alm (NT) og *Thyrea confusa* (VU), sammen med middels artsrik og typisk kalktørrengvegetasjon medfører at lokaliteten gis verdi B.

Børsholmen, sørsiden

ID:	NIOAK5
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 8346, 3205 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	3,2 daa

Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 28.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørsiden av Børsholmen, mellom Blakstad og Vollen i Asker kommune. Nordsiden av Børsholmen preges av båthavn, mens sørsiden er mindre påvirket, selv om flere hus og hytter ligger i området. Langs mesteparten av sørsiden er det en sone med artsrik grunnlendt kalkmark og litt berg i dagen, mellom åpen grusstrand og edelløvsskog innenfor. Dels avgrenses lokaliteten mot ruderatpreget marina. Området er privat og avgrenset fra fastlandet med bro, noe som begrenser ferdselen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Enkelte flekker med D2002-Nakent berg forekommer. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med litt kantkratt, samt tendenser til enghavreeng på litt dypere jord. Deler er plen og prydbusker. Litt spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia* og einer *Juniperus communis* inngår. Ask er rødlistet som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Vegetasjonen i lokaliteten er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante var rødlisteartene knollmjøddurt *Filipendula vulgaris*, nikkesmelle *Silene nutans* og aksveronika *Veronica spicata*. Knollmjøddurt og nikkesmelle er begge vurdert som nær truet (NT) i rødlista fra 2010, begge fantes med flere individer spredt i lokaliteten. Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN). Den ble funnet to steder i nærheten av en hytte. Ellers ble det notert arter som åkermåne *Agrimonia eupatoria*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, engnellik *Dianthus deltoides*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, rødknapp *Knautia arvensis*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, gulrot *Daucus carota*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, sølvmure *Potentilla argentea* og skogkløver *Trifolium medium*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er stedvis nokså påvirket av stier og tråkk, samt prydbusker og plen i nærheten av husene. Litt utilgjengelig beliggenhet reduserer imidlertid påvirkningen utover det.

Fremmede arter:

Lokaliteten var noe påvirket av fremmede arter, blant annet filterve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), tysk mure *Potentilla thuringiaca* (PH - Potensielt høy risiko), doggrose *Rosa glauca* (PH - Potensielt høy risiko), klistersvineblom *Senecio viscosus* (HI - Høy risiko) og særlig en del syrin-kratt *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) mot marinaen og ved husene.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt høyt, med mange typiske og til dels kravfulle karplanter for vegetasjonstypen. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter er relativt tydelig og forringer lokaliteten, som ellers framstår lite slitt av ferdsel. Lokaliteten er ikke spesielt stor, men har bra forekomster av to nær truede karplanter som er karakteristiske for typen, samt aksveronika som er sterkt truet. Derved vurderes lokaliteten til verdi A.

Odden innenfor Børsholmen

ID: NIOAK6
Kommune: Asker
Posisjon: NM 8335, 3205 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: B
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 0,5 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 28.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på fastlandet på innsiden av Børsholmen, mellom Blakstad og Vollen i Asker kommune. Den består av et lite område med kalkrike berg og litt grunnlendt kalkmark langs fjorden sør for broa over til Børsholmen. Kalkbergene ligger mellom hage og en liten kant med åpen grusstrand langs sundet mellom fastlandet og holmen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg, der sistnevnte type er viktigst. Dominerende vegetasjonstype er bergknaus-vegetasjon, samt urterik kant/kalktørreng med hagepreg og prydbusker innenfor. En hengebjørk *Betula pendula* står i lokaliteten.

Artsmangfold:

Det mest interessante funnet i lokaliteten var kalkbergslaven *Thyrea confusa*, som forekommer med mange individer på kalkbergene. Arten er en typisk kalkbergsart, men sjelden, og regnet som sårbar (VU) i rødlista fra 2010. Vegetasjonen i lokaliteten for øvrig er ikke av den mest artsrike typen, men flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark forekommer. Her nevnes arter som ryllik *Achillea millefolium*, engkvein *Agrostis capillaris*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, piggstarr *Carex muricata*, gulmaure *Galium verum*, småstorkenebb *Geranium pusillum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, hvitbergknapp *Sedum album*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, sølvmure *Potentilla argentea* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er stedvis nokså påvirket av ferdsel nær stien, og nærhet til hage med prydbusker og plen. Litt utilgjengelig beliggenhet reduserer imidlertid påvirkningen utover det.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en del påvirket av fremmede arter, blant annet vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), kanadagullris *Solidago canadensis* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark og berg mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt lavt, men en del typiske karplanter for vegetasjonstypen forekommer. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter er merkbart og forringer lokaliteten, som ellers framstår noe slitt av ferdsel. Lokaliteten er forholdsvis liten, men har bra forekomster av en sårbar kalkbergsart, som er karakteristisk for typen. Dette hever lokaliteten til verdi B.

Rabben

ID:	BN00047769
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 8394, 3059 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	3,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk:	28.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Lokaliteten er også undersøkt i forbindelse med ARKO-prosjektet av Odd Stabbetorp i 2009. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er tidligere beskrevet av Biofokus som BN00047769 Håkavik. Avgrensing er justert, blant annet for å få med kalkberg med rødlistede kalkbergsarter, og beskrivelsen er oppdatert.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørsiden av Rabben, en langstrakt odde sør for Vollen i Asker kommune. Området er friluftsområde og preges av ferdsel. Mot nord avgrenses lokaliteten av kalkskog. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark på toppen av markert kalkskrent, undernaturtype D2002-Nakent berg. Kalkberg preger også ytre del av odden. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med kantkratt, bergvegg- og bergknausvegetasjon. Småvokst spisslønn *Acer platanoides*, gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, kirsebær *Prunus cerasus*, sommerek *Quercus robur* og rogn *Sorbus aucuparia*, og kratt med berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis*, stikkelsbær *Ribes uva-crispa* og kjøtttype *Rosa dumalis* finnes over hele lokaliteten, som preges en del av oppslag av småtrær og busker.

Artsmangfold:

Vegetasjonen i lokaliteten er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante var rødlisteartene knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* og nikkesmelle *Silene nutans*, begge er vurdert som nær truet (NT) i rødlista fra 2010. Kalkbergarten kalkskiferlav *Lobothallia radiosa* (VU, sårbar) har flere forekomster på kalkbergene på den ytre delen av odden. Ellers ble det notert arter som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, malurt *Artemisia absinthium*, markmalurt *Artemisia campestris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, vårarve *Cerastium semidecandrum*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blåveis *Hepatica nobilis*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, leddved *Lonicera xylosteum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, blåfjær *Polygala vulgaris*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, teiebær *Rubus saxatilis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, gullris *Solidago virgaurea*, skogkløver *Trifolium medium* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er stedvis nokså påvirket av stier og tråkk, samt innførte arter. Oppslag med småfuru og andre trær preger også lokaliteten, med unntak av ytre deler som er mer åpen og også mer slitt på grunn av ferdsel.

Fremmede arter:

Lokaliteten er en del påvirket av fremmede arter, blant annet vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), mahonie *Mahonia aquifolium* (HI - Høy risiko), legesteinkløver *Melilotus officinalis* (LO – Lav risiko) og vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter og småtrær. Utbygging og for sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark og markerte kalkbergsvegger mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er høyt med mange typiske og til dels kravfulle karplanter for vegetasjonstypen. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter samt oppslag av småtrær er relativt tydelig og forringer lokaliteten, som ellers framstår slitt av ferdsel i sær i ytre del. Lokaliteten er relativt stor, og har forekomster av to nær truede karplanter og en sårbar lavart, som er karakteristiske for typen. Den vurderes til verdi A, på bakgrunn av størrelse, artsantall og forekomst av rødlistede arter.

Devikbukta nord

ID: NIOAK07
Kommune: Asker
Posisjon: NM 8378, 3603 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: B
Mulige trusler: Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal: 0,8 daa
Undersøkt/kilder: Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 15.06.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er tidligere også undersøkt i forbindelse med Arko-prosjektet.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av grunnlendt kalkmark på nordsiden av Devikbukta ved Holmen i Asker kommune. Den ligger vestvendt mellom bolighus og Devikveien. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med kantkratt. Litt busker og trær står i lokaliteten. Spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra*, berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis* og kjøtttype *Rosa dumalis* ble notert. Alm og ask er nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante var rødlistearten stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), som er en av karakterartene for åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet. I tillegg kan nevnes rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blåveis *Hepatica nobilis*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, geitved *Rhamnus catharticus*, teiebær *Rubus saxatilis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, skogkløver *Trifolium medium* og bakkefiol *Viola collina*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av buskas og trær, og en del hageplanter, men er ellers lite påvirket.

Fremmede arter:

En del fremmede arter ble notert: russekål *Bunias orientalis* (HI - Høy risiko), dielsmispel *Cotoneaster dielsianus* (SE - Svært høy risiko), krypmispel *Cotoneaster horizontalis* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), sypressvortemelk *Euphorbia cyparissias* (PH -

Potensielt høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) og kanadagullris *Solidago canadensis* (SE - Svært høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Rydding av noe kratt. Utbygging bør om mulig unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med kalkmark og kantkratt nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var relativt høyt tross lite areal, og flere typiske arter for naturtypen i Indre Oslofjord finnes her. Minst 35 karplanter typisk for naturtypen er funnet, men en del fremmede arter og busker trekker verdien ned. Flere rødlisteartene i kategori nær truet (NT) medfører at lokaliteten gis verdi B.

Nesøya sørvest

ID: BN00047592
Kommune: Asker
Posisjon: NM 8486, 3655 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: C
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 2,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 15.06.2012

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase av Biofokus i 2001 basert på et vegetasjonskart. Den er undersøkt i 2009 i forbindelse med Arko-prosjektet, senere av Odd Stabbetorp og Harald Bratli. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus", og erstatter tidligere beskrivelse.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten er en sørvendt kalkskrent langs fjorden på sørvestspissen på Nesøya i Asker kommune. Den indre delen ligger i friområde, mens ytre del ligger på naturtomt og er avgrenset av fjorden mot sør, hager på innsiden. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark og D2002 Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, kantkratt og bergknausvegetasjon. Lokaliteten er dels åpen, dels krattbevokst med blant annet hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, sommerekik *Quercus robur*, berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis*, kjøtttype *Rosa dumalis* og busttype *Rosa mollis* i tre- og busksjiktet. Ask regnes som nær truet (NT) på rødlista fra 2010.

Artsmangfold:

Ingen rødlistede karplanter er funnet i den delen av lokaliteten som ligger ved friarealet. Her finnes typisk kalkmarksvegetasjon med blant annet bakkemynte *Acinos arvensis*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, dvergmisspel *Cotoneaster integerrimus*, sauesvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, tiriltunge

Lotus corniculatus, hengeaks *Melica nutans*, bergmynte *Origanum vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, blåfjær *Polygala vulgaris*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, slåpetorn *Prunus spinosa*, teiebær *Rubus saxatilis*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og gullris *Solidago virgaurea*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Selv om lokaliteten dels ligger ved friareal er den lite påvirket av ferdsel.

Fremmede arter:

Lite påvirket, hvitsteinkløver *Melilotus albus* (SE - Svært høy risiko) finnes.

Skjøtsel og hensyn:

Rydding av busker ved behov. Utbygging og økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen grunnlendt kalkmark i indre Oslofjord. Den er middels artsrik. Ingen rødlistearter av karplanter funnet i arealet innenfor friområdet, men lokaliteten strekker seg videre på naturtomt, der det er potensial for rødlistearter. Ut fra dette vurderes verdi til lokalt viktig (C).

Pælvikodden, ytterst

ID:	NIOAK8
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 9142, 4010 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	2,2 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	22.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i friområdet ytterst på Pælvikodden, på østsiden av Snarøya i Asker kommune. Den består av en knaus med kalkrike berg og grunnlendt kalkmark. Litt sandstrand avgrenser lokaliteten mot fjorden og de indre deler av Pælvikodden (ny lokalitet). Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no), men en gang med surere syenitt inngår. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er bergknaus-vegetasjon, samt urterik kant og kantkratt. Litt småvokst spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris* og rogn *Sorbus aucuparia* inngår, samt litt rosekratt med blant annet kjøtttype *Rosa dumalis*. Ask regnes som nær truet (NT) på rødlista fra 2010.

Artsmangfold:

De mest interessante funnene i lokaliteten var kalkbergslaven *Squamaria cartilaginea*, som forekommer med mange individer på kalkbergene på yttersiden ned mot sandstrand og til dels på svabergene ned mot fjorden. Arten er en typisk kalkbergsart, men sjelden, og regnet som sårbar (VU) i rødlista fra 2010. Det var også bra forekomster med knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og aksveronika *Veronica spicata*. Sistnevnte er regnet som sterkt truet (EN) på rødlista fra 2010, mens knollmjørdurt er nær truet (NT). Vegetasjonen i lokaliteten er ellers artsrik med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark, hvorav noen er sjeldne. Her nevnes arter som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, kanelrose *Rosa majalis*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, hjorterot *Seseli libanotis*, tirlunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, sølvmore *Potentilla argentea* og skogkløver *Trifolium medium*. På bergene var det en del karakteristiske bregner: murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lodnebregne *Woodsia ilvensis*, for uten arter som markmalurt *Artemisia campestris*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hvitbergknapp *Sedum album*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i friområde og er stedvis nokså påvirket av ferdsel og badeliv.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en del påvirket av fremmede arter, her, som ellers i Oslofjordområdet. Arter som vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hvitdodre *Berteroa incana*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko) og rynkerose *Rosa rugosa* (SE - Svært høy risiko) ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark og eksponerte berg mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt høyt med mange typiske karplanter for vegetasjonstypen, dels med bra forekomster. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter er merkbart og forringer lokaliteten, som ellers framstår noe slitt av ferdsel. Lokaliteten er forholdsvis liten, men har bra forekomster med truede lav og karplanter i kategori sterkt truet og sårbar, samt den nær truede arten knollmjørdurt. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Pælvikodden

ID:	NIOAK9
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 9138, 4001 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	2,6 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	22.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Lokaliteten er også kartlagt i forbindelse med ARKO-prosjektet av Kristina Bjureke og Odd Stabbetorp i 2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i friområdet på Pælvikodden, på østsiden av Snarøya i Asker kommune. Den består av en lav rygg med kalkrike berg og grunnlendt kalkmark. Kalkbergene går ned til fjorden på yttersiden av odden, der kun begrenset av en smal sone med saltpåvirket strandberg. På innsiden av odden forekommer mer skyggefulle berg ned mot gangsti og nedenfor den en smal sone med strandeng. En sandstrand avgrenser lokaliteten mot ytre del av odden, som er beskrevet i separat lokalitet. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er bergknaus-vegetasjon, samt urterik kant og kantkratt. Lokaliteten er uten trær og bare med spredte rosebusker (steinnyper *Rosa canina*, kjøttnype *Rosa dumalis*).

Artsmangfold:

De mest interessante funnene i lokaliteten var de rødlistene karplantene smånøkkel *Androsace septentrionalis*, knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, oslosildre *Saxifraga osloënsis* og aksveronika *Veronica spicata*. Aksveronika er en sterkt truet (EN) art, mens de andre tre er nær truede (NT) arter. I tillegg finnes kalkbergslavene kalkskiferlav *Lobothallia radiosa* og *Squamarina degelii*, som forekommer med bra populasjoner på kalkbergene på toppen og yttersiden av odden. Artene er en typiske kalkbergsarter, sjeldne og regnet som henholdsvis sårbar (VU) i rødlista fra 2010 (kalkskiferlav) og sterkt truet (EN, *Squamarina degelii*). Det er også registrert flere interessante arter i forbindelse med ARKO-prosjektet, blant annet bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, engknoppurt *Centaurea jacea*, vårarve *Cerastium semidecandrum*, vårrubblom *Draba verna*, sauesvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, flerårsknavel *Scleranthus perennis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, harekløver *Trifolium arvense*, bakkeveronika *Veronica arvensis* og fjell-lodnebregne *Woodsia alpina*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i friområde og er nokså påvirket av ferdsel og badeliv.

Fremmede arter:

Lokaliteten var relativt lite påvirket av fremmede arter. Vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hvitdodre *Berteroa incana* (LO - Lav risiko) og stankkarse *Lepidium ruderales* (PH - Potensielt høy risiko) er funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark og eksponerte berg mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er høyt med typiske karplanter for vegetasjonstypen. Vegetasjonen er også typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter er lite, men lokaliteten er nokså preget av slitasje. Lokaliteten er forholdsvis liten, men har bra forekomster med truede lav og karplanter i kategori sterkt truet og sårbar, samt flere nær truede arter. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Sarbuvollen ved Bærum seilforening

ID: NIOAK10
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8859, 4061 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: C
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 03.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt i forbindelse med ARKO-prosjektet av Kristina Bjureke og Odd Stabbetorp i 2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en kalkbergsvegg og åpen grunnlendt kalkmark på oversiden av knausen og inn mot hage. Den ligger nær fjorden på innsiden av brygga ved Bærum seilforening og grenser mot naturtomt, dels med en del prydbusker innenfor. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er bergknaus- og bergvegg-vegetasjon, samt urterik kant og kantkratt. Litt hengebjørk *Betula pendula*, furu *Pinus sylvestris*, osp *Populus tremula*, morell *Prunus avium*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia* og alm *Ulmus glabra* inngår sammen med kratt av berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis*, kjøtttype *Rosa dumalis* og busttype *Rosa mollis*. Alm regnes som nær truet (NT).

Artsmangfold:

De mest interessante artene som er funnet i lokaliteten er smaltimotei *Phleum phleoides* og svartmispel *Cotoneaster niger*. Svartmispel er en nær truet (NT) art, mens smaltimotei er sterkt truet (EN) i henhold til rødlista for 2010. Begge er sterkt knyttet til naturtypen. Vegetasjonen i lokaliteten er ellers artsrik med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark, hvorav flere må sies å være relativt sjeldne. Her nevnes arter som bakkemynte *Acinos arvensis*, kattefot *Antennaria dioica*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, teiebær *Rubus saxatilis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, engfiol *Viola canina* og bakkefiol *Viola collina*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger inneklemt mellom naturtomt og brygga, og skygges/påvirkes noe av båtforeningen. Utover et tråkk var den i overkant av bergveggen nokså lite påvirket av ferdsel.

Fremmede arter:

Lokaliteten var litt påvirket av fremmede arter. Arter som blåhegg *Amelanchier spicata* (SE - Svært høy risiko), syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) og filtkorsved *Viburnum lantana* (PH - Potensielt høy risiko) er funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark og eksponerte berg mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er høyt med mange typiske karplanter for vegetasjonstypen. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter forringet lokaliteten, som ellers framstår litt påvirket av tråkk og friluftaktiviteter. Lokaliteten er forholdsvis liten, men har forekomster med en truet karplante i kategori sterkt truet, samt den nær truede arten svartmispel. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Sarbuvollen vest, ved Onkel Eriks vei

ID:	NIOAK11
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8834, 4053 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	0,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	03.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en kalkbergsknaus nær fjorden ved Onkel Eriks vei, vest for Sarbuvollen i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark, litt D2002-Nakent berg forekommer også. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt, og litt bergknausvegetasjon på sørsiden ned mot gangsti. Litt småvokst spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, alm *Ulmus glabra*, samt berberis *Berberis vulgaris* og rosekratt inngår. Både alm og ask regnes i rødlista for 2010 som nær truet (NT).

Artsmangfold:

De mest interessante funnene i lokaliteten var mange tuer med smaltimotei *Phleum phleoides*, og bra forekomster med knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og aksveronika *Veronica spicata*. Smaltimotei og aksveronika er begge sterkt truet (EN), mens knollmjørdurt er nær truet (NT). Vegetasjonen i lokaliteten er ellers artsrik med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark, hvorav noen er sjeldne, men preges også av mange nitrofile arter særlig i bakkant av knausen og langs gangveien. Av interessante arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*,

blåklokke *Campanula rotundifolia*, engknoppurt *Centaurea jacea*, engnellik *Dianthus deltoides*, sauesvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, hengeaks *Melica nutans*, flatrapp *Poa compressa*, alperips *Ribes alpinum*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, sølvmure *Potentilla argentea*, firfrøvikke *Vicia tetrasperma* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger inneklemt mellom gangveier i friluftsområde og påvirkes klart av ferdsel, hundeluftig osv., noe som ses ved at det er stier og en del nitrofile arter.

Fremmede arter:

Lokaliteten var også en del påvirket av fremmede arter, som vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hvitdodre *Berteroia incana* (LO - Lav risiko), russekål *Bunias orientalis* (HI - Høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) og kanadagullris *Solidago canadensis* (SE - Svært høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med grunnlendt kalkmark og eksponerte berg mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er middels høyt, tross lite areal. Mange typiske karplanter for kalkberg og åpen grunnlendt kalkmark finnes på knausen, dels med bra forekomster. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Innslag av fremmede arter er tydelig og forringer kvaliteten, og lokaliteten også er preget av ferdsel. Lokaliteten er forholdsvis liten, men har bra forekomster med truede karplanter i kategori sterkt truet, samt den nær truede arten knollmjørdurt. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Sarbuvollen vest, ved Nedre Høvik båtforening

ID:	NIOAK12
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8830, 4045 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	0,4 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	03.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00046178 Veritas øst, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en kalkbergsknaus nær fjorden ved brygge til Nedre Høvik båtforening, vest for Sarbuvollen i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet for det meste med undernaturtypen D2002-Nakent berg og noe av D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er bergknausvegetasjon og noe urterik kant på toppen rundt en benk og mot gangsti bakenfor. Litt småvokst spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia* alm *Ulmus glabra* og rosekratt (steinnyper *Rosa canina*) inngår. Alm og ask er nær truet (NT).

Artsmangfold:

De mest interessante funnene i lokaliteten var kalkbergslavene kalkskiferlav *Lobothallia radiosa*, *Squamarina degelii* og *Thyrea confusa*. Alle er sjeldne, men typiske arter på kalkbergene i Indre Oslofjord. *Squamarina degelii* er regnet som sterkt truet (EN), mens de andre to er regnet som sårbare (VU) på rødlista fra 2010. I tillegg ble også den nær truede (NT) arten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* funnet. Vegetasjonen i lokaliteten hadde ellers en del typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark, som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, engknoppurt *Centaurea jacea*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, smørbukk *Hylothelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, alperips *Ribes alpinum*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og sølvmure *Potentilla argentea*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger inneklemt mellom gangveier i friluftsområde og påvirkes klart av ferdsel, hundeluftig osv., noe som ses ved tydelige stier, slitasje på bergene og en del nitrofile arter.

Fremmede arter:

vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko) og gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med eksponerte berg mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt lavt, men lokaliteten er også liten. Likevel forekommer flere typiske karplanter for kalkberg og åpen grunnlendt kalkmark på knausen. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Noe innslag av fremmede arter og tydelig slitasje og tråkkpreget vegetasjon rundt benk på toppen av knausen forringer kvaliteten. Lokaliteten er liten, men har bra forekomster med truede kalkbergslav i kategori sterkt truet og sårbare, samt den nær truede arten knollmjørdurt. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Båtstøjordet sør 1

ID:	NIOAK13
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8826, 4038 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	2,1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	03.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00046178 Veritas øst, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en sone med åpen vegetasjon langs fjorden sør for Båtstøjordet mellom Sarbuvollen og Veritas i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg på de ytterste knausene mot fjorden. Dominerende vegetasjonstype er bergknausvegetasjon, urterik kant og kantkratt. Litt spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, og kratt med blant annet berberis *Berberis vulgaris*, alperips *Ribes alpinum* og roser (bl.a. steinnype *Rosa canina*) finnes spredt i lokaliteten. Ask regnes for øvrig som nær truet (NT) i rødlista for 2010.

Artsmangfold:

De mest interessante funnene i lokaliteten var rødlisteartene knollmjødukt *Filipendula vulgaris*, smaltimotei *Phleum phleoides* og aksveronika *Veronica spicata*, der særlig de to førstnevnte hadde bra populasjoner. Smaltimotei og aksveronika er begge sterkt truet (EN), mens knollmjødukt er nær truet i rødlista for 2010. Den meget sjeldne arten grov styltesopp *Tulostoma fimbriatum* som også er sterkt truet (EN) ble funnet i lokaliteten ved et tidligere besøk. Det er også en del busker med liguster *Ligustrum vulgare* i lokaliteten. Arten står på rødlista som nær truet, men forekomstene i Indre Oslofjord er etter all sannsynlighet plantet. Vegetasjonen i lokaliteten hadde ellers en del typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark, som bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, tettstarr *Carex spicata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, sølvmore *Potentilla argentea*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, rødkløver *Trifolium pratense*, legeveronika *Veronica officinalis* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i friluftsområde og påvirkes klart av ferdsel, hundeluftig osv., noe som er tydelig ved mange stier, gangveier og forekomst av både nitrofile arter, plantede prydbusker og hageflyktinger.

Fremmede arter:

Lokaliteten var tydelig påvirket av fremmede arter. Vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), russekål *Bunias orientalis* (HI - Høy risiko), filterve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko), hvitsteinkløver *Melilotus albus* (SE - Svært høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), kanadagullris *Solidago canadensis* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) ble notert. I tillegg busker med liguster. Alperips kan både være plantet eller forekomme naturlig.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med eksponerte berg og åpen grunnlendt mark mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er høyt med forekomst av flere typiske karplanter for kalkberg og åpen kalkmark i Oslofeltet Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord, men tydelig preget av fremmede arter, slitasje og noe tråkkpreget vegetasjon. Dette forringer områdetets verdi. Lokaliteten har bra forekomster med truede arter i kategori sterkt truet, samt en nær truet art. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Båtstøjordet sør 2

ID: NIOAK14
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8818, 4030 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: A
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 1,2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 10.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00046178 Veritas øst, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en sone med åpen vegetasjon langs fjorden sør for Båtstøjordet mellom Sarbuvollen og Veritas i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg på de ytterste knausene mot fjorden. Dominerende vegetasjonstype er bergknausvegetasjon, urterik kant og kantkratt. Litt spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, rogn *Sorbus aucuparia*, berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis*, alperips *Ribes alpinum*, steinnype *Rosa canina* og bustnype *Rosa mollis* forekommer i lokaliteten. Ask regnes for øvrig som nær truet (NT) i rødlista for 2010.

Artsmangfold:

De mest interessante funnene i lokaliteten var rødlisteartene knollmjødur *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet). På berg ble kalkbergslaven *Squamarina degelii*

(EN, sterkt truet) funnet. Vegetasjonen i lokaliteten hadde ellers en del typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark, som bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, sølvmure *Potentilla argentea*, harekløver *Trifolium arvense* og skogkløver *Trifolium medium*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i et friluftsområde og påvirkes av ferdsel, og annet friluftsliv. Stier og gangveier går gjennom lokaliteten og det er en del ruderatarter, plantede prydbusker og hageflyktninger.

Fremmede arter:

Lokaliteten var tydelig påvirket av fremmede arter. Vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko), hvitsteinkløver *Melilotus albus* (SE - Svært høy risiko), svensk asal *Sorbus intermedia* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) ble notert. Alperips kan både være plantet eller forekomme naturlig.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med eksponerte berg og åpen grunnlendt mark mot fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er høyt med forekomst av flere typiske karplanter for kalkberg og åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord og vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. En del slitasje og forekomst av fremmede arter og tråkkpreget vegetasjon trekker verdien ned. Lokaliteten har forekomster med truede arter i kategori sterkt truet, samt en nær truet art. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Båtstøjordet sør 3

ID:	NIOAK15
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8803, 4017 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	C
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	2,4 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	10.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00046178 Veritas øst, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en sone med åpen vegetasjon langs fjorden sør for Båtstøjordet mellom Sarbuvollen og Veritas i Bærum kommune. Dels finnes rasskrenter, dels åpent berg og særlig på toppen av

skrentene åpen grunnlendt kalkmark. Nærmeste sone langs fjorden består av en smal sone med grusstrand eller saltpåvirkede strandberg. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er bergknausvegetasjon, urterik kant og kantkratt. Noe hengebjørk *Betula pendula*, furu *Pinus sylvestris*, osp *Populus tremula*, sommereik *Quercus robur* og rogn *Sorbus aucuparia*, samt kratt med berberis *Berberis vulgaris* og roser (bl.a. bustnype *Rosa mollis*) forekommer i lokaliteten.

Artsmangfold:

Rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) ble funnet i lokaliteten. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, bergørkvein *Calamagrostis epigejos*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hvitbergknapp *Sedum album*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, sauesvingel *Festuca ovina*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga* og skogkløver *Trifolium medium*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i et friluftsområde og påvirkes av ferdsel, og annet friluftsliv. Stier og gangveier går gjennom lokaliteten og det er en del ruderatarter.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en del påvirket av fremmede arter, som sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko), mahonie *Mahonia aquifolium* (HI - Høy risiko), hvitsteinkløver *Melilotus albus* (SE - Svært høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med eksponerte berg, rasmak og åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er middels høyt med forekomst av flere typiske karplanter for kalkberg og åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord og vegetasjonen er typisk for naturtypen. En del slitasje og forekomst av fremmede arter og tråkkpreget vegetasjon trekker verdien ned. Lokaliteten har forekomster med én nær truet art, og ligger i et område med flere nærliggende lokaliteter der truede karplanter inngår. Derved anses lokaliteten å ha verdi C.

Svartodden øst

ID: NIOAK16
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8786, 4003 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: A
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 1,2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 10.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er dels skilt ut fra BN00046178 Veritas øst, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en sone med åpen vegetasjon langs fjorden sør for Båtstøjordet mellom Sarbuvollen og Veritas i Bærum kommune. Dels finnes åpen grunnlendt kalkmark, og dels åpent berg ut mot fjorden. Nærmeste sone langs fjorden består av en smal brem med grusstrand eller saltpåvirkede strandberg. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypene D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og D2002-Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er bergknausvegetasjon, urterik kant og kantkratt. Noe ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, rogn *Sorbus aucuparia* og rosekratt (bl.a. steinnype *Rosa canina*, bustnype *Rosa mollis*) forekommer i lokaliteten. Ask regnes for øvrig som nær truet (NT) i rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Rødlistearten smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet) ble funnet i lokaliteten. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som åkermåne *Agrimonia eupatoria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, tettstarr *Carex spicata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmisspel *Cotoneaster integerrimus*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, hengeaks *Melica nutans*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hvitbergknapp *Sedum album*, bergasal *Sorbus rupicola*, bakkefiol *Viola collina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, sølvmore *Potentilla argentea*, teiebær *Rubus saxatilis*, harekløver *Trifolium arvense* og skogkløver *Trifolium medium*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i et friluftsområde og påvirkes av ferdsel, og annet friluftsliv. Stier og gangveier går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten var relativt lite påvirket av fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med eksponerte berg, rasmark og åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt høyt med forekomst av flere typiske karplanter for kalkberg og åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord og vegetasjon som er typisk for naturtypen. En del slitasje og tråkkpreget vegetasjon trekker inntrykket ned. Lokaliteten har forekomster med én sterkt truet art, og ligger i et område med flere nærliggende lokaliteter der truede karplanter inngår. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Svartodden nord

ID: NIOAK17
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8780, 4002 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: C
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 1,2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 10.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00046178 Veritas øst, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter et område med åpen vegetasjon litt opp fra fjorden sør for Båttstøjordet og øst for Veritas i Bærum kommune. Her finnes åpen grunnlendt kalkmark med ganske høy buskdekning og litt kalkberg. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt og så vidt litt bergknausvegetasjon. Noe småvokst spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, eple *Malus xdomestica*, furu *Pinus sylvestris*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, og dessuten mye rosekratt (bl.a. steinnype *Rosa canina*, kjøtttype *Rosa dumalis*) forekommer i lokaliteten. Ask regnes for øvrig som nær truet (NT) i rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nært truet) ble funnet flere steder i lokaliteten. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, markmalurt *Artemisia campestris*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berggrønkvein *Calamagrostis epigejos*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, knegras *Danthonia decumbens*, engnellik *Dianthus deltoides*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, slåpetorn *Prunus spinosa*, hvitbergknapp *Sedum album*, bakkefiol *Viola collina*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, sølvmore *Potentilla argentea*, teiebær *Rubus saxatilis*, gullris *Solidago virgaurea* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i et friluftsområde og påvirkes av ferdsel og friluftsliv. Stier og gangveier går gjennom lokaliteten og det var en del ruderatarter.

Fremmede arter:

Lokaliteten var relativt tydelig påvirket av fremmede arter, som kaprifol *Lonicera caprifolium*, gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), svensk asal *Sorbus intermedia* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er relativt høyt med forekomst av flere typiske karplanter for åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord og vegetasjon som er typisk for naturtypen. En del slitasje og tråkkpreget vegetasjon, samt fremmede arter trekker inntrykket ned. Lokaliteten har forekomster med én nær truet art (samt ask), og ligger i et område med flere nærliggende lokaliteter der truede karplanter inngår. Derved anses lokaliteten å ha verdi C.

Sjøholmen ved Blommenholm

ID:	NIOAK18
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8625, 4036 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	B
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje
Areal:	0,2 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	10.10.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten overlapper delvis med BN00046413 Sjøholmen II, slåttemark verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en kalknaus med åpen vegetasjon ved fjorden ved Sjøholmen, mellom Sandvika og Blommenholm i Bærum kommune. Her finnes kalkbergvegetasjon med litt åpen grunnlendt kalkmark i overkant mot hage. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2002 Nakent berg og D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er bergnausvegetasjon, samt litt urterik kant og kantkratt. Noe spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, hegg *Prunus padus* og alm *Ulmus glabra* inngår. Ellers forekommer litt berberis *Berberis vulgaris* og rosekratt (bl.a. kjøtttype *Rosa dumalis*, busttype

Rosa mollis) i lokaliteten, som ellers er åpen og ligger eksponert mot Sandviksbukta. Ask og alm er for øvrig regnet som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, legesteinfrø *Lithospermum officinale* og nikkesmelle *Silene nutans* er funnet i lokaliteten, alle regnet som nær truet (NT). På kalkbergene var det også en bra forekomst med *Thyrea confusa*, som er sårbar (VU) på rødlista for 2010. Funn av vårmure *Potentilla tabernaemontani* er også verdt å trekke fram, da arten er sjelden i regionen og har få funn fra nyere tid. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, bergmynte *Origanum vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, geitved *Rhamnus catharticus*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, rødkjeks *Torilis japonica* og harekløver *Trifolium arvense*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i relativt lite brukt område, og er derfor lite påvirket av friluftsliv, selv om stien langs fjorden passerer mellom lokaliteten og sjøen. Ellers preges lokaliteten av hageflyktninger fra hagen like ved.

Fremmede arter:

Lokaliteten var relativt tydelig påvirket av fremmede arter, med vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), filterarve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), kaprifol *Lonicera caprifolium*, krypfredløs *Lysimachia nummularia*, legesteinkløver *Melilotus officinalis*, villvin *Parthenocissus inserta*, gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), rynkerose *Rosa rugosa* (SE - Svært høy risiko), valurt *Symphytum officinale* og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsantallet er relativt lite, men lokaliteten er også liten. Artsinventaret er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord og forekomst av vårmure er interessant, siden dette er en relativt sjelden art, som har få funn av nyere dato i Oslo og Akershus. Litt slitasje og tråkkpreget vegetasjon, samt ganske tydelig innslag av fremmede arter trekker verdien ned. Lokaliteten har forekomster med flere nær truede arter, samt en kalkbergsart i kategori sårbar. Derved anses lokaliteten å ha verdi B.

Sandkroken vest for Veritas

ID: NIOAK19
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8726, 3996 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: C
Mulige trusler: Utbygging, slitasje
Areal: 0,5 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 16.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra BN00046443 Veritasskogen, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter et lite grunnlendt og åpent område i Veritasskogen vest for og ganske nær Veritas i Bærum kommune. Her finnes åpen grunnlendt kalkmark med en del busker og småtrær, men enten på grunn av grunnlende eller tidligere uttak av furu er området åpent og har typisk artsinventar for naturtypen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt. Noe småvokst spisslønn *Acer platanoides*, hegg *Prunus padus*, sommerek *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia* og alm *Ulmus glabra* forekommer, samt kratt med berberis *Berberis vulgaris*, slåpetorn *Prunus spinosa*, alperips *Ribes alpinum* og roser (kjøtttype *Rosa dumalis*, bustnype *Rosa mollis*). Alm regnes som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Rødlstearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) ble funnet flere steder i lokaliteten. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som åkermåne *Agrimonia eupatoria*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, knegras *Danthonia decumbens*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, kratthumleblom *Geum urbanum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, skogsveve *Hieracium murorum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, hengeaks *Melica nutans*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, alperips *Ribes alpinum*, bakkefiol *Viola collina*, kattedot *Antennaria dioica*, sauesvingel *Festuca ovina*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, skogkløver *Trifolium medium*, legeveronika *Veronica officinalis*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i friluftsområde, men påvirkes lite av ferdsel og friluftsliv, selv om en liten sti passerer, og lokaliteten ligger nær gangveien mellom Høvikodden og Veritas. Det var litt innslag av ruderatarter.

Fremmede arter:

Lokaliteten var lite påvirket av fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter dersom de forekommer. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet er middels med forekomst av flere typiske karplanter for åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord og typisk vegetasjon. Litt slitasje og kratt trekker inntrykket ned. Lokaliteten er liten og er en liten rest med "kalktørreng" omkranset av kalkskog. Lokaliteten har forekomster med en nær truet art. Derved anses lokaliteten å ha verdi C.

Kalvøya øst, ved nordre bukt

ID:	NIOAK20
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8636, 3973 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,6 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	07.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter et lite grunnlendt og dels åpent område mellom edelløvskog og gressplen rett vest for den nordre bukta på østsiden av Kalvøya i Bærum kommune. Her finnes åpen grunnlendt kalkmark med en del busker og småtrær, men området er grunnlendt og åpent og har typisk artsinventar for naturtypen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt. Noe småvokst furu *Pinus sylvestris* og ask *Fraxinus excelsior* forekommer, samt en del rosekratt (steinnype *Rosa canina*). Ask regnes som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Røddlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nært truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) ble funnet flere steder i lokaliteten. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, dunhavre *Avenula pubescens*, engknoppurt *Centaurea jacea*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, skogstorkenebb *Geranium sylvaticum*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, firkantperikum *Hypericum maculatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, hengeaks *Melica nutans*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, marianøkleblom *Primula veris*, hjorterot *Seseli libanotis*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, breiflangre *Epipactis helleborine*, sauesvingel *Festuca ovina*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, sølvmyre *Potentilla argentea*, gullris *Solidago virgaurea*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, engfiol *Viola canina*, skogfiol *Viola riviniana* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i mye brukt friluftsområde, men påvirkes relativt lite av ferdsel og friluftsliv, fordi området ligger litt utenom de mest trafikkerte stedene. Det var litt innslag av ruderatarter, og opparbeidet plen ligger inntil lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten er lite påvirket av fremmede arter, men vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko) forekommer.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Sterk slitasje fra friluftsliv og opparbeiding til "parkpreg", med plenklipp eller lignende må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsantallet er middels høyt, og med forekomst av flere typiske karplanter for åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord og typisk vegetasjon. Litt slitasje og kratt trekker verdien ned. Lokaliteten er liten og er en liten rest med "kalkrik tørreng" i kant mellom skog og plen. Lokaliteten har forekomster med en sterkt truet og nær truet art. Potensial for dragehode, som vokser i nærheten. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Kalvøya, øst for broa

ID:	NIOAK21
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8591, 3968 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	B
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,5 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	07.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli OG Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt av Odd Stabbetorp i forbindelse med ARKO-prosjektet i 2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en kalkrygg mellom broa fra Kadettangen og klubbhuset på Kalvøya i Bærum kommune. Den omkranses av gressplener med unntak av nordsiden som skrår ned mot fjorden. Området er grunnlendt og åpent og har typisk artsinventar for naturtypen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark, og litt D2002 Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant samt bergknausvegetasjon. Lokaliteten er stort sett uten trær og busker, med unntak av litt kjøtttype *Rosa dumalis* og en svensk asal *Sorbus intermedia*.

Artsmangfold:

Rødlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) ble funnet med flere individer i lokaliteten. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, hjertegras *Briza media*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, engknoppurt *Centaurea jacea*, knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i mye brukt friluftsområde, og påvirkes mye av ferdsel og friluftsliv. Opparbeidet plen ligger inntil lokaliteten på tre kanter og tråkk og slitasje preger lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten var litt påvirket av fremmede arter, vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko) og svensk asal *Sorbus intermedia* (SE - Svært høy risiko) ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Sterk slitasje fra friluftsliv og opparbeiding til ytterligere "parkpreg", bør om mulig unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsantallet er middels, og det er forekomster med flere typiske karplanter for åpen grunnlendt kalkmark i indre Oslofjord. Vegetasjonens sammensetning er typisk for naturtypen. Slitasje trekker verdien ned. Lokaliteten er inneklemt mellom gressplener, men har bra forekomster av en sterkt truet og en nær truet art. På grunn av det sterke slitasjepreget anses lokaliteten å ha verdi B.

Kalvøya, Båtbukta øst

ID: NIOAK22
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8596, 3960 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: B
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 0,1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 07.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt av Odd Stabbetorp i forbindelse med ARKO-prosjektet i 2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger øst for Båtbukta på nordvestsiden av Kalvøya, langs gangveien sørover fra broa over til Kadettangen i Bærum kommune. Den består av et lite grunnlendt parti omkranset av gressplener og mot øst av gangveien. Området er grunnlendt og åpent og har typisk artsinventar for naturtypen, og er en gjenstående rest som ikke er omgjort til gressplen, trolig fordi jordsmonnet var for grunt. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant. Lokaliteten er uten trær og busker med unntak av litt steinnype *Rosa canina*.

Artsmangfold:

Rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) ble funnet med flere individer i lokaliteten. Ellers var lokaliteten forholdsvis artsfattig til å være grunnlendt kalkmark, trolig mest på grunn av lite areal. Typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark inngår, som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, sauesvingel *Festuca ovina*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, fjellrapp *Poa alpina*, sølvmure *Potentilla argentea*, føllblom *Scorzoneroides autumnalis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, harekløver *Trifolium arvense*, rødkløver *Trifolium pratense* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i mye brukt friluftsområde, og påvirkes mye av ferdsel og friluftsliv, selv om denne flekken ikke benyttes til soling og lignende. Opparbeidet plen og gangvei ligger inntil lokaliteten på alle kanter og preger lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten var lite påvirket av fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter dersom de etablerer seg. Sterk slitasje fra friluftsliv og opparbeiding til ytterligere "parkpreg", bør om mulig unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsantallet er relativt lavt, men det er forekomster av flere typiske karplanter for åpen kalkmark i Oslofeltet. Påvirkning fra friluftsliv og lite areal trekker verdien ned. Lokaliteten er inneklemt mellom gressplener, men har forekomster av en sterkt truet og en nær truet art. På grunn av det sterke slitasjepreget anses lokaliteten å ha verdi B.

Kalvøya, skrent sørøst for klubbhuset

ID: NIOAK23
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8636, 3973 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 07.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten overlapper litt med lokalitetet BN00046203.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter den østre delen av en kalkrygg mellom gressplener sør for klubbhuset på Kalvøya i Bærum kommune. Her finnes åpen grunnlendt kalkmark med en del busker og småtrær. Området er grunnlendt og åpent og har typisk artsinventar for naturtypen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangssekksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Litt nakent berg inngår flekkvis. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt. Noen småvokste trær, hengebjørk *Betula pendula*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, hegg *Prunus padus* og rogn *Sorbus aucuparia*, samt kratt med berberis *Berberis vulgaris* og roser (steinnyper *Rosa canina*, kjøttnyper *Rosa dumalis*) finnes. Ask regnes som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Rødlisterartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) ble funnet flere steder i lokaliteten. Også dragehode *Dracocephalum ruyschiana* (VU, sårbar) ble funnet med fire delforekomster. Ellers ble flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark funnet, som bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, hengeaks *Melica nutans*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, geitved *Rhamnus catharticus*, brunrot *Scrophularia nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hjorterot *Seseli libanotis*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, sølvmyre *Potentilla argentea*, harekløver *Trifolium arvense*, gullkløver *Trifolium aureum*, skogkløver *Trifolium medium*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, skogvikke *Vicia sylvatica* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i mye brukt friluftsområde, og påvirkes mye av ferdsel og friluftsliv. Det var tydelig innslag av ruderatarter/fremmede arter, og opparbeidet plen ligger inntil lokaliteten på nord- og sørsiden. Dessuten er det kommet opp en del kratt og småtrær.

Fremmede arter:

Lokaliteten var påvirket av fremmede arter, vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), amerikamjølke *Epilobium ciliatum* (SE - Svært høy risiko), sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko) og vårpengeurt *Noccaea caerulescens* (PH - Potensielt høy risiko) ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av kratt. Sterk slitasje fra friluftsliv og opparbeiding til ytterligere "parkpreg" må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsantallet er relativt høyt, og det er forekomster med flere typiske karplanter for åpen kalkmark i Oslofeltet. Vegetasjonen har en sammensetning som er typisk for naturtypen. Slitasje og kratt/småtrær trekker verdien ned. Lokaliteten har bra forekomster av en sterkt truet og en nær truet art, samt den prioriterte arten dragehode, som er sårbar. Derved anses lokaliteten å ha verdi A.

Kalvøya, sør for klubbhuset

ID:	NIOAK24
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8595, 3963 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	B
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	07.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten overlapper litt med lokalitetet BN00046203.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger øst for Båtbukta på nordvestsiden av Kalvøya, langs gangveien sørover fra broa over til Kadettangen i Bærum kommune. Den består av et lite område mellom gangsti og skog på en kalkrygg som strekker seg i øst-vestgående retning på nordvestsiden av Kalvøya. Området er grunnlendt og åpent og har typisk artsinventar for naturtypen, og er omgitt av gressplen på nord- og sørsiden, gangsti på vestsiden og lite skogholt i skrenten mot øst. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og litt D2002 Nakent berg i nordvendt skråning. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og bergknausvegetasjon.

Artsmangfold:

Rødlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) ble funnet med flere individer i lokaliteten. Ut over dette ble ingen separat artsliste utarbeidet for denne lokaliteten, men den har samme artsinventar som flere nærliggende lokaliteter.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i mye brukt friluftsområde, og påvirkes mye av ferdsel og friluftsliv. Opparbeidet plen og gangvei ligger inntil lokaliteten på alle kanter preger lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten var lite påvirket av fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter dersom de etablerer seg. Sterk slitasje fra friluftsliv og opparbeiding til ytterligere "parkpreg", bør om mulig unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet Påvirkning fra friluftsliv og lite areal trekker verdien ned. Lokaliteten er inneklemt mellom gressplener og er slitt, men har forekomster av en sterkt truet og en nær truet art. På grunn av det sterke slitasjepreget anses lokaliteten å ha verdi B.

Kalvøya, Båtbukta nord

ID:	BN00046204
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8589, 3960 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	B
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,6 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk:	07.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt av Odd Stabbetorp i forbindelse med ARKO-prosjektet i 2009. Lokaliteten er tidligere kartlagt av Biofokus som BN00046204 Kalvøya, Båtbukta nord, deretter overført til naturtype Åpen grunnlendt kalkmark og beskrevet med en felles beskrivelse for alle kalkrike strandberg på Kalvøya utenom reservatene. Avgrensing er justert og beskrivelsen er oppdatert med konkret informasjon om denne lokaliteten.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger nord for Båtbukta på nordvestsiden av Kalvøya, langs gangveien sørover fra broa over til Kadettangen i Bærum kommune. Den består av den vestre delen av en kalkrygg som strekker seg i øst-vestgående retning på nordvestsiden av Kalvøya. Området er grunnlendt og åpent og har typisk artsinventar for naturtypen, og er en gjenstående rest omgitt av gressplen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark og litt D2002 Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og bergknausvegetasjon. Lokaliteten er nesten uten trær og busker med unntak av litt spisslønn *Acer*

platanoides, ask *Fraxinus excelsior*, steinnype *Rosa canina* og kjøtttype *Rosa dumalis*. Ask er rødlistet som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Rødlistearterne knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) ble funnet med flere individer i lokaliteten. Ellers var lokaliteten forholdsvis artsfattig, trolig mest på grunn av lite areal og en del tråkkslitasje. Typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark inngår, som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, markmalurt *Artemisia campestris*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og harekløver *Trifolium arvense*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i mye brukt friluftsområde, og påvirkes mye av ferdsel og friluftsliv. Opparbeidet plen og gangvei ligger inntil lokaliteten på alle kanter og flere stier preger lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten var lite påvirket av fremmede arter, vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko) og valurt *Symphytum officinale* (HI – Høy risiko) er funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter dersom de etablerer seg. Sterk slitasje fra friluftsliv og opparbeiding til ytterligere "parkpreg" bør om mulig unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsantallet er relativt lavt, men det er forekomster med flere typiske karplanter for åpen kalkmark i Oslofeltet. Påvirkning fra friluftsliv og lite areal trekker verdien ned. Lokaliteten er inneklemt mellom gressplener og er slitt, men har forekomster av en sterkt truet og en nær truet art. På grunn av det sterke slitasjepreget anses lokaliteten å ha verdi B.

Storøya 1

ID:	NOAK025
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 8923, 4023 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi:	C
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal:	0,4 daa
Undersøkt/kilder:	Kristina Bjureke, Odd Stabbetorp, Harald Bratli
Siste feltsjekk:	04.10.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere undersøkt av Kristina Bjureke og Odd Stabbetorp den 30.06.2009 i forbindelse med Arko-prosjektet. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på en befaring i 2013 i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av en slak, sørvestvendt, liten grunnlendt kalkmark på nordsiden av Storøya i Bærum kommune. Den ligger i friområdet, langs sti og nær stranda ved Storøykilen. Berggrunnen består av knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Vegetasjonstype er en slags kalktørreng.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er relativt artsfattig, men inneholder den sterkt truede arten smaltimotei *Phleum phleoides* (EN). Også en del andre typiske kalkmarksarter ble notert: bakkemynte *Acinos arvensis*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, harekløver *Trifolium arvense*, gullkløver *Trifolium aureum* og skogkløver *Trifolium medium*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Området er relativt nylig tilrettelagt som friområde med plener, beplantninger og gangstier, og bærer preg av det. En sti passerer området. På sikt vil mer sammenhengende og velutviklet kalkmarksflora trolig etableres.

Fremmede arter:

En del fremmede arter ble notert: vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hvitdodre *Berteroa incana* (LO - Lav risiko), russekål *Bunias orientalis* (HI - Høy risiko), gul gåseblom *Cota tinctoria*, ormehode *Echium vulgare* (LO – lav risiko), markkarse *Lepidium campestre* (PH - Potensielt høy risiko), hvitsteinkløver *Melilotus albus* (SE - Svært høy risiko), legesteinkløver *Melilotus officinalis* (LO – lav risiko), pastinakk *Pastinaca sativa* (LO – lav risiko) og kanadagullris *Solidago canadensis* (SE - Svært høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Rydding av kratt ved behov. Så langt som mulig hindre økt slitasje.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med kalkmark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var relativt lavt, og lokaliteten er klart påvirket av friluftsliv. Likevel inneholder den en sterkt truet karplante og dessuten har vegetasjonen en sammensetning karakteristisk for naturtypen i Indre Oslofjord. På grunn av påvirkning, lite areal og relativt artsfattig vegetasjon vurderes verdien til lokalt viktig (C), selv om funn av sterkt truet art skulle tilsi verdi svært viktig (A).

Storøya 2

ID: NIOAK026
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 8921, 4018 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: C
Mulige trusler: Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal: 0,4 daa
Undersøkt/kilder: Kristina Bjureke, Odd Stabbetorp, Harald Bratli
Siste feltsjekk: 04.10.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere undersøkt av Kristina Bjureke og Odd Stabbetorp den 30.06.2009 i forbindelse med Arko-prosjektet. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på en befaring i 2013 i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av en slak, vestvendt, liten grunnlendt kalkmark helt ned mot Storøykilen på nordsiden av Storøya i Bærum kommune. Den ligger langs sti i friområdet. Berggrunnen består av knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Vegetasjonstypen er en slags kalktørreng. Ask *Fraxinus excelsior* og selje *Salix caprea* ble registrert. Ask er nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er nokså artsfattig, men inneholder den sterkt truede arten aksveronika *Veronica spicata* (EN). Også en del andre typiske kalkmarksarter ble notert: vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, engknoppurt *Centaurea jacea*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Området er relativt nylig tilrettelagt som friområde med plener, beplantninger og gangstier og bærer preg av det. En sti passerer området. På sikt vil mer sammenhengende og velutviklet kalkmarksflora trolig etableres.

Fremmede arter:

En del fremmede arter ble notert: vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hvitdodre *Berteroa incana* (LO – lav risiko), ormehode *Echium vulgare* (LO – lav risiko), markkarse *Lepidium campestre* (PH - Potensielt høy risiko), hvitsteinkløver *Melilotus albus* (SE - Svært høy risiko) og legesteinkløver *Melilotus officinalis* (LO – lav risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Rydding av kratt ved behov. Så langt som mulig hindre økt slitasje.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med kalkmark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var relativt lavt og lokaliteten er liten, og klart påvirket av friluftsliv. Likevel inneholder den en sterkt truet karplante og dessuten har vegetasjonen en sammensetning karakteristisk for naturtypen i Indre Oslofjord. På grunn av påvirkning, lite areal og relativt sett (i forhold til vegetasjonstypen generelt) artsfattig vegetasjon vurderes verdien til lokalt viktig (C), selv om funn av sterkt truet art skulle tilsi verdi svært viktig (A).

Killingen sørøst

ID: BN00064020
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9288, 4240 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 4,4 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp, Bjureke (2002)
Siste feltsjekk: 02.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt av Odd Stabbetorp og Kristina Bjureke i forbindelse med ARKO-prosjektet i 2009. Den er tidligere lagt inn i Naturbase som kalkrikt strandberg basert på opplysninger i Bjureke (2002).

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørøstsiden av Killingen i Oslo kommune rett sør for båtslippen. Den består av et langstrakt område med åpne kalkberg ned mot fjorden og grunnlendt kalkmark ovenfor og avgrenset mot kalkfurusskog mot vest. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark og D2002 Nakent berg i den nærmeste sonen mot fjorden med unntak av de nederste delene ved vannet, som er saltpåvirket. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og bergknausvegetasjon. Lokaliteten er stort sett åpen, men litt småvokst ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia* og kratt med berberis *Berberis vulgaris* og einer *Juniperus communis* inngår. Ask regnes som nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Rødlisteartene smånøkkel *Androsace septentrionalis*, knollmjøddurt *Filipendula vulgaris*, oslosildre *Saxifraga osloënsis*, nikkesmelle *Silene nutans* og aksveronika *Veronica spicata* er funnet lokaliteten. Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), de øvrige rødlisteartene er nær truet (NT). Vegetasjonen er typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet og er svært artsrik. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, kvastsveve *Hieracium cymosum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, bakkefrytle *Luzula multiflora*, hengeaks *Melica nutans*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, alperips *Ribes alpinum*, nysesildre *Saxifraga granulata*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, bitterbergknapp *Sedum acre*,

hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og stemorsblom *Viola tricolor*. Bjureke (2002) angir også osloløvetann *Taraxacum friesii* i kart over Killingen.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger på øy og er utilgjengelig for friluftsliv og derfor lite preget av slitasje fra ferdsel og friluftsliv, men den er litt påvirket i nordre del fra båtslippen (oljesøl, kabler og lignende).

Fremmede arter:

Lokaliteten var relativt lite påvirket av fremmede arter, men filterarve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), krypmispel *Cotoneaster horizontalis* (SE - Svært høy risiko), hageiris *Iris xgermanica*, vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko) og gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) er funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet. Den er artsrik og inneholder forekomster av en sterkt truet og flere nær truede arter med bra populasjoner. Den er relativt lite påvirket. På grunn av dette vurderes lokaliteten til verdi A.

Killingen sør

ID:	NIOAK27
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 9279, 4228 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal:	0,2 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk:	02.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt av Odd Stabbetorp og Kristina Bjureke i forbindelse med ARKO-prosjektet i 2009.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger mellom to hus på sørsiden av Killingen i Oslo kommune. Den består av en grunnlendt knaus med grunnlendt kalkmark og avgrenses mot hage og sti. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangssekksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant/kalktørreng. Lokaliteten er stort sett åpen med litt småvokst spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris* og kratt med berberis *Berberis vulgaris*, alperips *Ribes alpinum* og kjøtttype *Rosa dumalis*. Ask regnes som nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Rødlistearterne knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, smaltimotei *Phleum phleoides* og aksveronika *Veronica spicata* er funnet lokaliteten. Aksveronika og smaltimotei er vurdert som sterkt truet (EN), knollmjørdurt som nær truet (NT). Vegetasjonen er relativt artsfattig på grunn av lite areal, men er typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, dunhavre *Avenula pubescens*, piggstarr *Carex muricata*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, rødknapp *Knautia arvensis*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, bakketimian *Thymus pulegioides*, stemorsblom *Viola tricolor* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger på øy og er utilgjengelig for friluftsliv og derfor lite preget av slitasje fra ferdsel og friluftsliv, men den er litt påvirket på grunn av nærheten til husene.

Fremmede arter:

Lokaliteten var relativt lite påvirket av fremmede arter, men vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) er funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen grunnlendt kalkmark i Indre Oslofjord, men er liten og derfor ikke av de mest artsrike. Imidlertid inneholder den en stor forekomst av smaltimotei, og litt aksveronika, som begge er sterkt truede arter. To nær truede arter forekommer også. På grunn av dette vurderes lokaliteten til verdi A.

Killingen sørvest

ID: BN00064016
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9269, 4236 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 2,7 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 02.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er også undersøkt av Odd Stabbetorp og Kristina Bjureke i forbindelse med ARKO-prosjektet i 2009. Den er lagt inn i Naturbase som rikt strandberg fra før, basert på opplysninger fra Kristina Bjureke og Tore Berg. Naturtypebeskrivelse er revidert og avgrensing er justert.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørvestsiden av Killingen i Oslo kommune. Den består av grunnlendte knauser med nakent berg og grunnlendt kalkmark ned mot fjorden. På innsiden avgrenses den mot kalkskog og mot hage. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark og D2002 Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, kantkratt og bergknausvegetasjon ut mot fjorden. Lokaliteten er stort sett åpen, men det forekommer litt småvokst ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, gran *Picea abies*, hengebjørk *Betula pendula*, morell *Prunus avium*, rogn *Sorbus aucuparia*, selje *Salix caprea* og kratt med berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis*, alperips *Ribes alpinum* og kjøtttype *Rosa dumalis*. Ask regnes som nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

De rødlistede karplantene smånøkkel *Androsace septentrionalis*, dragehode *Dracocephalum ruyschiana*, knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, nikkesmelle *Silene nutans*, smaltimotei *Phleum phleoides* og aksveronika *Veronica spicata* finnes i lokaliteten. Aksveronika og smaltimotei er vurdert som sterkt truet (EN), dragehode som sårbar (VU) og de øvrige som nær truet (NT). Dessuten finnes kalkbergslaven *Squamaria degelii* (EN, sterkt truet) på de nakne kalkbergene. Vegetasjonen er artsrik, og typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, kattefot *Antennaria dioica*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, piggstarr *Carex muricata*, vårarve *Cerastium semidecandrum*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, vårrubblom *Draba verna*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, kvastsveve *Hieracium cymosum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, vill-lin *Linum catharticum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, geitved *Rhamnus catharticus*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, nyresildre *Saxifraga granulata*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakketimian *Thymus pulegioides*, harekløver *Trifolium arvense*, legeveronika *Veronica officinalis*, stemorsblom *Viola tricolor* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger på øy og er utilgjengelig for friluftsliv og derfor lite preget av slitasje fra ferdsel og friluftsliv, men nærmest husene går lokaliteten gradvis over i hage.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en del påvirket av fremmede arter. Blant annet ble vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), krypmispel *Cotoneaster horizontalis* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), filtispel *Cotoneaster tomentosus* (HI - Høy risiko), pinsellilje *Narcissus poeticus*, vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), doggrose *Rosa glauca* (PH - Potensielt høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet Den er stor og artsrik og lite påvirket, med unntak av en del fremmede arter. Den inneholder flere rødlistearter i kategori sterkt truet, den prioriterte arten dragehode, som også er rødlistet som sårbar, og flere nær truede arter. På grunn av dette vurderes lokaliteten til verdi A.

Killingen øst

ID: BN00064484
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9280, 4267 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 1,5 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 02.09.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er tidligere undersøkt av Biofokus. Den er lagt inn i Naturbase som rikt strandberg fra før, basert på opplysninger fra Biofokus og Tore Berg. Naturtypebeskrivelse er revidert og avgrensing er justert.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på østsiden av Killingen i Oslo kommune. Den består av en bratt skråning med skifrig berg og rasmarkpreg ned mot stien langs båthavna på østsiden av øya. På oversiden avgrenses den mot hager og skog. Berggrunnen består av kalkrike bergarter (Naterstad et al. 1990). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt. Lokaliteten er for det meste åpen eller med litt busker, men et lite skogdekt parti er inkludert. I tre- og busksjikt inngår spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, alm *Ulmus glabra*, berberis *Berberis vulgaris* og alperips *Ribes alpinum*. Ask og alm regnes som nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og aksveronika *Veronica spicata* ble notert i lokaliteten. Fra tidligere oppgis også oslosildre *Saxifraga osloënsis*, knollmjørdurt og aksveronika fra dette området (funnet av Tore Berg). Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), og de øvrige som nær truet (NT). Vegetasjonen er middels artsrik, men typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, dunkjempe *Plantago media*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakketimian *Thymus pulegioides*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger på ei øy og er utilgjengelig for friluftsliv og derfor lite preget av slitasje fra ferdsel og friluftsliv, men en gangsti passerer lokaliteten i nedkant mot bryggene. Aksveronika ble funnet på knaus ved bryggene.

Fremmede arter:

Lokaliteten var litt påvirket av fremmede arter. Blant annet ble vinterkarse *Barbarea vulgaris* (Svært høy risiko), filtmispel *Cotoneaster tomentosus* (Hl - Høy risiko) og rynkerose *Rosa rugosa* (SE - Svært høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås. Fjerne rynkerose.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet. Den er middel stor og lite påvirket med unntak av noen fremmede arter, men ikke av de mest artsrike. Den inneholder en rødlistet art i kategori sterkt truet, og flere nær truede arter. På grunn av dette vurderes lokaliteten til verdi A.

Nakholmen, ved båtbygga

ID: NIOAK028
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9493, 4042 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 0,3 daa
Undersøkt/kilder: Kristina Bjureke, Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 15.06.2012

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere undersøkt av Kristina Bjureke i 2009 i forbindelse med Arko-prosjektet, senere av Odd Stabbetorp og Harald Bratli. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger mellom to stier rett ved båtbygga på Nakholmen. Den er en liten kalkknaus med grunnlendt kalkmark nær fjorden. Berggrunnen består av knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og litt bergknausvegetasjon. Lokaliteten er stort sett åpen, men det forekommer litt berberis *Berberis vulgaris* og steinnype *Rosa canina*.

Artsmangfold:

Lokaliteten inneholder en populasjon med den rødlistede arten dragehode *Dracocephalum ruyschiana* (VU, sårbar). Dragehode er en prioritert art etter naturmangfoldloven og det er utarbeidet egen handlingsplan for arten. De rødlistede karplantene knollmjødur *Filipendula vulgaris*, nikkesmelle *Silene nutans* og aksveronika *Veronica spicata* finnes også i lokaliteten. Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), og de øvrige som nær truet (NT). Vegetasjonen er meget artsrik, og typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, kattefot *Antennaria dioica*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, hjertegras *Briza media*, blåklukke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria*

majalis, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, knegras *Danthonia decumbens*, berggull *Erysimum strictum*, krattslirekne *Fallopia dumetorum*, sauesvingel *Festuca ovina*, naknebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, kvastsveve *Hieracium cymosum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbuk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisor *Hypochaeris maculata*, krattalant *Inula salicina*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, vill-lin *Linum catharticum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, bergmynte *Origanum vulgare*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, geitved *Rhamnus catharticus*, kanelrose *Rosa majalis*, teiebær *Rubus saxatilis*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, flerårsknavel *Scleranthus perennis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, gullris *Solidago virgaurea*, bakketimian *Thymus pulegioides*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium* og bakkefiol *Viola collina*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger utsatt til mellom stier rett ved båtbygga på Nakholmen og bærer litt preg av det, men er ikke veldig slitt på grunn av ferdsel.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en del påvirket av fremmede arter. Blant annet ble hjertebergblom *Bergenia cordifolia* (HI – Høy risiko), filterve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), krypmispel *Cotoneaster horizontalis* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), busknelik *Dianthus barbatus* (LO – Lav risiko), markkarse *Lepidium campestre* (PH - Potensielt høy risiko), vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet. Den er meget artsrik, og inneholder én sterkt truet, én sårbar og flere nær truede arter. Den er litt påvirket av fremmede arter og ferdsel. Samlet gir dette verdi svært viktig (A).

Nakholmen øst 1

ID: BN00064142
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9496, 4038 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 3 daa
Undersøkt/kilder: Kristina Bjureke, Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 15.06.2012

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase av Biofokus som rikt strandberg. Den er undersøkt av Kristina Bjureke i 2009 i forbindelse med Arko-prosjektet, senere av Odd Stabbetorp og Harald Bratli. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus", og erstatter tidligere beskrivelse.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger langs gangsti sør for brygga på østsiden av Nakholmen. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant. Lokaliteten er stort sett åpen, men det forekommer litt kjøtttype *Rosa dumalis*.

Artsmangfold:

Lokaliteten inneholder de rødlistede artene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og aksveronika *Veronica spicata*. Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), knollmjørdurt som nær truet (NT). Vegetasjonen er temmelig artsrik, og typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, vill-løk *Allium oleraceum*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, hjerte gras *Briza media*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, kne gras *Danthonia decumbens*, gråbakkestjerne *Erigeron acer ssp. acer*, nakkebær *Fragaria viridis*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, krattalant *Inula salicina*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, dunkjempe *Plantago media*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, gullris *Solidago virgaurea*, bakketimian *Thymus pulegioides*, harekløver *Trifolium arvense* og firfrøvikke *Vicia tetrasperma*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger utsatt til langs stier og ved hytter og bærer litt preg av det.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en del påvirket av fremmede arter. Blant annet ble vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hjertebergblom *Bergenia cordifolia* (HI - Høy risiko), filterve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), markkarse *Lepidium campestre* (PH - Potensielt høy risiko), hvitfrytle *Luzula luzuloides* (LO - Lav risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet Den er middels artsrik, og inneholder én sterkt truet art, og én nær truet art. Den er litt påvirket av fremmede arter og ferdsel. Funn av sterkt truet art trekker verdien opp til svært viktig (A).

Nakholmen nordøst (Loffen)

ID: BN00064003
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9488, 4056 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 5,8 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 15.06.2012

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase av Biofokus som rikt strandberg på bakgrunn av feltbefaringer av Blindheim og Olsen i 2003, og Bjureke (2002). Den er undersøkt 2009 i forbindelse med Arko-prosjektet, senere av Odd Stabbetorp og Harald Bratli. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus", og supplerer tidligere beskrivelse.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av odden nord for båtbygga på nordøstspissen av Nakholmen i Oslo kommune. Den nordøstligste delen ligger innenfor naturreservat, men naturtypen strekker seg videre utenfor reservatet på kalkryggen mot sørvest. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, og litt D2002 Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er kalktørreng, urterik kant, og bergknausvegetasjon. Lokaliteten er stort sett åpen, men det forekommer litt kratt med berberis *Berberis vulgaris*, kjøtttype *Rosa dumalis* og busttype *Rosa mollis*.

Artsmangfold:

Lokaliteten inneholder de rødlistede artene dragehode *Dracocephalum ruyschiana*, knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, nikkesmelle *Silene nutans* og aksveronika *Veronica spicata*. Dragehode er en prioritert art etter naturmangfoldloven og det er utarbeidet egen handlingsplan for arten. Den er rødlistet som sårbar (VU). Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), knollmjørdurt og nikkesmelle som nær truet (NT). Vegetasjonen er temmelig artsrik, og typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Spesielt er en av få forekomster i landet av steinsvineblom, *Senecio squalidus*. Arten vokser sammen med åkersvineblom, *S. vulgaris*, og klistersvineblom, *S. viscosus*, og danner hybridene *S. squalidus* x *viscosus*. Av registrerte arter ellers kan nevnes vill-løk *Allium oleraceum*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, berggull *Erysimum strictum*, sauesvingel *Festuca ovina*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmyre *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, harekløver *Trifolium arvense* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger utsatt til langs stier og ved hytter og bærer preg av slitasje.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en god del påvirket av fremmede arter. Blant annet er vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hjertebergblom *Bergenia cordifolia* (H1 - Høy risiko), filtårve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), hageiris *Iris*

xgermanica, fagerfredløs *Lysimachia punctata* (HI – Høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), hjortesumak *Rhus typhina*, rynkerose *Rosa rugosa* (SE - Svært høy risiko), teppesildre *Saxifraga rosacea*, steinsvineblom *Senecio squalidus* og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Utbygging (utenfor reservatet) og økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og kalkberg nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen kalkmark i Oslofeltet. Den er middels artsrik, og inneholder én sterkt truet art, én sårbar art og to nær truede arter. Den er temmelig påvirket av fremmede arter og ferdsel, men funn av dragehode og aksveronika medfører at verdien vurderes til svært viktig (A).

Nakholmen vest I

ID:	BN00064154
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 9465, 4037 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal:	2 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk:	15.06.2012

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase av BØB etter undersøkelse av Siste Sjanse (Blindheim og Olsen) i 2003. Den er undersøkt 2009 i forbindelse med Arko-prosjektet, senere av Odd Stabbetorp og Harald Bratli. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus", og supplerer tidligere beskrivelse. Dessuten er naturtypen endret fra kalkrike strandberg til åpen grunnlendt kalkmark.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten er en sørvendt kalkskrent omgitt av hytter på den vestre delen av Nakholmen i Oslo kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kalktørreng og noe bergknausvegetasjon. Lokaliteten er dels åpen, dels krattbevokst med blant annet syrin. I tre- og busksjiktet inngår spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, berberis *Berberis vulgaris* og kjøtttype *Rosa dumalis*. Ask regnes som nær truet (NT).

Artsmangfold:

Lokaliteten har rike forekomster med dragehode *Dracocephalum ruyschiana*, og dessuten forekomster med de rødlistede artene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, nikkesmelle *Silene nutans* og aksveronika *Veronica spicata*. Dragehode er en prioritert art etter naturmangfoldloven og det er utarbeidet egen handlingsplan for arten. Den er rødlistet som sårbar (VU). Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), knollmjørdurt og nikkesmelle som nær truet (NT). Vegetasjonen er svært artsrik, og typisk for kalkrik,

grunnlendt mark i Oslofjordområdet, men er tydelig invadert av hagerømlinger. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, engnellik *Dianthus deltoides*, berggull *Erysimum strictum*, sauesvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, kvastsveve *Hieracium cymosum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris*, geitved *Rhamnus catharticus*, flerårsknavel *Scleranthus perennis*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, gullris *Solidago virgaurea*, rognasal *Sorbus hybrida*, bakketimian *Thymus pulegioides*, harekløver *Trifolium arvense*, firfrøvikke *Vicia tetrasperma* og stemorsblom *Viola tricolor*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger utsatt til ved hytter og bærer litt preg av gjengroing, fremmede arter og slitasje. En sti går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en god del påvirket av fremmede arter. Vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), hjertebergblom *Bergenia cordifolia* (HI - Høy risiko), filterve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko), villvin *Parthenocissus inserta*, sibirbergknapp *Phedimus hybridus* (SE - Svært høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), klustersvineblom *Senecio viscosus* (HI - Høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) preger lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av syrin. Forbusking og økt slitasje fra ferdsel må unngås. Rydding må følges opp over tid.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen grunnlendt kalkmark i indre Oslofjord. Den er svært artsrik (mer enn 50 habitatspesialister av karplanter), og inneholder én sterkt truet art, én sårbar art og flere nær truede arter med bra populasjoner. Den er påvirket av fremmede arter og ferdsel, men funn av dragehode og aksveronika medfører at verdien likevel vurderes til svært viktig (A).

Nakholmen vest II

ID: BN00064135
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9460, 4031 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 0,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 15.06.2012

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase av BØB etter undersøkelse av Siste Sjanse (Blindheim og Olsen) i 2003. Den er undersøkt 2009 i forbindelse med Arko-prosjektet, senere av Odd Stabbetorp og Harald Bratli. Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, i forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus", og supplerer tidligere beskrivelse. Dessuten er naturtypen endret fra kalkrike strandberg til åpen grunnlendt kalkmark.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten er en knaus omgitt av hytter i vests-krenten av den vestre odden på Nakholmen i Oslo kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kalktørreng. Lokaliteten er stort sett åpen, men det forekommer litt kratt med berberis *Berberis vulgaris* og kjøtttype *Rosa dumalis*, samt ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet).

Artsmangfold:

Lokaliteten har rike forekomster med dragehode *Dracocephalum ruyschiana*, og dessuten forekomster med de rødlistede artene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og aksveronika *Veronica spicata*. Dragehode er en prioritert art etter naturmangfoldloven og det er utarbeidet egen handlingsplan for arten. Den er rødlistet som sårbar (VU). Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), knollmjørdurt som nær truet (NT). Vegetasjonen er middels artsrik, og typisk for kalkrik, grunnlendt mark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, berggull *Erysimum strictum*, sauesvingel *Festuca ovina*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, fjellrapp *Poa alpina*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, harekløver *Trifolium arvense* og firfrøvikke *Vicia tetrasperma*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger utsatt til ved hytter og bærer litt preg av gjengroing, fremmede arter og slitasje.

Fremmede arter:

Lokaliteten var en god del påvirket av fremmede arter. Blant annet er filterarve *Cerastium tomentosum* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), fjænnellik *Dianthus plumarius* (LO - Lav risiko), moskuskattost *Malva moschata* (LO - Lav risiko), sibirbergknapp *Phedimus hybridus* (SE - Svært høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Forbusking og økt slitasje fra ferdsel må unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen grunnlendt kalkmark i indre Oslofjord. Den er middels artsrik, og inneholder én sterkt truet art, én sårbar art og to nær truede arter. Den er påvirket av fremmede arter og ferdsel, men funn av dragehode og aksveronika medfører at verdien vurderes til svært viktig (A).

Ormøybakken

ID: NIOAK029
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9865, 3904 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal: 0,4 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk: 05.06.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er tidligere også undersøkt i forbindelse med Arko-prosjektet.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på naturtomt ved Ormøya kapell sentralt på Ormøya i Oslo kommune. Den består av en skrånende flate mot nordvest ned mot veiskjæring i Ormøybakken. På oversiden avgrenses den mot plen. Berggrunnen består av kalkrike bergarter, skifer, kalkstein og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt. Lokaliteten er for det meste åpen bortsatt fra spredte trær og busker med spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, alm *Ulmus glabra*, einer *Juniperus communis*, kjøtttype *Rosa dumalis* og bustnype *Rosa mollis*. Ask og alm regnes som nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, oslosildre *Saxifraga osloënsis* og aksveronika *Veronica spicata* ble notert i lokaliteten. Aksveronika er vurdert som sterkt truet (EN), og de øvrige som nær truet (NT). Vegetasjonen er artsrik på det lille arealet og med et artsutvalg typisk for åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet. Av registrerte arter kan nevnes bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, dvergmisspel *Cotoneaster integerrimus*, berggull *Erysimum strictum*, sauesvingel *Festuca ovina*, blåveis *Hepatica nobilis*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tirltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum*

odoratum, sølvmyre *Potentilla argentea*, alperips *Ribes alpinum*, teiebær *Rubus saxatilis*, nyresildre *Saxifraga granulata*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, gullris *Solidago virgaurea*, skogkløver *Trifolium medium*, bakkefiol *Viola collina*, stemorsblom *Viola tricolor* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger på naturtomt og inneholder en del hageplanter, men er ellers lite påvirket ut over litt busker og småtrær.

Fremmede arter:

Lokaliteten er litt påvirket av fremmede arter. Blant annet er hageskrinneblom *Arabis caucasica* (SE - Svært høy risiko), vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* (SE - Svært høy risiko), krypmispel *Cotoneaster horizontalis* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko), murtorskemunn *Cymbalaria muralis* (PH - Potensielt høy risiko), gullregn *Laburnum anagyroides* (SE - Svært høy risiko), vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko), gravbergknapp *Phedimus spurius* (SE - Svært høy risiko), tysk myre *Potentilla thuringiaca* (PH - Potensielt høy risiko) og syrin *Syringa vulgaris* (HI - Høy risiko) funnet i lokaliteten.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerne de mest invaderende fremmede artene (grunneier må involveres), som gravbergknapp og mispler. Utbygging bør om mulig unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen grunnlendt kalkmark i indre Oslofjord. Den er relativt liten og er noe påvirket av fremmede arter. Den er artsrik og inneholder en rødlistet art i kategori sterkt truet, og flere nær truede arter. På grunn av dette vurderes lokaliteten til verdi A.

Ormøya nord

ID:	NIOAK30
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 9280, 4267 (sentralpunkt)
Naturtype(r):	D20 Åpen kalkmark
Utforming(er):	D2001 Åpen grunnlendt kalkmark, D2002 Nakent berg
Verdi:	B
Mulige trusler:	Slitasje, utbygging, fremmede arter
Areal:	0,5 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Odd Stabbetorp
Siste feltsjekk:	05.06.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli og Odd Stabbetorp i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god. Lokaliteten er skilt ut fra lokalitet BN00064474 Godheim, kalkskog med verdi B.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger ved Godheim på nordvestsiden av Ormøya i Oslo kommune. Den består av åpne kalkberg og kantkratt ut mot fjorden og nederst i bratt skogslå. Den avgrenses av fjorden og kalkbarskog og edelløvsskog på innsiden. Berggrunnen består av kalkrike bergarter, skifer, kalkstein og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med undernaturtypen D2001 Åpen grunnlendt kalkmark og D2002 Nakent berg. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt, samt bergknausvegetasjon nærmest sjøen. Lokaliteten er for det meste åpen, men det inngår en del busker og trær mot kanten. Følgende ble registrert: spisslønn *Acer platanooides*, ask *Fraxinus excelsior*, gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, sommerekik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, lind *Tilia cordata*, alm *Ulmus glabra*, berberis *Berberis vulgaris*, einer *Juniperus communis*, leddved *Lonicera xylosteum*, villeple *Malus sylvestris*, rognasal *Sorbus hybrida*, geitved *Rhamnus catharticus*, alperips *Ribes alpinum*, kjøtttype *Rosa dumalis* og korsved *Viburnum opulus*. Ask og alm regnes som nær truet (NT) på rødlista fra 2010. Flere av de øvrige buskene er typiske arter for naturtypen, som for eksempel alperips og geitved.

Artsmangfold:

De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris*, oslosildre *Saxifraga osloënsis* og fagerrogn *Sorbus meinichii* finnes i lokaliteten. Alle er regnet som nær truet (NT) på rødlista fra 2010, og er typiske for åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet. Vegetasjonen er meget artsrik, tatt i betraktning lite areal. Kålskrinneblom *Turritis brassica* ble notert i kratt mot edelløvsbogen. Arten er en nykommer i norsk flora med funn i Ormøya – Malmøya-området. Den ser ikke ut til å utgjøre noen trussel som invaderende art foreløpig. Ellers ble mange typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet registrert: bakkemynte *Acinos arvensis*, kattefot *Antennaria dioica*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blåveis *Hepatica nobilis*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, vill-lin *Linum catharticum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, bergmynte *Origanum vulgare*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, marianøkleblom *Primula veris*, teiebær *Rubus saxatilis*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, gullris *Solidago virgaurea*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, legeveronika *Veronica officinalis*, engfiol *Viola canina* og bakkefiol *Viola collina*

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger utilgjengelig til og er bratt og ulendt og derfor relativt upåvirket, men litt tråkk og stier ned mot bergene ble notert.

Fremmede arter:

Lokaliteten var noe påvirket av fremmede arter. Følgende ble notert: kanadablåhegg *Amelanchier lamarckii* (SE - Svært høy risiko), vinterkarse *Barbarea vulgaris* (SE - Svært høy risiko), krypmispel *Cotoneaster horizontalis* (SE - Svært høy risiko), blankmispel *Cotoneaster lucidus* (SE - Svært høy risiko) og vårpengeurt *Noccaea caerulea* (PH - Potensielt høy risiko).

Skjøtsel og hensyn:

Utbygging og eventuell økt slitasje fra ferdsel må unngås. Ved rydding av kratt må hensyn til sjeldne, dels rødlistede busker og trær tas hensyn til. Botanisk ekspertise er derfor nødvendig ved denne type tiltak.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap med åpen grunnlendt mark og bergknauser nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har artsinventar og vegetasjon typisk for åpen grunnlendt kalkmark i indre Oslofjord. Den er relativt liten og lite påvirket med unntak av noen fremmede arter. Den er nokså artsrik, og har fem rødlistede arter i kategori nær truet. På grunn av dette vurderes lokaliteten til verdi B.

Linnekastet nord

ID: NIOAK31
Kommune: Oppegård
Posisjon: NM 9733, 2752 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: C
Mulige trusler: Utbygging, slitasje, gjenvoksning, fremmede arter
Areal: 0,2 daa
Undersøkt/kilder: Jan Wesenberg
Siste feltsjekk: 22.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av Jan Wesenberg i 2013 i NINA-prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Jan Wesenberg i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av en vestvendt skrent på grunnfjell umiddelbart nord for steingjerdet som utgjør grensen mot det vernede området i sør. Den utgjør den øvre natur-delen av en privat tomt, nedenfor veien. Lokaliteten har en naturlig trekantform, begrenset av gjerde i sør, en støpt liten 20 cm høy mur mot vest (som avgrenser en mer opparbeidet nedre del av tomte), og veien i øst. Berggrunnen består av grunnfjell med antakelig kalkholdig overrisling. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten ligger på grunnfjell, men har en artssammensetning som ligner den man finner på åpen grunnlendt kalkmark lenger vest i Oslofjorden, trolig på grunn av kalkrikt sivevann. Den anses derfor å tilhøre naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001 - Åpen grunnlendt kalkmark (eventuelt kan grunnlendt lågurtmark etter NiN-systemet vurderes ved revisjon av håndbok 13). Dominerende vegetasjonstype er urterik kant, sammen med kantkratt, og noe bergknaus-vegetasjon. Floraen består av generelle tørketolerante og lyskrevende arter (røsslyng, bergkvein, skjermesveve, blåklokke, ormetelg), samt base- og/eller varmekrevende arter typiske for Oslofjordområdet (trådrapp, bergmynte, krattalant, blodstorkenebb). Noen indikatorer for sesongfuktighet (blåknapp, kornstarr, tepperot, sumpmaure). Noe forbusking med furu, trollhegg, spisslønn, selje og syrin.

Artsmangfold:

Lokaliteten er liten, men representerer et fragment med artsrik tørrbakkeflora som er rikere representert i reservatet straks sør. Mest interessant er det store innslaget av krattalant *Inula salicina*. Ellers forekommer blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hvitmaure *Galium boreale*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, blåknapp *Succisa pratensis*, bergmjølke *Epilobium collinum*, fingerstarr *Carex digitata*, legeveronika *Veronica officinalis*, bergmynte *Origanum vulgare*, skogkløver *Trifolium medium*, hengeaks *Melica nutans* og gulmaure *Galium verum*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes trolig lite – den er en øvre og lite benyttet del av tomte til et privat hus. Muligens noe slitasje, muligens tilfeldig lagring eller henlegging av noe.

Fremmede arter:

Noen fremmede arter ble observert: bergblom *Bergenia sp.*, gravmyrt *Vinca minor*, solbær *Ribes nigrum* (små, selvsådde), syrin *Syringa vulgaris*. Disse har selvsagt et potensiale for å spre seg, men det vil antakelig skje langsomt.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Rydding av noe kratt. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

En fortsettelse av det vernete området i sør. Typisk basepåvirket, sesongoverrislet fjordnær tørrbakkevegetasjon som forekommer fragmentarisk langs Bunnefjorden. Denne delen av Bunnefjordens østbreidd er den minst påvirkede, og antakelig typisk for hvordan mye av Ljans-, Nordstrands- og Bekkelagsstranda var før.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, men spesiell, da den er en grunnfjellsforekomst betinget av overrisling med kalkrikt vann. Den har derfor en relativt artsrik flora sammenlignbar med annen kalkmark i Oslofeltet. Flere kravfulle arter inngår med krattalant som den mest spesielle. Den ligger nær tilsvarende lokaliteter med flere rødlistede karplanter. På grunn av relativt lavt artsantall og ingen funn av rødlistede arter så langt, anses verdien til lokalt viktig C, selv om grunnfjellsforekomster med kalkrikt sigevann er spesielle og uvanlige.

Strandskogen

ID: NIOAK32
Kommune: Oppegård
Posisjon: NM 9736, 3051 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark
Utforming(er): D2001 Åpen grunnlendt kalkmark
Verdi: C
Mulige trusler: Slitasje, gjenvoksning, fremmede arter
Areal: 1,2 daa
Undersøkt/kilder: Jan Wesenberg
Siste feltsjekk: 22.07.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av Jan Wesenberg i 2013 i NINA-prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Jan Wesenberg i januar 2014, basert på eget feltarbeid i 2013. Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på en ganske slak del av lia mot Bunnefjorden, i friområde/ubebygd tomt (Ingierstrandveien 92). Lokaliteten utgjør en overgangssone mellom skog og strandberg, og begrenses mot nord av vei, mot vest av strandberg og mot øst og sør av furuskog. Berggrunnen består av grunnfjell med et visst jorddekke, og muligens skjellkalk i bakken. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten ligger på grunnfjell, men har en artssammensetning som ligner den man finner på åpen grunnlendt kalkmark lenger vest i Oslofjorden. Den anses derfor å tilhøre naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001 - Åpen grunnlendt kalkmark (eventuelt grunnlendt lågurtmark etter NiN-systemet). Floraen består av generelle tørketolerante og lyskrevende arter (smørbukk, tyttebær, ormetelg, gulaks,) samt noen base- og/eller varmekrevende arter typiske for Oslofjordområdet (blodstorkenebb, bergørkvein, kanelrose, engtjæreblom). Skogs- og kantarter er representert, både nøysomme (lundrapp, smyle, tyttebær) og krevende (skogvikke, knollerteknapp, skogfiol, hengeaks, fingerstarr, skogkløver). Trær/busker som svartor, selje, furu, hassel, einer, hegg, steinnype, berberis, leddved, osp, trollhegg. Preget av varmekjær tørrbakke ("blodstorkenebbeng") er sterkest i nordre del, under veisvingen, mens lenger sør er det mer preg av kant og åpen skog.

Artsmangfold:

Moderat. Relativt rikelig med blodstorkenebb rettfærdiggjør at lokaliteten registreres.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes trolig noe som rasteplass/piknik/badeplass.

Fremmede arter:

Sprikemispel (SE - Svært høy risiko) ble observert.

Skjøtsel og hensyn:

Ingen umiddelbare tiltak virker nødvendige.

Del av helhetlig landskap:

Typisk moderat basepåvirket fjordnær skogkant-/tørrbakkevegetasjon som forekommer fragmentarisk langs Bunnefjorden.

Verdibegrunnelse:

Moderat artsmangfold og ingen funn av rødlistede arter tilsier lokal verdi (C). Rik vegetasjon med likhetstrekk til grunnlendt kalkmark i Oslofjorden tilsier at lokaliteten bør registreres, eventuelt som grunnlendt lågurtmark ved revisjon av håndbok 13.

Humlesekken

ID: BN00041952
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 8883, 2464 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark
Utforming(er): D2001 Åpent grunnlendt kalkmark
Verdi: C
Mulige trusler: Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal: 4.2 daa
Undersøkt/kilder: Odd Stabbetorp og Jan Wesenberg
Siste feltsjekk: 01.08.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere kartlagt av Harald Bratli og opprinnelig betegnet som kalktørreng. Lokaliteten ble opprinnelig lagt inn i naturbase som "Kalkrike enger" (Bratli 2003), seinere endret til slåttemark, type "Tørr, meget baserik eng i lavlandett" av Biofokus. Beskrivelsen er oppdatert med opplysninger fra feltarbeid i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus" av Odd Stabbetorp i januar 2014. Avgrensningen av objektet er uendret med unntak av litt grensejustering og stedfestingen regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av et vesteksponert, skrånende svaberg av grunnfjell på vestsiden av Nesoddlandet. På vestsiden (nedsiden) går naturtypen over i strandberg, hvor det er noen private småbåtbrygger. Mellom den skogkledde skråningen i øst og lokaliteten er det flere hytter. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er under tvil plassert til naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark, selv om det meste av arealet utgjøres av nakent, basefattig grunnfjell (gneiss). Årsaken er at det i sprekker og forsenkninger forekommer rikere vegetasjon med et innslag av kalkkrevende arter som representerer åpen grunnlendt kalkmark. I disse frodigere flekkene er det også en del buskvegetasjon, samt enkelte trær. Dominerende vegetasjonstype er knausvegetasjon, men altså innslag av urterik kant og kantkratt. Knollmødurt *Filipendula vulgaris* og ask *Fraxinus excelsior* er nær truet (NT) på rødlista for 2010.

Artsmangfold:

Lokaliteten er forholdsvis artsrik, med overvekt av lyselskende, tørketålende arter. Eksempler på arter som ikke krever baserik grunn er bergkvein *Agrostis vinealis*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, røsslyng *Calluna vulgaris*, sisselrot *Polypodium vulgare* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*, mens mer basekrevende arter som bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, kalkgrønnaks *Brachypodium pinnatum*, bergørkvein *Calamagrostis epigejos*, engknoppurt *Centaurea jacea*, knegras *Danthonia decumbens*, knollmjøddurt *Filipendula vulgaris*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, vill bergmynte *Origanum vulgare* ssp. *vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum* og flerårsknavel *Scleranthus perennis*. Det er ganske mye busker, spesielt einer *Juniperus communis* og slåpetorn *Prunus spinosa*. Det er også spredte små eksemplarer av treslagene spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior*, skogfuru *Pinus sylvestris* ssp. *sylvestris* og osp *Populus tremula*, og området er nok i langsom gjengroing.

Fremmede arter:

Følgende arter ble notert: gravbergknapp *Phedimus spurius*, krypmispel *Cotoneaster horizontalis* og rynkerose *Rosa rugosa*. Alle regnes til kategori SE – høy økologisk risiko.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Området ligger i tilknytning til fritidsbebyggelse og bærer noe preg av dette, men direkte slitasjeskader er beskjedne.

Skjøtsel og hensyn:

Utbygging bør unngås. Gjengroing ikke stort problem nå.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap, med lite direkte påvirkning på markoverflaten.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var ganske høyt tross lite areal, og flere typiske arter for naturtypen i Indre Oslofjord finnes her. Rødlisterarter er imidlertid begrenset til NT-artene knollmjøddurt og ask. Forekomsten av kalkgrønnaks er interessant.

Skiphelleodden

ID: BN00064654
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 9241, 1230 (sentralpunkt)
Naturtype(r): D20 Åpen kalkmark
Utforming(er): D2001 Åpent grunnlendt kalkmark
Verdi: B
Mulige trusler: Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal: 9.1 daa
Undersøkt/kilder: Odd Stabbetorp og Jan Wesenberg
Siste feltsjekk: 01.08.2013

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere kartlagt av Bjarne Næss. Lokaliteten er tidligere lagt inn i N aturbase som rikt strandberg. Beskrivelsen er oppdatert med opplysninger fra feltarbeid i 2013 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus" av Odd Stabbetorp i januar 2014. Avgrensningen av objektet er uendret med unntak av litt grensejustering og stedfestingen regnes som meget god.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av de ubebygde delene av en stor, sørvendt odde sør for Drøbak. Berggrunnen består av grunnfjell (gneiss) og vegetasjonen er en mosaikk med betydelig innslag av nakent berg og frodigere vegetasjonstyper i sprekker og forsenkninger. Innslaget av basekrevende arter varierer betydelig mellom

de ulike flekkene; sannsynligvis er det forekomst av skjell i sedimentet som forårsaker dette. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen D20 Åpen kalkmark i Oslofeltet med utformingen D2001-Åpen grunnlendt kalkmark. Det inngår også mye berg i dagen, med knausvegetasjon. I noen av forsøkingene er det buskvegetasjon, men dominerende vegetasjonstype her er urterik kant og kantkratt.

Artsmangfold:

En rekke arter som er typiske for grunnlendt kalkmark ble observert, bl. a. bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, vill-løk *Allium oleraceum*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, flatrapp *Poa compressa*, storblåfjær *Polygala vulgaris* ssp. *vulgaris*, kantkonvall *Polygonatum odoratu*, geitved *Rhamnus catharticus* og flerårsknavel *Scleranthus perennis*. Svartmispel *Cotoneaster niger*, som er nær truet (NT) ble også observert. Tidligere er også NT-arten nikkesmelle *Silene nutans* observert.

Fremmede arter:

Følgende arter ble notert: høstberberis *Berberis thunbergii*, dielsmispel *Cotoneaster dielsianus*, krypmispel *C. horizontalis*, blankmispel *C. lucidus* og gravmyrt *Vinca minor*. Alle anses å ha høy økologisk risiko (SE), men ingen av dem forekom i særlige mengder.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten brukes mye til friluftsliv. Ligger i område med mye hytter.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av mispelarter og rydding av kratt er ønskelig. Utbygging bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap, med kalkmark nær fjorden.

Verdibegrunnelse:

Artsmangfoldet var relativt høyt, og flere typiske arter for naturtypen i Indre Oslofjord finnes her. Forekomst av rødlisteartene ask, svartmispel og nikkesmelle, alle nær truet (NT) gir verdi B.

Langåra, odde sørvest

ID:	NIOAK33
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 85975, 35546 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk:	24.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en odde på sørvest-siden av Langåra i Asker kommune. Den ligger like øst for naturreservatet på odden på vestsiden av øya. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens bratte kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Mot kalkskog innenfor går åpen kalkmarksvegetasjon gradvis over i kantkratt. Spredt finnes busker og trær med blant annet ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), rogn *Sorbus aucuparia* og mellomnype *Rosa subcanina*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene var rødlisteartene knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmyspel *Cotoneaster integerrimus*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hvitbergknapp *Sedum album*. I tillegg ble arter som vårarve *Cerastium semidecandrum*, knegras *Danthonia decumbens*, bakkestjerne *Erigeron acer* ssp. *acer*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert. På kalkbergene finnes kalklav med blant annet *Romjularia lurida* og *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet). Bergene karakteriseres av kortvokst bergknappvegetasjon med blant annet bitterbergknapp, hvitbergknapp, stemorsblomst, strandløk, sølvmore, harekløver, murburkne og sandarve.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker. Dessuten er det en del slitasje fra friluftsliv. Vegetasjonen er noen steder slitt bort, slik at kun grus med spredt vegetasjon er igjen, og det er bålplasser.

Fremmede arter:

Platanlønn *Acer pseudoplatanus*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, bulkemispel *Cotoneaster bullatus*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* og rynkerose *Rosa rugosa* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men forekomst av sterkt truede arter (etter rødliste 2010) utløser verdi A.

Langåra, odde sørvest 2

ID: NIOAK34
Kommune: Asker
Posisjon: NM 86102, 35638 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: B
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 1,5 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk: 24.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en odde som ligger midt i den sørvestre bukta på Langåra i Asker kommune. Den ligger like øst for naturreservatet på odden på vestsiden av øya. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst og strekker seg som en kile på grunnlendt kalkrygg inn i omgivende kalkskog, mens bratte kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Her går åpen kalkmarksvegetasjon gradvis over i kantkratt og skog og det er en del oppslag med blant annet ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis* og geitved *Rhamnus catharticus*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene var rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), som vokste litt inne på ryggen, og knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, vårskrinneblom *Arabidopsis thaliana*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, rødkjeks *Torilis japonica* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert. På kalkbergene finnes kalklav med blant annet *Psora globifera*, *Synalissa symphorea* og mindre kravfulle arter som putevrinose *Tortella tortuosa* og skålglye *Enchylium polycarpon*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Asparges *Asparagus officinalis*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, sypressvortemelk *Euphorbia cyparissias*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, rynkerose *Rosa rugosa*, svensk asal *Sorbus intermedia* og orientveronika *Veronica persica* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, fire nær truede arter (etter rødliste 2010) hvorav to er kalkmarksarter, og relativt lite slitt vegetasjon gir verdi B.

Langåra, odde sørvest 3

ID: NIOAK35
Kommune: Asker
Posisjon: NM 86187, 35626 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: B
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 1,1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk: 24.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en odde som ligger på østsiden av den sørvestre bukta på Langåra i Asker kommune. Den ligger øst for naturreservatet på odden på vestsiden av øya. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens bratte kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Åpen vegetasjon strekker seg inn i omgivende kalkskog på grunnlendt kalkrygg. Her går åpen kalkmarksvegetasjon gradvis over i kantkratt og skog og det er en del oppslag med blant annet ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris* og rogn *Sorbus aucuparia*. Også en del syrin *Syringa vulgaris*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene var rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet) og knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og bakkefiol *Viola collina*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, legeveronika *Veronica officinalis* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Ytre deler var ganske slitt med mye naken berg og kortvokst bergknappvegetasjon. Hjorterot hadde en stor populasjon.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Platanlønn *Acer pseudoplatanus*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, rynkerose *Rosa rugosa* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, tre nær truede arter (etter rødliste 2010) hvorav to er kalkmarksarter, og forholdsvis lite slitt vegetasjon gir verdi B.

Langåra, odde på sørsiden midtre del

ID:	NIOAK36
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 86264, 35604 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	5,1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk:	24.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en odde på sørsiden, midt på Langåra i Asker kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). En gang med surere bergarter finnes også. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type dominerer mesteparten av arealet, mens bratte kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Det er gradvise overganger med økende innslag av busker og småtrær i kantkrattet mot innenforliggende kalkskog. Spisslønn *Acer platanoides*, begerhagtorn *Crataegus rhipidophylla*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, osp *Populus tremula*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa*, bustnype *Rosa mollis* og mellomnype *Rosa subcanina* ble notert i tre- og busksjikt.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), dragehode *Dracocephalum ruyschiana* (VU, sårbar), knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, gulmaure *Galium verum*, blåveis *Hepatica nobilis*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisorre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hvitbergknapp *Sedum album*. I tillegg ble arter som kattefot *Antennaria dioica*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, bakkestjerne *Erigeron acer acer*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tirltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium* og legeveronika *Veronica officinalis* registrert. På bergene vokser blant annet kalklaven *Psora globifera*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv. Mye av vegetasjonen oppe på knausen er slitt bort slik at det bare er grus med spredte planter på de mest populære stedene.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hvitsteinkløver *Mellilotus albus*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, rødhyll *Sambucus racemosa* og svensk asal *Sorbus intermedia* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert, inkludert den prioriterte arten dragehode. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men forekomst av sterkt truede arter (etter rødliste 2010) utløser verdi A.

Langåra, odde midtre bukt på sørsiden

ID:	NIOAK37
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 86291, 35700 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,7 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk:	24.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en odde på sørvest-siden av Langåra i Asker kommune. Den ligger like øst for naturreservatet på odden på vestsiden av øya. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er den dominerende, mens kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Små fragmenter med kalkrik grusstrand innimellom knausene. Gradvis overgang mot kantkratt og kalkskog. I busk- og tresjikt ble ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, sommerekik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, einer *Juniperus communis* og bustnype *Rosa mollis* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var strandløk *Allium vineale*, vårskrinneblom *Arabidopsis thaliana*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berberis *Berberis vulgaris*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, gulmaure *Galium verum*, blåveis *Hepatica nobilis*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som kattedot *Antennaria dioica*, knegras *Danthonia decumbens*, bakkestjerne *Erigeron acer acer*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, harekløver *Trifolium arvense*, legeveronika *Veronica officinalis*, engfiol *Viola canina* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert. På bergene vokser blant annet kalkklaven *Psora globifera*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, tysk mure *Potentilla thuringiaca* og rynkerose *Rosa rugosa*, syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker noe ned, men høyt artsamangfold med innslag av sjeldne arter, tre rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010) hvorav en er sterkt truet, og forholdsvis lite slitt vegetasjon gir verdi A.

Langåra, nordøstspissen

ID:	NIOAK38
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 87037, 36274 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,3 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk:	24.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter odde på nordøstspissen av Langåra i Asker kommune. Den ligger like nordøst for naturreservatet på sørøstsiden av øya. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens relativt lave kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Innimellom knausene små partier med kalkrik grusstrand. Kalktørrenga strekker seg inn i omgivende kalkskog på grunnlendte knauser, men her stedvis på dypere jordsmonn, slik at vegetasjonen stedvis har likhetstrekk med semi-naturlig eng, men med rike forekomster av typiske kalkmarksplanter. Hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) ble notert i tresjikt.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet), som begge forekommer rikelig. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, liljekonvall *Convallaria majalis*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flattrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmyre *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og bakkefiol *Viola collina*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, småbergknapp *Sedum annuum*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium* og legeveronika *Veronica officinalis* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv. Området brukes trolig en del til telting og vegetasjonen er stedvis slitt. Dette gir også en visst ruderatpreg med innslag av arter som hundekjeks *Anthriscus sylvestris*, hundegras *Dactylis glomerata*, gulflatbelg *Lathyrus pratensis* og hvitkløver *Trifolium repens*.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, stikkelsbær *Ribes uva-crispa*, rynkerose *Rosa rugosa* og svensk asal *Sorbus intermedia* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er relativt stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010) hvorav en er sterkt truet, gir verdi A.

Nesøya, odde vest for Søndre brygge

ID:	NIOAK39
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 85037, 36508 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	B
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal:	1,4 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	01.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger ytterst på sørvestspissen av Nesøya i Asker kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Lokaliteten består av de ytre deler av liten kalksteinsås mellom sjøen og bolighus. I tre- og busksjikt inngår spredt spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, einer *Juniperus communis*, geitved *Rhamnus catharticus* og bustnype *Rosa mollis*. Mest småtrær og buskas, mye små furu.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter er bakkemynte *Acinos arvensis*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, svarterteknapp *Lathyrus niger*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og bakkefiol *Viola collina*. I tillegg ble arter som takhaukeskjegg *Crepis*

tectorum, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tirltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, harekløver *Trifolium arvense* og legeveronika *Veronica officinalis* registrert. På kalkbergene ble bra forekomster med kalkbergslaven *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker. Langs det mest av lokaliteten er det brygger.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, stikkelsbær *Ribes uva-crispa*, kanadagullris *Solidago canadensis*, svensk asal *Sorbus intermedia* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter etter behov. Rydding av småfuru.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er ganske høyt, og med flere sjeldne arter. En nær truet og ben sårbar art ble funnet. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men samlet vurderes verdi til B, ut fra ganske artsrik og velutviklet kalkmarksvegetasjon.

Nesøya, Sververen

ID:	NIOAK40
Kommune:	Asker
Posisjon:	NM 84653, 36941 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,5 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	01.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørvestre del av Nesøya i Asker kommune og utgjør et areal med naturlig vegetasjon på knaus i kant av opparbeidet plen på badeplassen. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene forekommer med små areal på de ytre deler mot sjøen. Naturlig kalkmark finnes i sørenden av friluftssarealet på en kalkknaus. Små trær med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og rogn *Sorbus aucuparia* finnes. Mye små trær med ask.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik tross begrenset areal og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), nikkesmelle *Silene nutans* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter er fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, dunhavre *Avenula pubescens*, hjertegras *Briza media* (bra forekomst), fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, vill-lin *Linum catharticum* (mye), dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hvitbergknapp *Sedum album*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, skogkløver *Trifolium medium* og tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker, samt slitasje fra friluftsliv. Ytre deler med svaberg er slitt.

Fremmede arter:

Blankmispel *Cotoneaster lucidus*, tysk mure *Potentilla thuringiaca* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er relativt høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika, flere steder, som er en sterkt truet art etter rødliste 2010. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser verdi A.

Leangen gård øst

ID: NIOAK41
Kommune: Asker
Posisjon: NM 82810, 34460 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: C
Mulige trusler: Fremmede arter, utbygging
Areal: 0,7 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 05.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på en grunnlendt knaus ved innkjøring til Leangen gård i Asker kommune. Den ligger mellom innkjøringen og Slemmestadveien. Berggrunnen består av skifer med tynne lag av siltstein og

kalkstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Små trær med hagtorn *Crataegus monogyna* ssp. *nordica*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), selje *Salix caprea*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) og leddved *Lonicera xylosteum* finnes.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik tross begrenset areal og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter er åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, engnellik *Dianthus deltoides*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea* og hvitbergknapp *Sedum album*. I tillegg ble arter som blåklokke *Campanula rotundifolia*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, harekløver *Trifolium arvense*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og ruderatarter langs veikantene.

Fremmede arter:

Ormehode *Echium vulgare* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter og rydding av busker ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i villastrøk i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, og arts mangfoldet er ikke spesielt høyt, men det er et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Rødlisterarten knollmjøddurt har en bra forekomst (nær truet art etter rødliste 2010). Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, og verdi vurderes til C.

Leangen gård vest

ID: NIOAK42
Kommune: Asker
Posisjon: NM 82525, 34264 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: C
Mulige trusler: Fremmede arter
Areal: 0,8 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 05.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger ovenfor og dels i veiskjæring langs Slemmestadveien rett vest for Leangen gård i Asker kommune. Berggrunnen består av skifer med tynne lag av siltstein og kalkstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Små trær og busker med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), slåpetorn *Prunus spinosa* finnes.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er ikke veldig artsrik, og har høyt innslag av ruderat arter, men det finnes også flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er stjerneistel *Carlina vulgaris* og knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* begge nær truet (NT), der førstnevnte har en bra populasjon. Andre registrerte kalkmarksarter er åkermåne *Agrimonia eupatoria*, vill-løk *Allium oleraceum*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, tettstarr *Carex spicata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, bergmynte *Origanum vulgare* og flatrapp *Poa compressa*. I tillegg ble arter som hengeaks *Melica nutans*, gulrot *Daucus carota*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, rødkjeks *Torilis japonica* og tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og ruderatarter langs veikantene.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, ugrasklokke *Campanula rapunculoides*, askerstorkenebb *Geranium pyrenaicum*, hagelupin *Lupinus polyphyllus* og kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter og rydding av busker ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i villastrøk i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, og arts mangfoldet er ikke spesielt høyt, men det er en del arter typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Rødlstearten knollmjørdurt finnes, pluss ask og alm (nær truede arter etter rødliste 2010). I tillegg er det en stor populasjon av den nær truede og ganske sjeldne arten stjerneistel. Påvirkning og lavt artsantall trekker litt ned, og verdi vurderes til C.

Bjørnsvika vest for Kjørbo

ID:	NIOAK43
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 85086, 39538 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal:	0,1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	14.05.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Beskrivelsen er skrevet av Harald Bratli, og er basert på eget feltarbeid i 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten består av en åpen grunnlendt kalkknaus, en rasmarkpreget skrent med mye blottlagt jord og vertikale kalkskrenter. Den ligger i Bjørnsvika vest for Kjørbo i Bærum kommune. Mot sør grenser lokaliteten til grusstrand langs fjorden, og dels oppbygd sti som går mellom sjøen og kalkskrenten. På innsiden av lokaliteten er det kalkfuruskog. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling, knollekalk og skifer (se www.ngu.no), i bergveggene og på knausene mest kalkstein. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, dels i noe rasutsatt skrent og dels på grunnlendte knauser. Dominerende vegetasjonstype er urterik kant og kantkratt, og kalkrik bergvegg og bergknaus-vegetasjon. Det er en gradvis overgang mot skog med kantarter og økende innslag av skogsarter. Av busker og trær ble spisslønn *Acer platanoides*, berberis *Berberis vulgaris*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior*, einer *Juniperus communis*, furu *Pinus sylvestris*, sommerek *Quercus robur*, kanelrose *Rosa majalis*, bustnype *Rosa mollis* og rogn *Sorbus aucuparia* notert. Mindre vertikale bergvegger fantes også.

Artsmangfold:

Vegetasjonen i den rasmarkpregete skrenten er glissen, men artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene er grann styltesopp *Tulostoma brumale*, en karakteristisk soppart for naturtypen, som også er vurdert som sterkt truet (EN) etter rødlista for 2010. Ellers ble arter som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, dvergmisspel *Cotoneaster integerrimus*, krattslirekne *Fallopia dumetorum*, engsvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, bergmynte *Origanum vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* funnet. Mot skogkanten var det innslag av kant- og skogarter, blant annet åkermåne *Agrimonia eupatoria*, blåveis *Hepatica nobilis*, teiebær *Rubus saxatilis*, krattfiol *Viola mirabilis*, skogfiol *Viola riviniana*. På berg vokste svartburkne *Asplenium trichomanes* sammen med en del moser og lav typisk for voksestedet, som skålglye *Collema polycarpon*, *Romjularia lurida*, *Synalissa symphorea* og *Tortella tortuosa*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger like ved båthavn og preges av slitasje fra ferdsel. En opparbeidet sti går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Rydding av noe kratt. Utbygging og sterk slitasje fra friluftsliv bør unngås.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord. Liten lokalitet omgitt av skog, men lysåpen, tørr og med høy solinnstråling mot sjøen.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er nokså liten, men har et middels høyt og karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet var middels høyt, men de mest kravfulle karplantene mangler. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord og rødlistearten grann styltesopp (kategori EN, sterkt truet) forekommer. Innslag av fremmede arter og et noe gjengrodd preg med en del busker, trekker ned. Lokaliteten har på grunn av forekomst av sterkt truet art verdi A.

Jernholmen øst

ID: NIOAK44
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 85398, 39417 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: B
Mulige trusler: Fremmede arter
Areal: 0,5 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen
Siste feltsjekk: 07.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger øst på Jernholmen utenfor Kjørbo i Bærum kommune. Berggrunnen består av syenittporfyr, og noe skifer og kalkstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Mesteparten av arealet er av sistnevnte type, mens kalkbergene finnes som klipper langs sjøen. Spredte trær og busker med spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia* og alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) inngår.

Artsmangfold:

Dette er en litt fattigere utgave av åpen grunnlendt kalkmark, og vegetasjonen er noe mindre artsrik enn typiske kalkrike utforminger. Flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark forekommer likevel og rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) ble notert. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, markmalurt *Artemisia campestris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hvitbergknapp *Sedum album*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, stemorsblom *Viola tricolor* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert. Odden var preget av gåsebeite og det var en del vinterkarse *Barbarea vulgaris* i kortvokst bergknausvegetasjon med smørbukk *Hylotelephium maximum*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, stankstorkenebb *Geranium robertianum* og strandløk *Allium vineale*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er svakt påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker, men er uten slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* og gravbergknapp *Phedimus spurius* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, og består av litt gåsebeitepåvirket og noe fattigere kalkmarksvegetasjon. Lokaliteten ligger utilgjengelig til og er derfor ikke påvirket av ferdsel. Flere typiske arter for grunnlendt kalkmark ble funnet, inkludert en nær truet art. Dette gir verdi C.

Borøya sørøst

ID: BN00046092
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 87553, 39042 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 21,5 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli & Oddvar Pedersen 08.06.2014, Sunding (1972), Flatby (1994), Bjureke (2007), Markussen (1999)
Siste feltsjekk: 08.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Lokaliteten er tidligere inkludert i Naturbase, basert på registreringer av Bjureke (2007). Øya er også botanisk beskrevet av Sunding (1972), og av Flatby (1994) i forbindelse med registrering av Nasjonalt verdifulle kulturlandskap og verneplan for Oslofjorden (Markussen 1999). Lokalitetsbeskrivelsen er revidert og avgrensning justert på grunnlag av feltarbeidet i 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på den sørøstre odden av Borøya. Det meste av arealet ligger i friareal, men deler mot sørvest strekker seg inn i verneområdet på Borøya. Langs sjøen rundt hele odden består lokaliteten av åpne grunnlendte kalkknauser, dels nakent berg, dels med spredt vegetasjon, som gradvis går over i grunnlendt kalkmarksvegetasjon, kantvegetasjon og kalkfurusskog ettersom jordsmonnet blir dypere. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Dominerende vegetasjonstype er tørr, meget baserik eng i lavlandet, urterik kant og kantkratt, og kalkrik bergvegg og bergknaus-vegetasjon. Det er gradvis overgang mot skog med kantarter og økende innslag av skogsarter. Mindre partier med kalkrik grusstrand inngår. Deler av lokaliteten gror igjen med furu, ask og ulike busker. I tre- og busksjiktet ble spisslønn *Acer platanoides*, hengebjørk *Betula pendula*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, selje *Salix caprea*, rogn *Sorbus aucuparia*, einer *Juniperus communis*, bustnype *Rosa mollis* og mellomnype *Rosa subcanina* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er svært artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet), som finnes flere steder. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt

Astragalus glycyphyllos, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakketimian *Thymus pulegioides*, bakkefiol *Viola collina*, sandfiol *Viola rupestris* og fjellodnebregne *Woodsia alpina*. Av andre interessante arter kan nevnes kattefot *Antennaria dioica*, gulaks *Anthoxanthum odoratum*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, vårstarr *Carex caryophylla*, kornstarr *Carex panicea*, vårarve *Cerastium semidecandrum*, takhaukeskjegg *Crepis tectorum*, knegras *Danthonia decumbens*, bakkestjerne *Erigeron acer* ssp. *acer*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, engfrytle *Luzula multiflora*, bakkeforglemmegei *Myosotis ramosissima*, bitterblåfjær *Polygala amarella*, storengkall *Rhinanthus angustifolius*, ettårsknavel *Scleranthus annuus*, flerårsknavel *Scleranthus perennis*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, bakkeveronika *Veronica arvensis*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, skogvikke *Vicia sylvatica*, engfiol *Viola canina*, stemorsblom *Viola tricolor* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris*. Arter som bitterblåfjær og sandfiol er sjeldne på kalkmark i Indre Oslofjord. På kalknausene ble lavarten *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet) notert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten ligger i populært friområde og er svært påvirket av det. Særlig er de åpne arealene på odden lengst øst preget av telting, bålbrenning og tråkkslitasje. Vegetasjonen er slitt og det er mye søppel.

Fremmede arter:

Lokaliteten var tydelig påvirket av fremmede arter, blant annet grasløk *Allium schoenoprasum*, blåhegg *Amelanchier spicata*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, strandsteinkløver *Melilotus altissimus*, vårpengeurt *Noccaea caerulea*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, tysk mure *Potentilla thuringiaca*, stikkelsbær *Ribes uva-crispa*, rynkerose *Rosa rugosa*, kantbergknapp *Sedum sexangulare* og kanadagullris *Solidago canadensis*.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter. Fortsatt rydding av kratt og nylig oppkommet furu og ask. Tiltak for å redusere slitasje fra friluftsliv og forsøpling bør vurderes.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er svært høyt, med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, dels med store populasjoner. I tillegg finnes regionalt uvanlige arter som bitterblåfjær og sandfiol. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Tydelig innslag av fremmede arter og et nokså slitt preg, trekker ned, men lokaliteten har verdi A.

Borøya, nordvestodden 1

ID:	NIOAK45
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 86565, 38815 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen, Sunding (1972), Flatby (1994), Bjureke (2007).
Siste feltsjekk:	07.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en ytre del av odden nordvest på Borøya i Bærum kommune. Den ligger like vest for naturreservatet, mindre arealer strekker seg inn i reservatet. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Små kalkgrus- og skellsandstrender finnes også. Spredte busker og trær inngår og det er gradvis overgang til kalkskog innenfor. I tresjiktet ble spisslønn *Acer platanoides*, hagtorn *Crataegus monogyna*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia* og alperips *Ribes alpinum* notert, men busksjiktet er sparsomt.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), smalsøte *Gentianella uliginosa* (EN, sterkt truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Særlig framheves funnet av smalsøte, en meget sjelden art i Norge med få funn i Indre Oslofjord. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og lodnebregne *Woodsia ilvensis*. I tillegg ble arter som gulaks *Anthoxanthum odoratum*, olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, småengkall *Rhinanthus minor*, flerårsknavel *Scleranthus perennis*, harekløver *Trifolium arvense*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, stemorsblom *Viola tricolor* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, dielsmispel *Cotoneaster dielsianus*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er meget høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Flere rødlistearter ble også notert. Påvirkning trekker litt ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, hvorav to er sterkt truet (etter rødliste 2010) gir verdi A.

Borøya, nordvestodden 2

ID:	NIOAK46
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 86616, 38726 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,6 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen, Sunding (1972), Flatby (1994), Bjureke (2007).
Siste feltsjekk:	07.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter den ytre del av odden mellom to sandstrender nordvest på Borøya i Bærum kommune. Den ligger like vest for naturreservatet. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens kalkberg preger de ytre delene mot fjorden. Litt ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og furu *Pinus sylvestris* inngår inn mot skogkanten østenfor lokaliteten.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, engknoppurt *Centaurea jacea*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og lodnebregne *Woodsia ilvensis*. I tillegg ble arter som knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina* og tiriltunge *Lotus corniculatus*, harekløver *Trifolium arvense* registrert. På bergene finnes kalkbergslaven *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av slitasje fra friluftsliv. Særlig er bergene ytterst slitte, og det er flere bålplasser.

Fremmede arter:

Ingen ble notert.

Skjøtsel og hensyn:

Rydding av småtrær ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker en del ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, hvorav to er kalkmarksarter i kategori sterkt truet (etter rødliste 2010), gir verdi A.

Borøya, nordsiden av Labukta

ID:	NIOAK47
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 86781, 38745 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	12,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen, Sunding (1972), Flatby (1994), Bjureke (2007).
Siste feltsjekk:	07.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter ryggen på nordsiden av Labukta på vestre del av Borøya i Bærum kommune. Den ligger like vest for naturreservatet, og de østligste arealene strekker seg inn i reservatet. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergen dominerer på de ytre delene mot fjorden. Litt busker og trær inngår og i sær mot øst er det tett oppslag av ung 2-4 m høy furu. De vestre deler er åpne kalkberg. I tre- og busksjiktet ble gråor *Alnus incana*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, slåpetorn *Prunu spinosa*, sommerek *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) og einer *Juniperus communis* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) med forekomster flere steder. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmisspel *Cotoneaster integerrimus*, gulmaure *Galium verum*, bergmynte *Origanum*

vulgare, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakkefiol *Viola collina* og sandfiol *Viola rupestris*. I tillegg ble arter som gulaks *Anthoxanthum odoratum*, olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, lodnefaks *Bromus hordeaceus*, hundetunge *Cynoglossum officinale*, knegras *Danthonia decumbens*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tirltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, småengkall *Rhinanthus minor*, brunrot *Scrophularia nodosa*, harekløver *Trifolium arvense* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert. På kalkbergene ble blant annet kalkbergslavene *Squamaria degelii* (EN, sterkt truet) og *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, og sterkt preget av gjengroing med busker i deler av lokaliteten, mens ytre deler er sterkt preget av slitasje fra friluftsliv. Fergekaia ligger i lokaliteten. Bukta er populær ankringsplass. De østre deler av den åpne skrenten er mindre slitt, men det er bålplasser flere steder.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, krypmispel *Cotoneaster horizontalis*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, tysk mure *Potentilla thuringiaca* og kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker en god del ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, tre nær truede kalkmarksarter hvorav flere er sterkt truet (etter rødliste 2010) gir verdi A.

Borøya, nordvestodden 3

ID: NIOAK48
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 86613, 38814 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 1,1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen, Sunding (1972), Flatby (1994), Bjureke (2007).
Siste feltsjekk: 07.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en areal med åpen grunnlendt kalkmark på indre del av odden nordvest på Borøya i Bærum kommune. Den ligger like vest for naturreservatet, mindre arealer strekker seg så vidt inn i reservatet. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Lokaliteten er adskilt fra åpen kalkmark langs stranden lenger vest ved en grasslette og et bjørkeholt. Gradvis overgang mot kalkskog. Langs kant småtrær med ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og furu *Pinus sylvestris*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Kalktørrenga har bra forekomster med rødlisteartene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, hjertegras *Briza media*, engknoppurt *Centaurea jacea*, gulmaure *Galium verum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som gulaks *Anthoxanthum odoratum*, engnellik *Dianthus deltoides*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gullkløver *Trifolium aureum* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og gjengroing med furu og ask fra kantene.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus* og kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert, deriblant sterkt truet kalkmarksart (etter rødliste 2010) med bra forekomst. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Dette gir verdi A.

Ostøya, skrent nord for Møllerenga

ID:	NIOAK49
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 87637, 37318 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	C
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,3 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen,
Siste feltsjekk:	02.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i kant av golfbanen på nordsiden av Møllerenga på Ostøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Den ligger i sørvendt skrent mellom kalkskog og golfbanen. Litt berg i dagen. Spredte busker og trær inngår og det er gradvis overgang til kalkskog innenfor. I busk- og tresjikt inngår blant annet hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), morell *Prunus avium*, einer *Juniperus communis*, geitved *Rhamnus catharticus* og bustnype *Rosa mollis*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), sammen med andre kalkmarksarter som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmyspel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmaure *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og mye hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som trollbær *Actaea spicata*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, engsoleie *Ranunculus acris*, rødkjeks *Torilis japonica*, gullkløver *Trifolium aureum*, skogkløver *Trifolium medium*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er svakt påvirket av fremmede arter, samt noe gjengroing med busker og trær fra kantene.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, vårpengeurt *Noccaea caerulescens* og tysk mure *Potentilla thuringiaca* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, men har et karakteristisk og ganske rikt artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. En nær truet art (pluss ask) ble funnet. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Samlet gir dette verdi C.

Ostøya, kalkknaus ved Postdammen

ID:	NIOAK50
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 88129, 37740 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	C
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,4 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen,
Siste feltsjekk:	02.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i på en kalknaus i kant av golfbanen ved Postdammen (hull 18) på Ostøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein og kalkrik sandstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. I busk- og tresjikt inngår blant annet ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa*, geitved *Rhamnus catharticus* og steinnype *Rosa canina*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), sammen med andre kalkmarksarter som bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, enghavre *Avena pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, piggstarr *Carex muricata*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, rødknapp *Knautia arvensis*, bergmynte *Origanum vulgare*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og mye hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, grå sølvmure *Potentilla neglecta*, harekløver *Trifolium arvense*, gullkløver *Trifolium aureum* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er svakt påvirket av fremmede arter, og litt ruderatpreget vegetasjon i kant ved golfbanen.

Fremmede arter:

Bladfaks *Bromopsis inermis* og vårpengeurt *Noccaea caerulea* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels og én nær truet art ble funnet. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Samlet gir dette verdi C.

Gåsøya, sørvestodden

ID:	NIOAK51
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 88528, 35652 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	B
Mulige trusler:	Fremmede arter

Areal: 5,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 20.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter den ytre del av odden sørvest på Gåsøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling, og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene forekommer mest på de ytre delene mot fjorden. En del busker og spredte trær inngår og det er gradvis overgang til kalkskog innenfor. I busk- og tresjiktet ble spisslønn *Acer platanoides*, svartor *Alnus glutinosa*, hengebjørk *Betula pendula*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, osp *Populus tremula*, morell *Prunus avium*, selje *Salix caprea*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, lind *Tilia cordata*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis*, geitved *Rhamnus catharticus*, alperips *Ribes alpinum*, bustnype *Rosa mollis* og mellomnype *Rosa subcanina* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet). Liguster kan her være forvillet fra plantede forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, piggstarr *Carex muricata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blåveis *Hepatica nobilis*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som kattefot *Antennaria dioica*, gulaks *Anthoxanthum odoratum*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, knegras *Danthonia decumbens*, bakkestjerne *Erigeron acer acer*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tirliltunge *Lotus corniculatus*, bakkefrytle *Luzula multiflora*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, smalkjempe *Plantago lanceolata*, nattfiol *Platanthera bifolia*, brunrot *Scrophularia nodosa*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, legeveronika *Veronica officinalis*, tofrøvikke *Vicia hirsuta*, skogvikke *Vicia sylvatica*, engfiol *Viola canina* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker. Den ligger dels på naturhyttetomter og noe opparbeidet areal ligger i eller like inntil lokaliteten.

Fremmede arter:

Grasløk *Allium schoenoprasum schoenoprasum*, blåhegg *Amelanchier spicata*, asparges *Asparagus officinalis*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, ormehode *Echium vulgare*, blålin *Linum perenne*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, vårpengeurt *Noccaea caerulea*, nattlys *Oenothera biennis*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, rynkerose *Rosa rugosa*, rødhyll *Sambucus racemosa* og såpeurt *Saponaria officinalis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter og rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er forholdsvis høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble også notert. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned, men høyt arts mangfold med innslag av sjeldne arter, tre nær truede arter (etter rødliste 2010) hvorav to er kalkmarksarter, og forholdsvis lite slitt vegetasjon gir verdi B.

Gåsøya sør

ID:	NIOAK52
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 88851, 35862 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	B
Mulige trusler:	Fremmede arter
Areal:	3,8 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk:	20.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørsiden av Gåsøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene finnes på de ytre delene mot fjorden. Spredte busker og trær inngår og det er gradvis overgang til kalkskog innenfor. I tresjiktet ble ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, osp *Populus tremula*, rogn *Sorbus aucuparia*, slåpetorn *Prunus spinosa*, einer *Juniperus communis* og geitved *Rhamnus catharticus* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet) og knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter var rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, hårsveve *Hieracium pilosella*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som katterot *Antennaria dioica*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca* og tiriltunge *Lotus corniculatus* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe preget av fremmede arter og litt gjengroing med busker. Lokaliteten ligger på naturhyttetomt og det er ryddet en del busker og trær.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, krypmispel *Cotoneaster horizontalis*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, nattlys *Oenothera biennis*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og rynkerose *Rosa rugosa* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere nær truede arter (etter rødliste 2010), hvorav to er kalkmarksarter, ble også funnet med individuelle forekomster. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til B.

Gåsøya nordøstspissen

ID:	NIOAK53
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 89193, 36408 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk:	20.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på nordøstspissen av Gåsøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Mesteparten av arealet er åpen kalkmarksevegetasjon på lav rygg, som går over i gress-slette. Ytre del mot fjorden har mindre kalkklipper og svaberg. Storlind *Tilia platyphyllos* (CR, kritisk truet som opprinnelig, men her forvillet) ble notert. Ellers to-tre einerbuser *Juniperus communis*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er relativt artsfattig og preget av plenslått men inneholder en bra populasjon med aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Dessuten ble drøbakbakkestjerne *Erigeron acer* ssp. *droebachiensis* (NT, nær truet) funnet og det var mye knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter var strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, gulmaure *Galium verum*, dunkjempe *Plantago*

media, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tirlunge *Lotus corniculatus*, brunrot *Scrophularia nodosa* og harekløver *Trifolium arvense* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er tydelig preget av ferdsel og fremmede arter, især gravbergknapp. Gammel brygge ytterst på spissen. På knausen ved den ble drøbakbakkestjerne funnet.

Fremmede arter:

Asparges *Asparagus officinalis*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, strandsteinkløver *Melilotus altissimus*, mye gravbergknapp *Phedimus spurius* og rynkerose *Rosa rugosa* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor. Artsmangfoldet er middels høyt, og det forekommer flere rødlistearter, hvorav aksveronika er sterkt truet (EN, etter rødliste 2010). Vegetasjonen er noe utypisk for naturtypen i Indre Oslofjord grunnet plenklipping og ferdsel i forbindelse med hytteliv, men har likevel et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker ned, men forekomst av sterkt truet art gir verdi til B etter gjeldende faktaark.

Furuholmen ved Gåsøya, sørvest

ID: NIOAK54
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 88513, 36370 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 3,9 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 20.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på den sørvestre siden av Furuholmen nord for Gåsøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene finnes på de ytre delene mot fjorden. Holmen er dominert av tette syrinkratt rundt hytteeiendom, og lokaliteten omfatter de ytre delene med åpen, grunnlendt kalkmark og kalkknauer. Kalkrik grusstrand inngår også, samt vestvendte kalkberg. I busk- og tresjiktet ble spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær

truet), furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, lind *Tilia cordata*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis* og alperips *Ribes alpinum* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), oslosildre *Saxifraga osloensis* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) hadde bra forekomst også ut på grusstrand. Liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet) ble også notert, her trolig plantet. Andre registrerte kalkmarksarter var vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, våskrinneblom *Arabidopsis thaliana*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, hjertegras *Briza media*, kantkonvall *Polygonatum odoratum* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som gulaks *Anthoxanthum odoratum*, olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus* og ettårsknavel *Scleranthus annuus* registrert. Kalkbergslav ble notert på bergene, blant annet *Romjularia lurida* og *Synalissa symphorea*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er tydelig preget av fremmede arter og gjengroing med busker. Opparbeiding (murt gangssti, etc) ved hytten.

Fremmede arter:

Blåhegg *Amelanchier spicata*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, krypmispel *Cotoneaster horizontalis*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hybridgullregn *Laburnum xwatereri* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er ganske høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter (etter rødliste 2010), inkludert typiske kalkmarksarter, ble også funnet. Aksveronika, som er sterk truet, EN, gir verdi A. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Furuholmen ved Gåsøya, nordøst

ID: NIOAK55
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 88655, 36540 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 3,7 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 20.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på nordøstspissen av Gåsøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Kalkbergene finnes som svaberg og utilgjengelige klipper mot sjøen rundt hele odden, mens grunnlendt kalkmark finnes i sonen innenfor mot skog og syrinkratt. Partier med grusstrender og en liten strandeng finnes også. I busk- og tresjiktet ble furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, einer *Juniperus communis* og alperips *Ribes alpinum* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet), oslosildre *Saxifraga osloënsis* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Liguster er her mest sannsynlig plantet eller spredd fra plantet forekomst. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, gulmaure *Galium verum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*, lodnebregne *Woodsia ilvensis*. I tillegg ble arter som olavsskjegg *Asplenium septentrionale*, takhaukeskjegg *Crepis tectorum*, sauesvingel *Festuca ovina*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, småbergknapp *Sedum annuum*, harekløver *Trifolium arvense*, engfiol *Viola canina* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er klart preget av fremmede arter og gjengroing med busker.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, hvitdodre *Berteroa incana*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hybridgullregn *Laburnum xwatereri*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, vårpengurt *Noccaea caerulea*, rakbergknapp *Phedimus aizoon*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, klistersvineblom *Senecio viscosus* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er rimelig høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere nær truede og en sterkt truet kalkmarksart (etter rødliste 2010), ble funnet. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Rolfstangen sør

ID:	NIOAK56
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 91412, 40210 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,8 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	15.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger rett sør for badeplassen på Rolfstangen i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). En gang med surere bergarter finnes også. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Spredte trær og busker med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, rognasal *Sorbus hybrida*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), alperips *Ribes alpinum* og bustnype *Rosa mollis* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), nikkesmelle *Silene nutans* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blåveis *Hepatica nobilis*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmårve *Sagina nodosa*, trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus* og harekløver *Trifolium arvense* registrert. På kalkknauser ble blant annet kalkbergslavene *Psora globifera*, *Squamarina cartilaginea* (VU, sårbar), *Synalissa symphorea* og *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker. Søndre del er en knaus mellom brygge og villahage.

Fremmede arter:

Hvitdodre *Berteroa incana*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, ormehode *Echium vulgare*, vårpengeurt *Noccaea caerulea* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, men med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika og sjeldne kalkbergslav. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels artsangfold trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet utløser verdi A.

Rolfstangen nord

ID: NIOAK57
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 91463, 40544 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 3,2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 22.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på odden rett nord for badeplassen på Rolfstangen i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Spredte trær og busker med ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, einer *Juniperus communis*, geitved *Rhamnus catharticus*, kjøtttype *Rosa dumalis*, kanelrose *Rosa majalis* og busttype *Rosa mollis* finnes spredt med økende forekomst mot bebyggelsen i øst. Ytre deler er åpen kalkmark, dels nokså slitt, samt kalkbergsknauser mot fjorden. Mindre parti med grusstrand på sørsiden.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet), nikkesmelle *Silene nutans* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet), finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter er strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, berggull *Erysimum strictum*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær

Fragaria vesca, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, skogkløver *Trifolium medium* registrert. Hundetunge *Cynoglossum officinale* har flere forekomster på grusstrand og nedenfor kalkbergveggen som strekker seg gjennom det meste av lokaliteten. På kalkknauser ble blant annet kalkbergslavene *Squamaria cartilaginea* (VU, sårbar), *Synalissa symphorea* og *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet, samt den rødlistede kalkbergsmosen småklokkemose *Encalypta vulgaris* (VU, sårbar).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er tydelig påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker. De ytre deler er dessuten sterkt påvirket av friluftsliv (populær fiskeplass) med engangsgriller, skrot og søppel. I tillegg er vegetasjonen slitt bort. En sti går gjennom lokaliteten til blokkene på innsiden av odden.

Fremmede arter:

Blåhegg *Amelanchier spicata*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, ormehode *Echium vulgare*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, våpengeurt *Noccaea caerulea*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, rødhyll *Sambucus racemosa*, boersvineblom *Senecio inaequidens* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, som boersvineblom.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk og rikt artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika, smaltimotei og sjeldne kalkbergslav. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker ned, men forekomst av aksveronika og smaltimotei som er sterkt truet på rødliste for 2010 utløser verdi A.

Grøndalen

ID:	NIOAK58
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 90969, 39110 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,5 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	19.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger ytterst på sørsiden av Strømstangen på Snarøya i Bærum kommune. Den utgjør den ytterste sonen med kalkknauser mot fjorden. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre

deler mot sjøen. Indre del går gradvis over i plen med tørrengplanter, mens ytre del mot fjorden består av grusstrand, dels også lave, skrånende kalkberg. Spredte trær med ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og furu *Pinus sylvestris* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), nikkesmelle *Silene nutans* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, fingerstarr *Carex digitata*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea* og hvitbergknapp *Sedum album*. I tillegg ble arter som markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tirltunge *Lotus corniculatus* og harekløver *Trifolium arvense* notert. På kalkknauser lengst mot øst ble blant annet *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter.

Fremmede arter:

Asparges *Asparagus officinalis* (grusstrand), hvitdodre *Berteroia incana*, ormehode *Echium vulgare*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er relativt beskjedent høyt, men med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika og sjeldne kalkbergslav. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser verdi A.

Krysset Terrasseveien x Peter Lorange's vei

ID:	NIOAK59
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 88897, 41728 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,3 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	15.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på sørsiden av en barnehage i krysset Terrasseveien x Peter Loranges vei i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no), men det er lite berg i dagen. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Spredte trær og busker med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) og kanelrose *Rosa majalis* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, enghavre *Avenula pratensis*, piggstarr *Carex muricata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som ryllik *Achillea millefolium*, engkvein *Agrostis capillaris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, kratthumleblom *Geum urbanum*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, hengeaks *Melica nutans*, engsoleie *Ranunculus acris*, føllblom *Scorzoneroides autumnalis*, gullris *Solidago virgaurea*, skogkløver *Trifolium medium*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, fuglevikke *Vicia cracca*, gjerdevikke *Vicia sepium* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert. Dessuten var det tydelig innslag av ruderatarter og nitrofile ugras som skvallerkål *Aegopodium podagraria*, burot *Artemisia vulgaris*, åkertistel *Cirsium arvense*, hundegras *Dactylis glomerata*, stormaure *Galium mollugo*, bringebær *Rubus idaeus* og stornesle *Urtica dioica*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker.

Fremmede arter:

Ugrasklokke *Campanula rapunculoides*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, kirsebærplomme *Prunus cerasifera* og kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk resthabitat i villastrøk.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, og er en rest etter tidligere opprinnelig vegetasjon, som antagelig var mer eller mindre kulturpåvirket. Den har likevel et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord, men artsantallet er kun middels høyt. Flere sjeldne arter, inkludert den sterkt truede arten smaltimotei finnes med flere delforekomster. Påvirkning fra ugras og fremmede arter trekker litt ned, men forekomst av smaltimotei, som er sterkt truet, utløser verdi A.

Krysset Krokvolden x Gamle Drammensvei nordøst

ID:	NIOAK60
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 88965, 42066 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Fremmede arter, utbygging
Areal:	0,7 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli

Siste feltsjekk: 05.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på nordøstsiden av krysset Krokvolden x gamle Drammensvei i Bærum kommune. Berggrunnen består av knollekalk (www.ngu.no), men det er lite berg i dagen. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er en veikant som opprinnelig enten har vært semi-naturlig eng (beite) eller åpen kalkmark med utformingen grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Naturtypen er vanskelig å avgjøre blant annet på grunn av en del rudertarter/høyvokst vegetasjon som over tid har gitt mye dødt plantemateriale og næringsopphopning. Inn mot villahage er det en liten skogteig med lysninger med grunnlendt kalkmarksvegetasjon. I kant inngår spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), morell *Prunus avium* og alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet).

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for kalkrik tørreng/åpen grunnlendt kalkmark. Den rødlistede karplanten aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes fåtallig. Andre registrerte kalkmarksarter var åkermåne *Agrimonia eupatoria*, vill-løk *Allium oleraceum*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, rødknapp *Knautia arvensis*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmaure *Potentilla argentea* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som ryllik *Achillea millefolium*, kratthumbleblom *Geum urbanum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, firkantperikum *Hypericum maculatum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, hengeaks *Melica nutans*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, lundrapp *Poa nemoralis*, skogkløver *Trifolium medium* og tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* registrert. Dessuten var det tydelig innslag av rudertarter og nitrofile ugras som hundekjeks *Anthriscus sylvestris*, burot *Artemisia vulgaris*, åkertistel *Cirsium arvense*, hundegras *Dactylis glomerata*, kveke *Elytrigia repens*, stormaure *Galium mollugo* og bringebær *Rubus idaeus*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, nitrofile rudertarter og gjengroing.

Fremmede arter:

Ugrasklokke *Campanula rapunculoides*, vårpengeurt *Noccaea caerulea*, gravbergknapp *Phedimus spurius* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov, vurdere rydding av busker og trær, og sein slått.

Del av helhetlig landskap:

Typisk resthabitat i villastrøk.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, og er en rest etter tidligere opprinnelig vegetasjon, som antagelig var mer eller mindre kulturpåvirket. Den har likevel et karakteristisk artsutvalg for kalkmark i Indre Oslofjord, men artsantallet er kun middels høyt. Flere sjeldne arter, inkludert den sterkt truede arten aksveronika finnes. Hovedmotivet for å avgrense lokaliteten var forekomst av den sterkt truede arten aksveronika som finnes et par steder. Det er neppe mange forekomster av denne arten utenom kystområdene i Bærum. Påvirkning fra ugras og fremmede arter trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser i henhold til faktaark verdi A.

Krysset Krokvolden x Gamle Drammensvei nordvest

ID: NIOAK61
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 88915, 42038 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Fremmede arter, utbygging
Areal: 0,8 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 05.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på nordvestsiden av krysset Krokvolden x gamle Drammensvei i Bærum kommune. Berggrunnen består av knollekalk (www.ngu.no), men det er lite berg i dagen. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangssekksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten er en veikant/åkerkant, som opprinnelig enten har vært semi-naturlig eng (beite) eller åpen kalkmark med utformingen grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Naturtypen er vanskelig å avgjøre blant annet på grunn av en del ruderatarter/høyvokst vegetasjon som over tid har gitt mye dødt plantemateriale og næringsopphopning. I kant inngår småtrær med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), og dessuten rosekratt med bustnype *Rosa mollis*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er relativt artsfattig og med flere typiske arter for kalkrik tørreng/åpen grunnlendt kalkmark. Den rødlistede karplanten aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes et par steder. Andre registrerte kalkmarksarter var vill-løk *Allium oleraceum*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, rødknapp *Knautia arvensis*, hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som ryllik *Achillea millefolium*, engkvein *Agrostis capillaris*, kratthumbleblom *Geum urbanum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, føllblom *Scorzoneroidea autumnalis*, skogkløver *Trifolium medium*, hvitkløver *Trifolium repens*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, fuglevikke *Vicia cracca*, gjerdevikke *Vicia sepium* registrert. Dessuten var det tydelig innslag av ruderatarter og nitrofile ugras som skvallerkål *Aegopodium podagraria*, burot *Artemisia vulgaris*, åkertistel *Cirsium arvense*, hundegras *Dactylis glomerata*, kveke *Elytrigia repens*, stormaure *Galium mollugo*, gulflatbelg *Lathyrus pratensis*, timotei *Phleum pratense*, bringebær *Rubus idaeus*, stornesle *Urtica dioica*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er tydelig påvirket av fremmede arter, nitrofile ruderatarter og gjengroing.

Fremmede arter:

Russekål *Bunias orientalis*, tunbalderbrå *Lepidotheca suaveolens*, tysk mure *Potentilla thuringiaca*, klistersvineblom *Senecio viscosus*, kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov, vurdere rydding av busker og trær, og sein slått.

Del av helhetlig landskap:

Typisk resthabitat i villastrøk.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, og er en rest etter tidligere opprinnelig vegetasjon, som antagelig var mer eller mindre kulturpåvirket, kanskje beitemark. Den har likevel en del arter forbundet med kalkmark i Indre Oslofjord, men artsantallet er relativt lavt (grunnet gjengroing med høyvokste, hurtigvoksende ruderatarter). Hovedmotivet for å avgrense lokaliteten var forekomst av den sterkt truede arten aksveronika som finnes et par steder. Det er neppe mange forekomster av denne arten utenom kystområdene i Bærum. Påvirkning fra ugras og fremmede arter trekker ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser i henhold til faktaark verdi A.

Kalvøya, nordsiden av Østre Kalvøybukt

ID: BN00046084
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 86499, 39689 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 7 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 05.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Lokaliteten er tidligere lagt inn i Naturbase (BN00046084), som slåttemark og med mangelfull lokalitetsbeskrivelse. Grenser er justert noe.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter sørskrenten og ytre del av odden som ligger midt på Kalvøyas østre side i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein og skifer i veksling og knollekalk (www.ngu.no). En gang med harde og sure bergarter inngår også. Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Sørskrenten er dels bratt med skifrig berggrunn og mye naken mark i veksling med bergframspring. Litt grusstrand langs fjorden. Spredte trær og busker med spisslønn *Acer platanoides*, gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, osp *Populus tremula*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa*, geitved *Rhamnus catharticus* og kanelrose *Rosa majalis*. Lokaliteten har grodd gradvis mer og mer igjen de siste årene med blant annet mye småfuru inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene stjerneistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), dragehode *Dracocephalum ruyschiana* (VU, sårbar) og knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, bakkestjerne *Erigeron acer*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, brudespore *Gymnadenia conopsea*, blåveis *Hepatica nobilis*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum*

vulgare, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, blåfjær *Polygala vulgaris*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakkefiol *Viola collina*. I tillegg ble arter som kattedot *Antennaria dioica*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, tysbast *Daphne mezereum*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tirlunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, storengkall *Rhinanthus angustifolius*, blåknapp *Succisa pratensis*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, legeveronika *Veronica officinalis*, stemorsblom *Viola tricolor* registrert. På kalknauser ble blant annet *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet. Forekomsten med brudespore finnes sammen med en del vill-lin og hjertegras på noe friskere mark på nordsiden av ryggen ned mot sandstrand. Dragehode står på toppen av ryggen, sørvendt i stikant mot småskog.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker og trær. Flere stier går gjennom området og ytre deler er sterkt slitt på grunn av friluftsliv.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, ormehode *Echium vulgare* og svensk asal *Sorbus intermedia* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov, rydding av furu og andre småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor og variert fra tørre til friskere utforminger, og den har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, men med flere sjeldne arter, deriblant den prioriterte arten dragehode. Flere andre rødlistearter ble notert, både karplanter og kalkbergslav. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning fra fremmede arter og slitasje trekker litt ned, men størrelse, artsantall og forekomst av flere sårbare og nær truede arter gir verdi A.

Kalvøya, odde sør for Badebukta

ID:	NIOAK62
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 86056, 39242 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	18.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Lokaliteten er har tidligere vært en del av en større kalkskogslokalitet i Naturbase (BN00046351).

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på den sørvestre odden av Kalvøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Spredte trær og busker med bjørk *Betula pubescens*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, rogn *Sorbus aucuparia*, lind *Tilia cordata*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis*, geitved *Rhamnus catharticus*, kanelrose *Rosa majalis* og bustnype *Rosa mollis* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er nokså artsrik, men tråkkpåvirket. Det finnes mange typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes (flere steder). I kant en populasjon med kalkgrønnaks *Brachypodium pinnatum*, som er ganske sjelden. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, svarterteknapp *Lathyrus niger*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, blåknapp *Succisa pratensis*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert. På kalkbergene ytterst finnes *Squamaria degelii* (EN, sterkt truet i rødliste for 2010) flere steder.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er sterkt påvirket av friluftsliv og dessuten noe påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, ormehode *Echium vulgare* og rynkerose *Rosa rugosa* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, i kategori nær truet etter rødliste 2010, samt aksveronika og *Squamaria degelii*, som er sterkt truet. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og slitasje fra friluftsliv trekker litt ned, men samlet vurderes verdi til A.

Kalvøya, sørsiden

ID: NIOAK63
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 86302, 39361 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 14,4 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 15.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Den er skilt fra ut fra flere skoglokaliteter tidligere lagt inn i Naturbase, og gitt ny avgrensning og beskrivelse.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter hele sørskrenten av Kalvøya og odden på sørøstsiden. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Sørskrenten er i partier bratt med skifrig berggrunn og mye løs skifergrus og naken mark i veksling med bergframspring. Litt grusstrand langs fjorden. Spredte trær og busker med ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, lind *Tilia cordata*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis* og geitved *Rhamnus catharticus* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene stjerneistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet) og knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), nikkesmelle *Silene nutans* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, berberis *Berberis vulgaris*, kalkgrønnaks *Brachypodium pinnatum*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som knegras *Danthonia decumbens*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga* og skogkløver *Trifolium medium* registrert. På kalkknauser og bergvegger ble blant annet kalklavene *Squammarina degelii* (EN, sterkt truet) og *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet, samt den rødlistede kalkbergsmosen småklokkemose *Encalypta vulgaris* (VU, sårbar). På den sørøstre odden ble også kalkbergarten grann stylesopp *Tulostoma brumale* (EN, sterkt truet) funnet med flere delforekomster.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og småfuru, og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og svensk asal *Sorbus intermedia*, ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor og variert, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er meget høyt med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika og sjeldne kalkbergslav og sopp i kategori sterkt truet etter rødliste 2010. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning fra friluftsliv med delvis sterk slitasje og forsøpling trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A, også utløst av forekomst av sterkt truede arter i henhold til gjeldende faktaark.

Kalvøya, nordøst for Badebukta

ID:	NIOAK64
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 86033, 39398 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,7 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	19.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger øverst i bakken ovenfor gress-sletta nordøst for Badebukta på vestsiden av Kalvøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Spredte trær og busker med hengebjørk *Betula pendula*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, lind *Tilia cordata* og kanelrose *Rosa majalis* inngår, særlig i midtparti der bare en smal sone skiller to åpne delarealer.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet), finnes med flere forekomster. En populasjon med kalkgrønnaks *Brachypodium pinnatum* finnes også i den vestre delen. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, strandløk *Allium vineale*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, dunhavre *Avenula pubescens*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmore *Potentilla argentea*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*.

En liten forekomst med malurt *Artemisia absinthium* ble notert i tillegg til arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, harekløver *Trifolium arvense* og gullkløver *Trifolium aureum*. Noe ugraspreg med blant annet bringebær *Rubus idaeus* og stormaure *Galium mollugo*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter og rydding av buskas ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, men med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet utløser verdi A.

Kalvøya, vest for husmannsplassen

ID:	NIOAK65
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 85993, 39543 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,2 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	22.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på gjengrodd knauser på sørsiden av gress-sletta sør for brua på Kalvøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Lokaliteten har bare mindre partier sentralt med åpen kalkmark og er sterkt gjengrodd med små furu (trolig begunstiget av nedbørrike somre). Ellers inngår hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og gran *Picea abies*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er relativt artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes spredt over hele arealet. Andre registrerte kalkmarksarter var åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, nakkebær *Fragaria viridis*, prikkperikum

Hypericum perforatum, bergmynte *Origanum vulgare*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmyre *Potentilla argentea* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, kjerteløyentrøst *Euphrasia stricta*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, engfrytle *Luzula multiflora*, harekløver *Trifolium arvense*, gullkløver *Trifolium aureum*, legeveronika *Veronica officinalis*, skogfiol *Viola riviniana* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er sterkt furuoppslag, som ifølge lokalkjente vokste opp etter nedbørrike somre for noen år siden.

Fremmede arter:

Blåhegg *Amelanchier spicata* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov og rydding av tresjikt.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er ikke spesielt høyt, men det finnes flere sjeldne arter og det er en bra populasjon av blant annet aksveronika og knollmjørdurt. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Gjengroing og middels arts mangfold trekker ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser verdi A.

Kalvøya, langs grusvei, vest for husmannsplassen

ID: NIOAK66
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 86054, 39543 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 0,2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 22.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten er en liten grunn kalkknaus omgitt av mjørdurt på vestsiden av grusveien ved huset sentralt på Kalvøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet.

Artsmangfold:

Lokaliteten er en liten rest med naturlig vegetasjon som er i ferd med å gro helt igjen med mjørdurt og andre høyvokste, nitrogenelskende arter som har slått seg voldsomt opp på de gamle engene rundt den

tidligere husmannsplassen. Vegetasjonen er artsfattig og er tatt med primært fordi det er en liten populasjon med aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet), samt kalkmarksplanter som åkermåne *Agrimonia eupatoria*, gulmaure *Galium verum*, bergmynte *Origanum vulgare* og hjorterot *Seseli libanotis*. Andre registrerte arter var ryllik *Achillea millefolium*, engkvein *Agrostis capillaris*, markjordbær *Fragaria vesca*, skogstorkenebb *Geranium sylvaticum*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, engfrytle *Luzula multiflora*, gullkløver *Trifolium aureum*, rødkløver *Trifolium pratense*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* og fuglevikke *Vicia cracca*. Ruderatarter som hundegras *Dactylis glomerata*, rødsvingel *Festuca rubra*, mjødukt *Filipendula ulmaria*, stormaure *Galium mollugo*, gulflatbelg *Lathyrus pratensis*, lintorskemunn *Linaria vulgaris* og bringebær *Rubus idaeus* kommer inn fra kantene.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av gjengroing med nitrofile arter.

Fremmede arter:

Ingen notert.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av gjengroingsarter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er en liten rest av tidligere kalkmarksvegetasjon. Artsfattig, men med en forekomst med aksveronika, som er sterkt truet. Dette utløser verdi A i følge kriterier for verdisetting på revidert faktaark.

Kalvøya, sør for Bikkjebukta 1

ID: NIOAK67
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 86228, 39719 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: C
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 0,2 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 22.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger sør for Bikkjebukta rett nord for der scenen sto på Kalvøyafestivalen i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Området er preget av gjengroing med en del busker og småtrær og bare mindre partier med grunnlendt mark er synlig. Muligens har området heller vært naturbeitemark tidligere, da det gikk dyr på Kalvøya. Spredte trær og busker vesentlig langs kanten med hengebjørk *Betula pendula*, sommereik *Quercus robur*, rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa*, kanelrose *Rosa majalis* og bustnype *Rosa mollis* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik tatt i betraktning lite areal og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Den rødlistede karplanten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) finnes innen lokaliteten sammen med kalkmarksarter som åkermåne *Agrimonia eupatoria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, fingerstarr *Carex digitata*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, rødknapp *Knautia arvensis*, bergmynte *Origanum vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmaure *Potentilla argentea*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, knollerteknapp *Lathyrus linifolius*, skogkløver *Trifolium medium* og tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt påvirket av fremmede arter, men mest preget av gjengroing med buskas og småtrær samt en del ruderatarter.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov. Vurdere rydding av trær og busker langs kantene.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk middels rikt artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Rødlisteartene knollmjørdurt og alm ble notert. Gjengroingspreg trekker litt ned, og lokaliteten gis verdi C.

Kalvøya, sør for Bikkjebukta 2

ID:	NIOAK68
Kommune:	Bærum
Posisjon:	NM 86288, 39698 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,8 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	22.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger sør for Bikkjebukta rett sørøst for der scenen sto på Kalvøyafestivalen i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Området er preget av gjengroing med høyvokste gras og urter og bare mindre partier med grunnlendt mark er synlig. Muligens har området heller vært naturbeitemark tidligere, da det gikk dyr på Kalvøya. Spredte trær og busker vesentlig langs kanten med hengebjørk *Betula pendula*, ask *Fraxinus*

excelsior (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, lind *Tilia cordata*, einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa* og kanelrose *Rosa majalis* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene dragehode *Dracocephalum ruyschiana* (VU, sårbar), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes innen lokaliteten. Andre registrerte kalkmarksarter var åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, fingerstarr *Carex digitata*, kransmynte *Clinopodium vulgare*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som markjordbær *Fragaria vesca*, smørbutikk *Hylotelephium maximum*, harekløver *Trifolium arvense*, gullkløver *Trifolium aureum*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt påvirket av fremmede arter, men mest preget av gjengroing med høyvokste urter og gras.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, svensk asal *Sorbus intermedia* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov. Vurdere sein slått med fjerning av høy og rydding av trær og busker langs kantene.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika og den prioriterte arten dragehode. Gjengroingspreg trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser verdi A.

Kalvøykalven

ID: NIOAK69
Kommune: Bærum
Posisjon: NM 86145, 39194 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 1,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 18.08.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter hele den lille holmen på sørvestsiden av Kalvøya i Bærum kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Vegetasjonen er sparsom og lavvokst, mye av arealet er mose-lavdekt berg, med knausevegetasjon. Et par småtrær med furu *Pinus sylvestris* og alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er glissen, men inneholder mange arter typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergispel *Cotoneaster integerrimus*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmyre *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og lodnebregne *Woodsia ilvensis*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum* og tirlunge *Lotus corniculatus* registrert. På kalkberg ble blant annet kalkbergslaven *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet) funnet, og tidligere er *Thyrea confusa* (VU, sårbar) samlet på holmen.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og kanadagullris *Solidago canadensis* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Ingen spesielle.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, og det er flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika og sjeldne kalkbergslav i kategori sterkt truet. Samlet gir dette verdi A.

Ildjernet, Vestodden

ID: NIOAK70
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 91490, 34893 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 6,1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter den langstrakte kalkryggen som strekker seg ut på tangen på sørvestspissen av Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Kalkbergene dominerer nær sjøen, dels med bratte og høye relativt bratte kalkvegger. Midtre del av ryggen har grunnlendt kalkmarksvegetasjon, i ytre deler mot sør dels fuglebeitet med og bergknappsamfunn. Spredte busker og trær inngår med furu *Pinus sylvestris*, morell *Prunus avium*, rognasal *Sorbus hybrida*, einer *Juniperus communis* og geitved *Rhamnus catharticus*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), og mye av både knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, harekløver *Trifolium arvense* og bakkeveronika *Veronica arvensis* registrert. På kalkbergene ble *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av fremmede arter, og litt fuglebeitet, men lite slitt av ferdsel.

Fremmede arter:

Gråodre *Alyssum alyssoides*, asparges *Asparagus officinalis*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, bulkemispel *Cotoneaster bullatus*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, strandsteinkløver *Melilotus latissimus* og gravbergknapp *Phedimus spurius* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav én er sterkt truet, finnes også. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Ildjernet, sørskrenten

ID: NIOAK71
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 91788, 35078 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Fremmede arter
Areal: 11,7 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter sørskrenten av Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Den domineres av høye og markerte, skrånende kalkberg på hele øyas sørside. I tillegg inngår kalkklipper på odden mot sørøst opp mot fergekaia. I øvre del av kalkskrenten avgrensnes lokaliteten mot hyttetomter, men deler av naturtomter er tatt med. Skrenten består dels av nakent berg, dels av kortvokst knausvegetasjon med blant annet bergknappsamfunn, mens de øvre delene har typisk grunnlendt kalkmarksvegetasjon. Små grusstrender. Spredte busker og trær inngår med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), gran *Picea abies*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, bergasal *Sorbus rupicola*, slåpetorn *Prunus spinosa*, geitved *Rhamnus catharticus* og alperips *Ribes alpinum*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Liguster er mest sannsynlig forvillet. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, åkermåne *Agrimonia eupatoria*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blåveis *Hepatica nobilis*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som gulaks *Anthoxanthum odoratum*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*,

tirlunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, skogkløver *Trifolium medium*, bakkeveronika *Veronica arvensis* og tofrøvikke *Vicia hirsuta* registrert. På kalkbergene ble *Thyrea confusa* (VU, sårbar) funnet flere steder med bra forekomster.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er en del preget av fremmede arter, diverse busker i øvre del, gravbergknapp og takløk i kalkskrenten. Noen stier ned til brygger, men ellers lite slitt av ferdsel (bratt og ulendt).

Fremmede arter:

Sibirlønn *Acer ginnala*, asparges *Asparagus officinalis*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, fjærnellik *Dianthus plumarius*, markkarse *Lepidium campestre*, moskuskattost *Malva moschata*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, stormure *Potentilla recta*, stikkelsbær *Ribes uva-crispa*, rynkerose *Rosa rugosa*, takløk *Sempervivum tectorum*, klustersvineblom *Senecio viscosus* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er meget stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav en er sterkt truet, finnes også. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Særpreget er det store arealet med svært grunnlendt, alvarlignende skråberg. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Ildjernet, nordsiden av sti vest for Nordbukta

ID:	NIOAK72
Kommune:	Nesodden
Posisjon:	NM 91704, 35181 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Fremmede arter
Areal:	1,7 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk:	12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en sørvendt skråning på nordsiden av stien som går fra Nordbukta og vestover på Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Området strekker seg opp mot hytte og er dels tilvokst med spredte busker og trær, blant annet ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet) og furu *Pinus sylvestris*, samt einer *Juniperus communis*. Innslag av ruderarter langs sti spesielt.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernestistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, vill-lin *Linum catharticum*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som prestekrage *Leucanthemum vulgare*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium*, engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av fremmede arter, og med tydelig ruderatpreg. Rydding av busker i deler av arealet.

Fremmede arter:

Sølvarve *Cerastium tomentosum*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, fjærellik *Dianthus plumarius*, vårpengeurt *Noccaea caerulea*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, kanadagullris *Solidago canadensis* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et ganske typisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav en er sterkt truet, finnes også. Påvirkning trekker ned, men forekomst av sterkt truet art gir verdi til A i henhold til faktaark.

Ildjernet, knauser langs sti på vestsiden

ID:	NIOAK73
Kommune:	Nesodden
Posisjon:	NM 91597, 35093 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	C
Mulige trusler:	Fremmede arter
Areal:	1 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk:	12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter knauser og tørrenger på begge sider av stien på vestsiden av Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Dette er små arealer på knauser på naturhyttetomter.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Mest interessant var forekomsten av rødlistearten knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet). Andre registrerte kalkmarksarter var rundbelg *Anthyllis vulneraria*, enghavre *Avenula pratensis*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, sølvmure *Potentilla argentea*, bergmynte *Origanum vulgare*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av fremmede arter.

Fremmede arter:

Asparges *Asparagus officinalis* og sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er en liten restlokalitet på hyttetomter, men har typisk kalkmarksvegetasjon på små knauser. Artsmangfoldet er middels, og det forekommer flere sjeldne arter, blant annet den rødlistede kalkmarksarten (etter rødliste 2010) knollmjørdurt. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til C.

Ildjernet, rygg på nordsiden

ID:	NIOAK74
Kommune:	Nesodden
Posisjon:	NM 91640, 35206 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	5,2 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk:	12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter den langstrakte kalkryggen som ligger på nordre del av Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Dette er grunnlendt kalkmarksvegetasjon avgrenset av hyttetomter på begge sider av stien som går langs kalkryggen. Spredte busker og trær inngår men det er også ryddet en del buskas. Litt furu *Pinus sylvestris*, einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa*, geitved *Rhamnus catharticus* og rognasal *Sorbus hybrida* ble notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blåveis *Hepatica nobilis*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, marianøkleblom *Primula veris*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, skogkløver *Trifolium medium*, engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av fremmede arter og ferdsel.

Fremmede arter:

Grådadre *Alyssum alyssoides*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, sypressvortemelk *Euphorbia cyparissias*, fagerfredløs *Lysimachia punctata* og syrin *Syringa vulgaris* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav én er sterkt truet, finnes også. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Ildjernet, odde nordvest

ID: NIOAK75
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 91505, 35108 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 2,6 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter den nordvestre odden på Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Kalkbergene finnes nærmest sjøen, men det meste av arealet er grunnlendt kalkmarksvegetasjon på begge sider av sti ned mot hytte som ligger på odden. Spredte busker og trær inngår med einer *Juniperus communis*, furu *Pinus sylvestris*, rognasal *Sorbus hybrida*, alperips *Ribes alpinum*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). I tillegg finnes liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet), men her trolig forvillet eller plantet. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, markmalurt *Artemisia campestris*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, harekløver *Trifolium arvense* og legeveronika *Veronica officinalis* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av fremmede arter.

Fremmede arter:

Sølvmore *Cerastium tomentosum*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, gravbergknapp *Phedimus spurius* og rynkerose *Rosa rugosa* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er relativt stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav en er sterkt truet, finnes også. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Lindholmen ved Ildjernet

ID:	NIOAK76
Kommune:	Nesodden
Posisjon:	NM 91519, 35301 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	10,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk:	12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter Lindholemn på nordsiden av Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Kalkbergene dominerer nær sjøen rundt hele odden, men små knauser og skrenter finnes også. Arealmessig dominerer grunnlendt kalkmarksvegetasjon, litt sand- og grusstrand finnes også. Relativt åpen vegetasjon bortsett fra rundt hytta, spisslønn *Acer platanoides* ble notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene smånøkkel *Androsace septentrionalis* (NT, nær truet), stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet), nikkesmelle *Silene nutans* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Liguster er her trolig forvillet eller plantet. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, nakkebær *Fragaria viridis*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, vill-lin *Linum catharticum*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, grå sølvmure *Potentilla neglecta*, harekløver *Trifolium arvense* og skogkløver *Trifolium medium* registrert. På kalkbergene ble de rødlistede kalkbergsartene kalkskiferlav *Lobothallia radiosa* og *Squamarina cartilaginea* funnet, begge truet (VU, sårbar).F

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er preget av fremmede arter, blant annet mye fjærnellik. Videre finnes strandplanten strandkarse, en art som er i spredning på havstrand.

Fremmede arter:

Grasløk *Allium schoenoprasum* ssp. *schoenoprasum*, asparges *Asparagus officinalis*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, fjærnellik *Dianthus plumarius*, ormehode *Echium vulgare*, strandkarse *Lepidium latifolium*, moskuskattost *Malva moschata*, hvitsteinkløver *Melilotus albus*, gravbergknapp *Phedimus spurius*, balsampoppel *Populus balsamifera*, rynkerose *Rosa rugosa*, takløk *Sempervivum tectorum* og gravmyrt *Vinca minor* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter, rydding av småtrær i forståelse med grunneier.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav en er sterkt truet, finnes også. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Ildjernet, Skjæret

ID: NIOAK77
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 91686, 35382 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 2,1 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli, Oddvar Pedersen.
Siste feltsjekk: 12.06.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter Skjæret på nordsiden av Ildjernet i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Kalkbergene dominerer nær sjøen, mens midtpartiet har grunnlendt kalkmarksvegetasjon. Dessuten finnes kalkrik grusstrand. Eple *Malus xdomestica* ble notert, ellers furu *Pinus sylvestris* og steinnype *Rosa canina*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante forekomstene er rødlisteartene smånøkkel *Androsace septentrionalis* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkmarksarter var strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som marinøkkel *Botrychium lunaria*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, prestekrage *Leucanthemum vulgare* og tiriltunge *Lotus corniculatus* registrert. Marinøkkel er sjelden på kalkmark i Indre oslofjord.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er litt preget av fremmede arter og friluftsliv.

Fremmede arter:

Grasløk *Allium schoenoprasum* ssp. *schoenoprasum*, asparges *Asparagus officinalis*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, fjærnellik *Dianthus plumarius*, ormehode *Echium vulgare*, blålin *Linum perenne*, hvitsteinkløver *Melilotus albus* og strandsteinkløver *Melilotus latissimus* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Vurdere fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er middels stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistede kalkmarksarter (etter rødliste 2010), hvorav en er sterkt truet, finnes også. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning trekker litt ned. Samlet vurderes verdi til A.

Søndre Langøya, sørøstre odde

ID: NIOAK78
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 96703, 38283 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 10,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 08.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter odden sørøst på Søndre Langøya i Nesodden kommune. Den strekker seg fra fergekaia og rundt hele odden. Berggrunnen består av skifer med lag av kalkstein og sandstein, knollekalk og kalkrik sandstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Spredte trær og busker med ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, rognasal *Sorbus hybrida*, bergasal *Sorbus rupicola*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), einer *Juniperus communis*, slåpetorn *Prunus spinosa* og geitved *Rhamnus catharticus* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene stjernetistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet), sølvasal *Sorbus aria* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet), finnes med flere forekomster. Liguster er sannsynligvis forvillet fra plantede busker. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blåveis *Hepatica nobilis*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisorre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og bakketimian *Thymus pulegioides*. I tillegg ble arter som lodnefaks *Bromus hordeaceus*, fagerklokke *Campanula persicifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, rødkjeks *Torilis japonica*, harekløver *Trifolium arvense*, skogkløver *Trifolium medium* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert. På kalkknauser ble blant annet *Squamarina cartilaginea* (VU, sårbar),

Squamarina degelii (EN, sterkt truet), *Synalissa symphorea* og kalkskiferlav *Lobothallia radiosa* (VU, sårbar) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker spesielt i indre del. Ytre deler på odden er tydelig preget slitasje fra friluftsliv og flere stier går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, ormehode *Echium vulgare* og svensk asal *Sorbus intermedia* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er meget høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika som er sterkt truet etter rødliste for 2010 og sjeldne kalkbergslav, også inkludert sterkt truet art. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkningen trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, samt artsrikhet og variasjon, utløser verdi A.

Søndre Langøya, knaus ved kalkbrudd nær fergekaia

ID: NIOAK79
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 96574, 38270 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Gjengroing
Areal: 0,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 08.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter en liten kalkknaus ved et gammelt kalkbrudd rett sørvest for fergekaia på Søndre Langøya i Nesodden kommune. Den er adskilt fra en større lokalitet med åpne, grunnlendt kalkmark på odden mot sørøst av et lite parti med kalkfuruskog. Berggrunnen består av skifer med lag av kalkstein og sandstein og knollekalk (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingen B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Spredte trær og busker med små furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia* og geitved *Rhamnus catharticus* inngår.

Artsmangfold:

Lokaliteten er liten og relativt få, men typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark ble notert. De rødlistede karplantene knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata*

(EN, sterkt truet) forekommer og var hovedgrunnen til avgrensning av lokaliteten. Andre registrerte kalkmarksarter var rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, gulmaure *Galium verum*, bergmynte *Origanum vulgare*, flatrapp *Poa compressa*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble arter som registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er lite påvirket bortsett fra det gamle steinbruddet, og gjengroing med furu.

Fremmede arter:

Ingen ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av småfuru.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er liten, men har forekomster av den sterkt truede arten aksveronika (etter rødliste fra 2010), I tillegg forekommer en del typiske og til dels sjeldne kalkmarksarter, som hjorterot. Forekomst av aksveronika, som er sterkt truet, utløser verdi A.

Søndre Langøya, sørskrenten

ID:	NIOAK80
Kommune:	Nesodden
Posisjon:	NM 96432, 38083 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	13,8 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	08.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter nedre deler av sørskrenten mellom fjorden og skogen overfor på Søndre Langøya i Nesodden kommune. Dette er mer upåvirkede, bratte arealer mellom de mer slitte badeplassene på oddene på øst- og vestsiden. Berggrunnen består av skifer med lag av kalkstein og sandstein, knollekalk og kalkrik sandstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Det er en gradvis overgang mot kalkfuruskog med høyt innslag av edelløvtrær lenger opp i skrenten. Spredte trær og busker med blant annet ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), slåpetorn *Prunus spinosa* og geitved *Rhamnus catharticus* inngår. Området er bratt og berggrunnen i skifrig, slik at store deler består av rasmarkslignende skifergrus i veksling med kalkberg. Langs fjorden mindre arealer med kalkrik grusstrand.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene stjerneistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), liguster *Ligustrum vulgare* (NT, nær truet), sølvasal *Sorbus aria* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Liguster er for øvrig trolig forvillet fra plantede forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, vill-løk *Allium oleraceum*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, lakrismjelt *Astragalus glycyphyllos*, enghavre *Avenula pratensis*, dunhavre *Avenula pubescens*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, rødflangre *Epipactis atrorubens*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, flekkgrisøre *Hypochaeris maculata*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmure *Potentilla argentea*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og bakketimian *Thymus pulegioides*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, skogkløver *Trifolium medium* og engtjæreblom *Viscaria vulgaris* registrert. På kalknauser ble blant annet *Lobothallia radiosa* (VU, sårbar) og *Psora globifera* funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er synes lite påvirket av fremmede arter og friluftsliv, trolig fordi det er nokså bratt og ulendt, men en del mindre stier og tråkk går ned til sjøen. Noe sliatsje fra friluftsliv hist og her.

Fremmede arter:

Ormehode *Echium vulgare* ble notert, men sannsynligvis finnes flere forvillede arter.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er stor, og har et opprinnelig preg med åpen, typisk kalkmarksvegetasjon med rikt innslag av ulike busker i veksling med kalkberg. Artsmangfoldet er meget høyt, og det forekommer flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika som er sterkt truet etter rødliste for 2010 og sjeldne kalkbergslav. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Samlet gir dette verdi A.

Søndre Langøya, sørvestre odde

ID:	NIOAK81
Kommune:	Nesodden
Posisjon:	NM 96201, 37980 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	5,3 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	08.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter odden sørvest på Søndre Langøya i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer med lag av kalkstein og sandstein, knollekalk og kalkrik sandstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Spredte trær og busker med blant annet furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, slåpetorn *Prunus spinosa* og geitved *Rhamnus catharticus* inngår.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. De rødlistede karplantene stjerneistel *Carlina vulgaris* (NT, nær truet), svartmispel *Cotoneaster niger* (NT, nær truet), knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet) finnes med flere forekomster. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, engknoppurt *Centaurea jacea*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, gulmaure *Galium verum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. På kalkknauser ble blant annet *Lobothallia radiosa* (VU, sårbar) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og gjengroing med busker i indre del. Ytre deler på odden er sterkt preget slitasje fra friluftsliv og flere stier går gjennom lokaliteten.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* og ormehode *Echium vulgare* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis stor, og har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord, selv om vegetasjonen mange steder er slitt, noen steder er bare grusen igjen. Artsmangfoldet er likevel høyt, og det forekommer flere sjeldne arter, inkludert flere rødlistearter i flere artsgrupper. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkningen trekker ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet etter rødliste for 2010, samt artsrikhet og variasjon, utløser verdi A.

Søndre Langøya, sørvestre odde nord

ID: NIOAK82
Kommune: Nesodden
Posisjon: NM 96186, 38079 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Slitasje, fremmede arter
Areal: 1,6 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 08.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten omfatter neset rett nord for sandstrand på sørvestodden på Søndre Langøya i Nesodden kommune. Berggrunnen består av skifer med lag av kalkstein og sandstein (www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Mesteparten er sterkt tråkkpåvirket grunnlendt kalkmark, mens kalkberg inngår i ytre deler mot sjøen.

Artsmangfold:

Ingen full artsliste ble tatt opp på denne lokaliteten, men den er avgrenset fordi den inneholder mye aksveronika *Veronica spicata*, som er sterkt truet (EN), etter rødliste i 2010.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av friluftsliv med tråkk og slitasje.

Fremmede arter:

Ingen ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Ingen spesielle, dette er areal avsatt til bading.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er en nokså slitt utgave av åpen kalkmark, men er tatt med da det er mye aksveronika, sterkt truet etter rødliste for 2010, der. Dette gir verdi A i henhold til gjeldende faktaark for naturtypen.

Malmøya, Raudskjær

ID: NIOAK83
Kommune: Oslo
Posisjon: NM 98195, 38670 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r): B13 Åpen kalkmark
Utforming(er): B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi: A
Mulige trusler: Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal: 1,3 daa
Undersøkt/kilder: Harald Bratli
Siste feltsjekk: 04.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger ved båthavna på nordspissen av Malmøya i Oslo kommune. Det meste av arealet er privat og avgrenset med gjerde, mens den nordligste halvparten ligger på båthavnas område. Berggrunnen består av kalkstein, tett, småknollet og grovknollet (Rytteråkerformasjonen et. 7a-7b) (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen. Dominerende vegetasjonstype er tørr, meget baserik eng i lavlandet, og kalkrik bergknaus-vegetasjon. Langs sjøen rundt hele odden består lokaliteten av åpne grunnlendte kalkknauser, dels nakent berg, dels med spredt vegetasjon, som gradvis går over i grunnlendt kalkmarksvegetasjon. Spredte småtrær og busker forekommer: ask *Fraxinus excelsior*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra*, berberis *Berberis vulgaris*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus* og liguster *Ligustrum vulgare*. Ask og alm er nær truet (NT) ifølge rødliste for 2010, det sammen gjelder liguster, men forekomsten er trolig forvillet.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene er aksveronika *Veronica spicata* og svartmispel *Cotoneaster niger*, begge rødlistet som henholdsvis sterkt truet (EN) og nær truet (NT). Ellers ble arter som bakkemynte *Acinos arvensis*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, sandarve *Arenaria serpyllifolia*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, sauesvingel *Festuca ovina* og tiriltunge *Lotus corniculatus* registrert. Litt ruderatpreg med blant annet burot *Artemisia vulgaris* og geitrams *Chamerion angustifolium*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av aktiviteten i båthavna, med sliatsje, båter i opplag, etc., men ellers mindre slitt i det private området.

Fremmede arter:

Gravbergknapp *Phedimus spurius* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, men med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika flere steder. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet utløser verdi A.

Malmøya, Skogbakken

ID:	NIOAK84
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 98130, 38370 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal:	1,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	04.07.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger på nordvestsiden av Malmøya i Oslo kommune. Berggrunnen består av skifer, siltig, mørk grå, stedvis med tynne kalkrike soner Skinnerbuktfomasjonen etasje 8a-8b (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet, der sistnevnte type er vanligst, mens kalkbergen preger de ytterste deler mot sjøen. En relativt høy bergvegg med kantkratt på toppen preger nordre del. Åpne naturtyper går gradvis over i krattvegetasjon med spredte trær mot mer sammenhengende kalkfurusskog med en del løvtreinns slag. Av busker og trær ble spisslønn *Acer platanoides*, hassel *Corylus avellana*, furu *Pinus sylvestris*, sommereik *Quercus robur*, rognasal *Sorbus hybrida*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), geitved *Rhamnus catharticus* og alperips *Ribes alpinum* funnet.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene er rødlisteartene svartmispel *Cotoneaster niger*, knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og fagerrogn *Sorbus meinichii*, alle rødlistet som nær truet (NT) i rødliste for 2010. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, blåveis *Hepatica nobilis*, hårsveve *Hieracium pilosella*, rødknapp *Knautia arvensis*, vill-lin *Linum catharticum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flattrapp *Poa compressa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album* og bakkefiol *Viola collina*. I tillegg ble arter som kattedot *Antennaria dioica*, melbær *Arctostaphylos uva-ursi*, kornstarr *Carex panicea*, sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, prestekrage *Leucanthemum vulgare*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, engfrytle *Luzula multiflora*, gjeldkarve *Pimpinella saxifraga*, rødkjeks *Torilis japonica* og skogkløver *Trifolium medium* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter og slitasje fra friluftsliv.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, gullregn *Laburnum anagyroides* og gravbergknapp *Phedimus spurius* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, men med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert: svartmispel, knollmjørdurt fagerrogn og alm flere steder. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, men samlet vurderes verdi til viktig (B).

Frognerkilen, langs Dronning Blancas vei

ID:	NIOAK85
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 94346, 43289 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Utbygging, slitasje, fremmede arter
Areal:	0,9 daa
Undersøkt/kilder:	Harald Bratli
Siste feltsjekk:	05.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus".

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger innerst i Frognerkilen ved båthavna på vestre side mellom sjøen og Dronning Blancas vei i Oslo kommune. Berggrunnen består av knollekalk (et. 4aβ) (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Kalkbergene preger de ytre deler mot sjøen, blant annet et relativt stor bergvegg som går mer eller mindre rett i sjøen. Ovenfor denne finnes grunnlendt kalkmarksvegetasjon som går over i en liten skogteig med edelløvtrær. Mot båthavna tørr plen med innslag av kalkmarksplanter nærmest lokaliteten. Langs sjøen grusstrand med spredte strandengplanter og et takrørbestand. Spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), slåpetorn *Prunus spinosa* og kanelrose *Rosa majalis* ble notert i tre- og busksjikt.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er middels artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Under skrenten vokser den nær truede arten blåbringebær *Rubus caesius*. En sørøstlig art som er ganske sjelden i Indre Oslofjord. Blant de mest interessante artene ellers er knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* og aksveronika *Veronica spicata*, begge rødlistet som henholdsvis nær truet (NT) og sterkt truet (EN) i 2010. Andre registrerte kalkmarksarter var åkermåne *Agrimonia eupatoria*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla*

glaucescens, vill-løk *Allium oleraceum*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, nakkebær *Fragaria viridis*, hvitmaure *Galium boreale*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjempe *Plantago media*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, hvitbergknapp *Sedum album* og hjorterot *Seseli libanotis*. I tillegg ble blant annet sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus* og skogkløver *Trifolium medium* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv rundt benk på toppen. Søppel og skrot i strandkanten.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus*, blankmispel *Cotoneaster lucidus*, strandsteinkløver *Melilotus altissimus*, rynkerose *Rosa rugosa*, og klistersvineblom *Senecio viscosus* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika, flere steder. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og middels arts mangfold trekker litt ned, men forekomst av aksveronika, som er sterkt truet utløser verdi A i henhold til gjeldende faktaark.

Bygdøy, nord for Rodeløkken

ID:	BN00064654
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 94477, 43188 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,7 daa
Undersøkt/kilder:	Bendiksen et al. (2005), Harald Bratli
Siste feltsjekk:	05.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten er tidligere kartlagt av Kristina Bjureke og omtalt av Bendiksen et al. (2005), og senere lagt inn i naturbase som kalkrikt strandberg. I forbindelse med prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus" ble lokaliteten gjenoppsøkt og lokalitetsgrenser og beskrivelse justert, samt naturtype endret i henhold til reviderte faktaark av NINA i 2014.

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger innerst i Frognerkilen nord for Rodeløkken i Oslo kommune mellom fulldyrka beite og sjøen. Berggrunnen består av skifer og kalkstein i veksling, samt knollekalk (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Svakt skrånende kalkberg preger de ytre deler mot sjøen. Innenfor disse på andre siden av tursti som går gjennom lokaliteten finnes grunnlendt kalkmarksvegetasjon med spredte løvtrær og enkelte busker. Lokaliteten avgrenses ved gjerde mot beitemarka til Kongsgården. Langs sjøen grusstrand med spredte strandengplanter og mot nordvest et stort takrørbestand. Spredte trær med spisslønn *Acer platanoides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), furu *Pinus sylvestris* og alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet).

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene er smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet), aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Tidligere er også smånøkkel *Androsace septentrionalis* (NT, nær truet) funnet på bergene. Andre registrerte kalkmarksarter var bakkemynte *Acinos arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, enghavre *Avenula pratensis*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, prikkperikum *Hypericum perforatum*, dunkjemppe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakketimian *Thymus pulegioides*. I tillegg ble blant annet sauesvingel *Festuca ovina*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tirltunge *Lotus corniculatus* registrert.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, og litt slitasje fra stien. Søppel og skrot i strandkanten.

Fremmede arter:

Blåhegg *Amelanchier spicata*, vinterkarse *Barbarea vulgaris* og strandsteinkløver *Melilotus altissimus* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter, passe på at stien gjennom lokaliteten ikke utvides. Gjengroingstendenser i vegetasjonen mot beitet. Trolig har hele området vært beitemark tidligere.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, blant annet aksveronika og smaltimotei. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning og lite areal trekker litt ned, men forekomst av sterkt truede arter utløser verdi A.

Bygdøy, nordøst for Rodeløkken

ID:	NIOAK86
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 94559, 43169 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	B
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,8 daa
Undersøkt/kilder:	Bendiksen et al. (2005), Harald Bratli
Siste feltsjekk:	05.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Den var tidligere en del av en større lokalitet med

sørvendte berg og rasmarker (BN00064674) lagt inn i Naturbase på basis av beskrivelser i Bendiksen et al. (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger nord for Rodeløkken på Bygdøy i Oslo kommune. Berggrunnen består av knollekalk (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Svakt skrånende kalkberg preger de ytre deler mot sjøen. Innenfor disse finnes grunnlendt kalkmarksvegetasjon som gradvis går over i kantvegetasjon med busker i overgang mot edelløvskog. Langs sjøen grusstrand med spredte strandengplanter og mot sør et takrørbestand. Av trær og busker ble ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) og kanelrose *Rosa majalis* notert.

Artsmangfold:

Vegetasjonen er artsrik og med flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark. Blant de mest interessante artene er knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Andre registrerte kalkberg- og kalkmarksarter var bakkemynte *Acinus arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, strandløk *Allium vineale*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, markmalurt *Artemisia campestris*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, hjertegras *Briza media*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* og lodnebreagne *Woodsia ilvensis*. Fra tidligere er trefingersildre *Saxifraga tridactylites*, smånøkkel *Androsace septentrionalis* og fjell-lodnebreagne *Woodsia alpina* funnet. Smånøkkel er en nær truet art (NT) etter rødliste for 2010. I tillegg ble arter som blant annet sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus* og skogkløver *Trifolium medium* registrert. På kalkbergene ble kalkbergslavene *Squamariana cartilaginea* (VU, sårbar) og *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet) funnet, samt kalkbergsmosen småklokkemose *Encalypta vulgaris* (VU, sårbar). Her finnes også grann styltesopp *Tulostoma brumale*, som er sterkt truet (EN). Nordvendte kalkberg på odden lengst nord mer moserike med blant annet labbmose *Rhytidium rugosum*.

Bruk, tilstand og påvirkning:

En tursti går gjennom lokaliteten. På svabergene mot sjøen er det også en del slitasje fra friluftsliv. Ellers er lokaliteten påvirket av fremmede arter, og gjengroing med busker. Søppel og skrot i strandkanten.

Fremmede arter:

Blåhegg *Amelanchier spicata*, vinterkarse *Barbarea vulgaris*, sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er forholdsvis liten, men har et karakteristisk artsutvalg for naturtypen i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter i kategori sterkt truet ble notert flere steder. Vegetasjonen er typisk for naturtypen i Indre Oslofjord. Påvirkning fra fremmede arter trekker litt ned, men forekomst av sterkt truede arter utløser verdi A.

Bygdøy, øst for Rodeløkken

ID:	NIOAK87
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 94604, 43031 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	2,2 daa
Undersøkt/kilder:	Bendiksen et al. (2005), Harald Bratli
Siste feltsjekk:	06.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Den var tidligere en del av en større heterogen lokalitet med sørvendte berg og rasmarker (BN00064674) lagt inn i Naturbase på basis av beskrivelser i Bendiksen et al. (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger øst for Rodeløkken på Bygdøy i Oslo kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Svakt skrånende kalkberg preger de ytre deler mot sjøen. Innenfor disse på begge sider av en tursti som går gjennom lokaliteten finnes grunnlendt kalkmarksvegetasjon med spredte løvtrær og enkelte busker. Lokaliteten inngår dels i et beite til Kongsgården og en artsrik kalktørrang mot skogen ovenfor vertikale kalkberg var tydelig beitepåvirket. Langs sjøen grusstrand med spredte strandengplanter og mot nordvest et stort takrørbestand. Markerte kalkklipper mot sør ved sjøen flere steder, også skyggefulle, moserike østvendte kalkberg. Det var en gradvis overgang mellom åpen vegetasjon og hagemarkpreget, beitet edelløvskog. Spredt i lokaliteten står spisslønn *Acer platanoides*, gråor *Alnus incana*, hengebjørk *Betula pendula*, hassel *Corylus avellana*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), eple *Malus domestica*, furu *Pinus sylvestris*, rogn *Sorbus aucuparia*, alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet), leddved *Lonicera xylosteum*, geitved *Rhamnus catharticus* og kanelrose *Rosa majalis*,

Artsmangfold:

Vegetasjonen har flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark og kalkberg. Blant de mest interessante artene er knollmjørdurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet) og aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Bendiksen et al. (2005) angir også lodneperikum *Hypericum hirsutum* og krattalant *Inula salicina* fra dette området. Andre registrerte kalkberg- og kalkmarksarter er bakkemynte *Acinos arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, engknoppurt *Centaurea jacea*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, hårsveve *Hieracium pilosella*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, flatrapp *Poa compressa*, kantkonvall *Polygonatum odoratum*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis*, bakkefiol *Viola collina* og lodnebregne *Woodsia ilvensis*. I tillegg ble arter som sauesvingel *Festuca ovina*, markjordbær *Fragaria vesca*, aurikkelsveve *Hieracium lactucella*, smørbukk *Hylotelephium maximum*, tiriltunge *Lotus corniculatus*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys* og stemorsblom *Viola tricolor* registrert. I det beitede arealet mot vest ble spiss vokssopp *Hygrocybe acutoconica* funnet. Beitearealet var sterkt dominert av dunkjempe. På kalkbergene ytterst mot fjorden ble kalkbergslav som *Squamarina degelii* (EN, sterkt truet i rødliste for 2010), *Synalissa symphorea* og *Thyrea confusa* (VU, sårbar i rødliste for

2010) funnet (små populasjoner), samt småklokkemose *Encalypta vulgaris* (VU, sårbar i rødliste for 2010).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv på svabergene og langs stien. Området er dels beitet og de vestligste delene inn mot hagemarkpreget edelløvsskog var ganske hardt nedbeitet.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er relativt liten, men har et karakteristisk artsutvalg for kalkberg- og åpen, naturlig kalkmark i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, både direkte på kalkberg og i åpen, naturlig kalkmark. Påvirkning trekker litt ned, men forekomst av sterkt truede arter utløser uansett verdi A i henhold til gjeldende faktaark.

Bygdøy, sørøst for Rodeløkken

ID:	NIOAK88
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 94622, 42934 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	1,4 daa
Undersøkt/kilder:	Bendiksen et al. (2005), Harald Bratli
Siste feltsjekk:	06.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Den var tidligere en del av en større heterogen lokalitet med rik edelløvsskog (BN00064675) lagt inn i Naturbase på basis av beskrivelser i Bendiksen et al. (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger sørøst for Rodeløkken på Bygdøy i Oslo kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Svakt skrånende kalkberg preger de ytre deler mot sjøen, lengst øst på østsiden av tursti. Vest for turstien domineres lokaliteten av en mer enn 10 meter høy, loddrett og meget markert kalkbergsvegg. På toppen av denne dels beitet åpen kalkmarksvegetasjon som en smal kile inn i hagemarkspreget alm-lindeskog. Langs sjøen grusstrand med spredte strandengplanter. Spredt i lokaliteten står blant annet spisslønn *Acer platanooides*, ask *Fraxinus excelsior* (NT, nær truet), alm *Ulmus glabra* (NT, nær truet) og bustnype *Rosa mollis*.

Artsmangfold:

Vegetasjonen har flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark og kalkberg. Blant de mest interessante artene er knollmjøddurt *Filipendula vulgaris* (NT, nær truet), smaltimotei *Phleum phleoides* (EN, sterkt truet), aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Smaltimotei og knollmjøddurt står på kanten av kalkklippen, rikest fertile i ubeitete areal utenfor gjerde. Av kalkmarksplanter ble bakkemynte *Acinos arvensis*, fløyelsmarikåpe *Alchemilla glaucescens*, rundbelg *Anthyllis vulneraria*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, murburkne *Asplenium ruta-muraria*, svartburkne *Asplenium trichomanes*, enghavre *Avenula pratensis*, berberis *Berberis vulgaris*, fingerstarr *Carex digitata*, fagerknoppurt *Centaurea scabiosa*, liljekonvall *Convallaria majalis*, dvergmispel *Cotoneaster integerrimus*, nakkebær *Fragaria viridis*, gulmaure *Galium verum*, blodstorkenebb *Geranium sanguineum*, bergmynte *Origanum vulgare*, dunkjempe *Plantago media*, flatrapp *Poa compressa*, sølvmore *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, bitterbergknapp *Sedum acre*, hvitbergknapp *Sedum album*, hjorterot *Seseli libanotis* observert. I tillegg ble arter som blåklokke *Campanula rotundifolia*, sauesvingel *Festuca ovina* og tiriltunge *Lotus corniculatus* registrert. Kalkbergene ytterst mot fjorden er ganske slitte, men litt aksveronika forekommer. På den loddrette kalkveggen er kalkbergslav som skålglye *Enchylium polycarpon*, *Synalissa symphorea* og *Thyrea confusa* (VU, sårbar i rødliste for 2010) funnet (sistnevnte funnet første gang i 1996, Herb O L-40386). Videre finnes småklokkemose *Encalypta vulgaris* (VU, sårbar i rødliste for 2010). På bergveggen er også pyramidemose *Pyramidula tetragona* funnet, som ny for Norge (Høitomt 2012).

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter, gjengroing med busker og slitasje fra friluftsliv på svabergene og langs stien.

Fremmede arter:

Sprikemispel *Cotoneaster divaricatus* og blankmispel *Cotoneaster lucidus* ble sett.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten har et relativt lite areal, men domineres av en meget markert, loddrett kalkbergsvegg. Lokaliteten har et karakteristisk artsutvalg for kalkberg- og åpen, naturlig kalkmark i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er høyt, og med flere sjeldne arter. Flere rødlistearter ble notert, både direkte på kalkberg og i åpen, naturlig kalkmark. Påvirkning trekker litt ned, men forekomst av sterkt truede arter utløser uansett verdi A i henhold til gjeldende faktaark.

Bygdøy, sør for Rodeløkken

ID:	NIOAK89
Kommune:	Oslo
Posisjon:	NM 94604, 42837 (ca. sentralpunkt)
Naturtype(r):	B13 Åpen kalkmark
Utforming(er):	B1301 Kalkberg i Oslofeltet, B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet
Verdi:	A
Mulige trusler:	Slitasje, fremmede arter
Areal:	0,4 daa
Undersøkt/kilder:	Bendixsen et al. (2005), Harald Bratli
Siste feltsjekk:	06.09.2014

Områdebeskrivelse:

Innledning:

Lokaliteten ble kartlagt av NINA i 2014 i prosjektet "Kartlegging av naturtypen åpen kalkmark og den prioriterte arten dragehode i Oslo og Akershus". Den var tidligere en del av en større heterogen lokalitet

med rik edelløvskog (BN00064662) lagt inn i Naturbase på basis av beskrivelser i Bendiksen et al. (2005).

Beliggenhet og naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger sør for Rodeløkken på Bygdøy i Oslo kommune. Berggrunnen består av kalkstein, skifer og knollekalk (se www.ngu.no). Lokaliteten ligger i boreonemoral vegetasjonssone og overgangsseksjonen (Moen 1998).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Lokaliteten består av naturtypen B13 Åpen kalkmark med utformingene B1301 Kalkberg i Oslofeltet, og B1302 Grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Svakt skrånende kalkberg med småskrenter preger de ytre deler mot sjøen. Innenfor disse beitet åpen kalkmarksvegetasjon inn mot hagemarkspreget edelløvskog. Langs sjøen grusstrand med spredte strandengplanter.

Artsmangfold:

Vegetasjonen har flere typiske arter for åpen, grunnlendt kalkmark og kalkberg. Blant de mest interessante artene er aksveronika *Veronica spicata* (EN, sterkt truet). Eller ble kalkmarksarter som bakkemynte *Acinos arvensis*, bergskrinneblom *Arabis hirsuta*, markmalurt *Artemisia campestris*, berberis *Berberis vulgaris*, gulmaure *Galium verum*, dunkjempe *Plantago media*, fjellrapp *Poa alpina*, sølvmure *Potentilla argentea*, knoppsmåarve *Sagina nodosa*, og hvitbergknapp *Sedum album* funnet. I tillegg ble arter som ryllik *Achillea millefolium*, engkvein *Agrostis capillaris*, blåklokke *Campanula rotundifolia*, sauesvingel *Festuca ovina*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, engrapp *Poa pratensis*, blåkoll *Prunella vulgaris*, engsoleie *Ranunculus acris*, krypssoleie *Ranunculus repens*, føllblom *Scorzoneroidea autumnalis* registrert. På kalkbergene ytterst mot fjorden ble *Squamarina degelii* (EN, sterk truet i rødliste for 2010) funnet.

Bruk, tilstand og påvirkning:

Lokaliteten er noe påvirket av fremmede arter og slitasje fra friluftsliv på svabergene. Vegetasjonen er beitet og ser ut til å være noe slitt. Dominans av dunkjempe, aksveronika oftest steril. En del skrot og søppel.

Fremmede arter:

Vinterkarse *Barbarea vulgaris*, krypfredløs *Lysimachia nummularia* ble funnet.

Skjøtsel og hensyn:

Fjerning av fremmede arter ved behov.

Del av helhetlig landskap:

Typisk fjordnært landskap i Indre Oslofjord.

Verdibegrunnelse:

Lokaliteten er relativt liten, men har et karakteristisk artsutvalg for kalkberg- og åpen, naturlig kalkmark i Indre Oslofjord. Artsmangfoldet er middels, men med flere sjeldne arter. Påvirkning og middels artsantall rekker litt ned. Aksveronika og *Squamarina degelii* som er sterkt truet etter rødliste 2010, utløser verdi A i henhold til gjeldende faktaark.

6 Referanser

- Abel, K. og Thylén, A. og Blindheim, T. og Olsen, K.M. 2013 Kartlegging av dragehode og åpen kalkmark i Oslo og Akershus 2012. BioFokus-rapport 2013-8. Oslo.
- Anonym 2007. Kartlegging av naturtyper - verdsetting av biologisk mangfold. 2.utgave. – Direktoratet for naturforvaltning – håndbok 13.
- Anonym 2010. Handlingsplan for dragehode *Dracocephalum ruyschiana* og dragehodeglansbille *Meligethes norvegicus*. – DN-rapport 2010: 5: 1-54.
- Bakkestuen, V., Stabbetorp, O., Molia, A. & Evju M. 2014. Hotspot åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet. Beskrivelse av habitatet og forslag til overvåkingsopplegg fra ARKO-prosjektet – NINA Rapport 1102. 46 s.
- Bendiksen, E., Bjureke, K., Stabbetorp, O.E., Brandrud, T. E. & Often, A. 2005. Naturverdier på Bygdøy. – NINA rapport 77. 118 s.
- Bjureke, K. 2002. Registrering av botanisk mangfold på øyene i Indre Oslofjord. Nesodden og Oslo kommune. – Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelingen Rapp. 2002:1: 1-101.
- Bjureke, K. 2007. Registrering av botanisk mangfold på øyene i Indre Oslofjord. Bærum og Asker kommune. – Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelingen, Oslo, unpubl.
- Blindheim, T., Reiso, S og Thylén, A. 2014. Kartleggingsstatus for viktige naturtyper i Oslo og Akershus. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavdelingen Rapp. 2014: 5: 1-44.
- Blytt, A. 1870. Christiania omegns phanerogamer og bregner, med angivelse af deres udbredelse samt en indledning om vegetationens afhaengighed af underlaget. Utgivet efter Foranstaltning af det akademiske Collegium som Univ.-Progr. for 2det Sem. 1870 ved Professor Dr. F. C. Scübeler, Christiania.
- Endrestøl, A. & Bengtson, R. 2012. Faglig grunnlag for handlingsplan for lakrismjeltblåvinge *Ple-bejus argyrognomon*. – NINA Rapport 844. 47 s.
- Endrestøl, A. & Bengtson, R. 2013. Faglig grunnlag for handlingsplan for niobeperlemorvinge og prikkkrutevinge. *Argynnis niobe* og *Melitaea cinxia*. – Upublisert utkast. 44 s.
- Erikstad, L. & Bakkestuen, V. 2011. Fjell, berg, rasmark og annen grunnlendt mark. – I: Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. – Artsdatabanken, Trondheim.
- Flatby, S. 1994. Verdifulle kulturlandskap i Oslo og Akershus fylker. Oversikt over prioriterte områder. – Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavdelingen, Oslo.
- Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelse, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. – Artsdatabanken, Trondheim.
- Halvorsen, R., Andersen, T., Blom, H.H., Elvebakk, A., Elven, R., Erikstad, L., Gaarder, G., Moen, A., Mortensen, P.B., Norderhaug, A., Nygaard, K., Thorsnes, T. & Ødegaard, F. 2009. – Naturtyper i Norge (NiN) versjon 1.0 (<http://www.naturtyper.artsdatabanken.no/>)
- Høitomt, T. 2012. *Pyramidula tetragona* – ny moseart for Norge. – Blyttia 70: 98-100.
- Høitomt, T. og Hassel, K. 2013. Tanntustmose *Tortula lanceola* og kalkbegeomose *Microbryum davallianum* var. *commutatum* gjenfunnet på øyene i Oslofjorden. – Blyttia 71: 93-96.
- Kålås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S. & Skjelse, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Trondheim.
- Kittelsen, K. H. 2005. Brent kalk: 900 år med kalkbrenning i Asker og Bærum. – Asker og Bærum historielag, Slependen.
- Markussen, J.A. 1999. Naturfaglige registreringer i Oslo og Akershus 1993-1997, "Verneplan for Oslofjorden". – Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavd. Rapp. 1999: 2: 1-132.
- Marthinsen, L. & Winge, H. 1983. Askers og Bærum historie : Asker og Bærum til 1840. – Universitetsforlaget, Oslo.
- Reiso, S., Abel, K., Hofton, T.H., Høitomt, T. og Olberg, S. 2011. Åpen grunnlendt kalkmark i Oslofeltet. Faggrunnlag for handlingsplan. – BioFokus-rapport 2011: 44: 1-73.
- Rustan, Ø. H. 1981. Botanisk undersøkelse av Hovedøya. – Oslo Helseråd, kontoret for natur- og miljøvernaker, Oslo
- Rustan, Ø. H. & Brochmann, C. 1982. Botanisk undersøkelse av Gressholmen, Heggholmen og Rambergøya. – Oslo Helseråd, kontoret for natur- og miljøvernaker, Oslo
- Stabbetorp, O.E. & Endrestøl, A. 2011. Faglig grunnlag for handlingsplanen for dragehode *Dracocephalum ruyschiana* og dragehodeglansbille *Meligethes norvegicus*. – NINA Rapport 766: 1-61.
- Per Sunding, P. 1972. Vegetasjonsforandringer på Kalvøya i Bærum 1961-1971. – Blyttia 30: 15-30.

- Sverdrup-Thygeson, A., Brandrud, T.E., Bratli, H., Framstad, E., Gjershaug, J.O., Halvorsen, G., Pedersen, O., Stabbetorp, O. & Ødegaard, F. 2008. Truete arter og ansvarsarter: Kriterier for prioritering i kartlegging og overvåking. – NINA Rapport 317. 96 s.
- Sverdrup-Thygeson, A. og Brandrud, T.E. (red.), Bratli, H., Framstad, E., Jordal, J.B. & Ødegaard, F. 2011. Hotspots - naturtyper med mange truete arter. En gjennomgang av Rødlista for arter 2010 i forbindelse med ARKO-prosjektet - NINA Rapport 683. 64 s.
- Sunding, P. 1972. Botanisch Museum en Herbarium van de Rijksuniversiteit te Utrecht. Excursion to Borøya (Bærum parish, Akershus county, SE Norway) June 22nd, 1972. – Notat Botanisk museum, Universitetet i Oslo, Oslo, unpubl.
- Sverdrup-Thygeson A, Brandrud, TE, Bratli H, Framstad E, Gjershaug JO, Halvorsen G, Pedersen O, Stabbetorp O, Ødegaard F 2008. Truete arter og ansvarsarter: Kriterier for prioritering i kartlegging og overvåking. – NINA Rapport 317: 1-96.
- Wollan, A. K., Bakkestuen, V., Bjureke, K., Bratli, H., Endrestøl, A., Stabbetorp, O. E., Sverdrup-Thygeson, A. & Halvorsen, R. 2011. Åpen grunnlendt kalkmark i Oslofjordområdet - et hotspot-habitat. Sluttrapport under ARKO-prosjektets periode II. – NINA Rapport 713: 1-89.

7 Vedlegg

Vedlegg 1. Oversikt over lokaliteter i denne undersøkelsen med lokalitetsID, kommune, områdenavn, verdi og kartleggingsår.

ID	Kommune	Områdenavn	Verdi	År
NIOAK01	Asker	Bjerkåsholmen sør	C	2013
NIOAK02	Asker	Elnestangen nord	B	2013
NIOAK03	Asker	Odde nordøst for Vennelslund	B	2013
NIOAK04	Asker	Koiatangen, ytterst	B	2013
NIOAK05	Asker	Børsholmen, sørsiden	A	2013
NIOAK06	Asker	Odden innenfor Børsholmen	B	2013
NIOAK07	Asker	Devikbukta nord	B	2013
NIOAK08	Bærum	Pælvikodden, ytterst	A	2013
NIOAK09	Bærum	Pælvikodden	A	2013
NIOAK10	Bærum	Sarbuvollen ved Bærum seilforening	C	2013
NIOAK11	Bærum	Sarbuvollen vest, ved Onkel Eriks vei	A	2013
NIOAK12	Bærum	Sarbuvollen vest, ved Nedre Høvik båtforening	A	2013
NIOAK13	Bærum	Båtstøjordet sør 1	A	2013
NIOAK14	Bærum	Båtstøjordet sør 2	A	2013
NIOAK15	Bærum	Båtstøjordet sør 3	C	2013
NIOAK16	Bærum	Svartodden øst	A	2013
NIOAK17	Bærum	Svartodden nord	C	2013
NIOAK18	Bærum	Sjøholmen ved Blommenholm	B	2013
NIOAK19	Bærum	Sandkroken vest for Veritas	C	2013
NIOAK20	Bærum	Kalvøya øst, ved nordre bukt	A	2013
NIOAK21	Bærum	Kalvøya, øst for broa	B	2013
NIOAK22	Bærum	Kalvøya, Båtbukta øst	B	2013
NIOAK23	Bærum	Kalvøya, skrent sørøst for klubbhuset	A	2013
NIOAK24	Bærum	Kalvøya, sør for klubbhuset	B	2013
NIOAK25	Bærum	Storøya 1	C	2013
NIOAK26	Bærum	Storøya 2	C	2013
NIOAK27	Oslo	Killingen sør	A	2013
NIOAK28	Oslo	Nakholmen, ved båtbyggga	A	2013
NIOAK29	Oslo	Ormøybakken	A	2013
NIOAK30	Oslo	Ormøya nord	B	2013
NIOAK31	Oppegård	Linnkastet nord	C	2013
NIOAK32	Oppegård	Strandskogen	C	2013
NIOAK33	Asker	Langåra, odde sørvest	A	2014
NIOAK34	Asker	Langåra, odde sørvest 2	B	2014
NIOAK35	Asker	Langåra, odde sørvest 3	B	2014
NIOAK36	Asker	Langåra, odde på sørsiden midtre del	A	2014
NIOAK37	Asker	Langåra, odde midtre bukt på sørsiden	A	2014

ID	Kommune	Områdenavn	Verdi	År
NIOAK38	Asker	Langåra, nordøstspissen	A	2014
NIOAK39	Asker	Nesøya, odde vest for Søndre brygge	B	2014
NIOAK40	Asker	Nesøya, Sververen	A	2014
NIOAK41	Asker	Leangen gård øst	C	2014
NIOAK42	Asker	Leangen gård vest	C	2014
NIOAK43	Bærum	Bjørnsvika vest for Kjørbo	A	2014
NIOAK44	Bærum	Jernholmen øst	B	2014
NIOAK45	Bærum	Borøya, nordvestodden 1	A	2014
NIOAK46	Bærum	Borøya, nordvestodden 2	A	2014
NIOAK47	Bærum	Borøya, nordsiden av Labukta	A	2014
NIOAK48	Bærum	Borøya, nordvestodden 3	A	2014
NIOAK49	Bærum	Ostøya, skrent nord for Møllerenga	C	2014
NIOAK50	Bærum	Ostøya, kalkknaus ved Postdammen	C	2014
NIOAK51	Bærum	Gåsøya, sørvestodden	B	2014
NIOAK52	Bærum	Gåsøya sør	B	2014
NIOAK53	Bærum	Gåsøya nordøstspissen	A	2014
NIOAK54	Bærum	Furuholmen ved Gåsøya, sørvest	A	2014
NIOAK55	Bærum	Furuholmen ved Gåsøya, nordøst	A	2014
NIOAK56	Bærum	Rolfstangen sør	A	2014
NIOAK57	Bærum	Rolfstangen nord	A	2014
NIOAK58	Bærum	Grøndalen	A	2014
NIOAK59	Bærum	Krysset Terrasseveien x Peter Lorange's vei	A	2014
NIOAK60	Bærum	Krysset Krokvolden x Gamle Drammensvei nordøst	A	2014
NIOAK61	Bærum	Krysset Krokvolden x Gamle Drammensvei nordvest	A	2014
NIOAK62	Bærum	Kalvøya, odde sør for Badebukta	A	2014
NIOAK63	Bærum	Kalvøya, sørsiden	A	2014
NIOAK64	Bærum	Kalvøya, nordøst for Badebukta	A	2014
NIOAK65	Bærum	Kalvøya, vest for husmannsplassen	A	2014
NIOAK66	Bærum	Kalvøya, langs grusvei, vest for husmannsplassen	A	2014
NIOAK67	Bærum	Kalvøya, sør for Bikkjebukta 1	C	2014
NIOAK68	Bærum	Kalvøya, sør for Bikkjebukta 2	A	2014
NIOAK69	Bærum	Kalvøykalven	A	2014
NIOAK70	Nesodden	Ildjernet, Vestodden	A	2014
NIOAK71	Nesodden	Ildjernet, sørskrenten	A	2014
NIOAK72	Nesodden	Ildjernet, nordsiden av sti vest for Nordbukta	A	2014
NIOAK73	Nesodden	Ildjernet, knauser langs sti på vestsiden	C	2014
NIOAK74	Nesodden	Ildjernet, rygg på nordsiden	A	2014
NIOAK75	Nesodden	Ildjernet, odde nordvest	A	2014
NIOAK76	Nesodden	Lindholmen ved Ildjernet	A	2014
NIOAK77	Nesodden	Ildjernet, Skjæret	A	2014
NIOAK78	Nesodden	Søndre Langøya, sørøstre odde	A	2014

ID	Kommune	Områdenavn	Verdi	År
NIOAK79	Nesodden	Søndre Langøya, knaus ved kalkbrudd nær fergetaia	A	2014
NIOAK80	Nesodden	Søndre Langøya, sørskrenten	A	2014
NIOAK81	Nesodden	Søndre Langøya, sørvestre odde	A	2014
NIOAK82	Nesodden	Søndre Langøya, sørvestre odde nord	A	2014
NIOAK83	Oslo	Malmøya, Raudskjær	A	2014
NIOAK84	Oslo	Malmøya, Skogbakken	A	2014
NIOAK85	Oslo	Frognerkilen, langs Dronning Blancas vei	A	2014
NIOAK86	Oslo	Bygdøy, nordøst for Rodeløkken	B	2014
NIOAK87	Oslo	Bygdøy, øst for Rodeløkken	A	2014
NIOAK88	Oslo	Bygdøy, sørøst for Rodeløkken	A	2014
NIOAK89	Oslo	Bygdøy, sør for Rodeløkken	A	2014
BN00041952	Nesodden	Humlesekken	C	2013
BN00046084	Bærum	Kalvøya, nordsiden av Østre Kalvøybukt	A	2014
BN00046092	Bærum	Borøya sørøst	A	2014
BN00046204	Bærum	Kalvøya, Båtbukta nord	B	2013
BN00047592	Asker	Nesøya sørvest	C	2013
BN00047769	Asker	Rabben	A	2013
BN00050221	Frogn	Skiphelleodden	B	2013
BN00064003	Oslo	Nakholmen nordøst (Loffen)	A	2013
BN00064016	Oslo	Killingen sørvest	A	2013
BN00064020	Oslo	Killingen sørøst	A	2013
BN00064135	Oslo	Nakholmen vest II	A	2013
BN00064142	Oslo	Nakholmen øst 1	A	2013
BN00064154	Oslo	Nakholmen vest I	A	2013
BN00064484	Oslo	Killingen øst	A	2013
BN00064654	Oslo	Bygdøy, nord for Rodeløkken	A	2014

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 Oslo
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer: NO 974 761 319

